

ARÓKASI

Arókasi Iőkatsopata Teópiromoni

¹ Nota Arókasi iőkatsopata pite Teópiromoni. Iteene nipaxitai. Kãkiti ito iőkatsopatapekari ikinipoko Xesosi kamakiti Xoteoakori sauaki auakasaaki. ² Ninoa, nota pakini imarotari ikinipoko Xesosi kamakiti, kotxi Xesosi kamakiti atamatakani, isãkire oerekakani, sãpiretapekaua ate. ³ Nota apaka apaiaõkapekari ikinipoko Xesosi sãkire, ikamakiti pakini. Ininiã nota apokaerekatari ikinipoko Xesosi pirena niőkatsopatini pite Teópiromoni. Merepiti-panika ikamakiti nisãpiretai. Ininiã eereka ikamakiti nisãpiretai. Ininiã eereka ikamakiti nisãpiretai, nitx-aãpotako. ⁴ Koerekarerini oerekapekai Xesosi pirena, ininiã uatxa pimarotari ninoa oerekakiti atão inini.

Xoã Kapatxisareri Iponaniini Sãpiretiko

⁵ Erotxi inakori Xoteoakori auite inakasaakia Xotéia tōpa, iuasaaki auanãta sasetotxi Sakaria inakori. Sakaria auite, apanakini sasetotxiakori auite apaka, Apia inakori. Sakaria tanoro ouãka Isapeo otxaua. Oĩri, oãtokiri, oãtokiri iri imakinikana sasetotxi itxauana. Oãtokiri kitx-akapirĩkari Moisesi itari Arão inakori. Iua apaka sasetotxi itxaua. ⁶ Teoso nirekaãkitinanira ikamana Sakaria, Isapeo pakini. Ninoa kamari ikinipoko iua paniãtakiti, Apiananiri paniãtakiti. Atão inakaranoka ikamana. ! Ikerokarina ikamakitina. ⁷ Txamari !keenena. Isapeo ! oposotari kamixi onini. Iuasaaki ikiomaneẽpekana.

⁸ Æti õti Sakaria, apanakini sasetotxiakorikata, parĩkauanãta Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Iuasaaki ninoatene iuaã parĩkauata. ⁹ Sasetotxiakori itotari sasetotxi imereinina Apiananiri misãkiretiko aikoti

ĩroini kamariãro arikini ĩkapani, ininiã iuasaaki ninoa mereẽri Sakaria. Ininiã iua ĩroã. ¹⁰ Sakaria aiko ãki kamariãro arikanãtakasaaki, mapara kãkiti apotiitakaniua misãkiretari Teoso.

¹¹ Iuasaakipeka Teoso nitiri iaxitikiri tokiã Sakari-
amoni kamariãro arikikoãtaã takote. ¹² Sakaria ata-
matakasaakiri, itikoãkata, pĩkarauata itxa. ¹³ Teoso nitiri
misãkiretari iua:

—Sakaria, kona pipĩkarauatape. Teoso sikapitikaiko pamanaãkiti. Ininiã pĩtanoro Isapeo keenepitikaroko. Pitakauãkatariko pamarite Xoã. ¹⁴ Iua auakasaaki ikamapoxokonitaiko pite, itori kãkiti apaka. ¹⁵ Apiananirimoni apiari itxauako iua Xoã. Kona Xoã iãtapaniroko kapoãro. Erekar Matamatakoti auariko iua ãkixinireẽ. Inoro irokota ãkipanika auakasaaki, Erekar Matamatakoti auako iua ãkixinireẽ. ¹⁶ Iua Xoã anikanako itomaneri kãkiti Isaeo auakani Teosomoni. Apiananirimoni iua anikana. Ininiã iuaĩkana ninoa kanapiriã iTeosonemonina, isãkire auikinina ĩkapani. ¹⁷ Xoã apokako Apiananiri apokini apisapanika. Erekar Matamatakoti sikataparatarari Eríasi kitxakapirĩka. Iuatxikana Erekar Matamatakoti sikataparatariko Xoã. Ikara atoko ininiã, iua oerekariko irĩtxi iuaĩkana amaritena itiretinina ĩkapani. Iua Xoã oerekariko kãkiti Teoso paniãtakiti makamakani, imaerekanina itakanapinina, erekarinoka ikaminina ĩkapani. Paimatirenako ninoa iuasaakiko. Iua Xoã oerekariko kãkiti iposope ininina Apiananiri apokini apisapanika —itxa Teoso nitiri Sakariamoni.

¹⁸ Ininiã Sakaria pimaãri:

—Kiãtokopa nitxa uatxa keenepeka ninini, kotxi nota, nĩtanoro apaka kiomaneẽpeka —itxa.

¹⁹ Teoso nitiri apakapapireta:

—Niuãka Kapiríeo. Nota auari Teosokata ipaniãtak-iti nikamini ìkapani. Teoso iokanatano pitemoni pite nimisãkiretini ìkapani, ia erekari pirena niminapiretini ìkapani. ²⁰ Txamari na pauikari nisãpiretakiti. Ia xika !kasãkireikaiko, kotxi nisãpiretakiti atãopitika. Teoso sikaenetakiti apokapitikako. Apokasaaki, pimarotariko nisãkire atão ininiua. Iuasaakiikarako piposotari pisãki-
rauatini —itxa Teoso nitiri Sakariamoni.

²¹ Iuasaaki kãkiti mapara auakani iãtapanãtari Sakaria.

—Kiripa ikamanãta Sakaria aiko ãki? !Katimari —itxanãtana.

²² Ipokìkasaaki !kasãkireikari. Ninoa kãkiti imarotari Teoso misãkiretiniri iua aiko ãki itaponeẽ, kotxi !kasãkireikari. Iuakoãnokara imisãkiretana ninoa.

²³ Mapaõti iparìka xipoka atoko aapokomoni isipeka.

²⁴ Eereka Isapeo kamixipeka otxa. Onapari ipi ipi ãti pakini kasiriti oaãpoko. !Osari ãtiãtaã.

²⁵ —Apiananiri sikano namarite. Erekari ikaminano notamoni. Uatxa !nipẽtauataika kãkiti apisatoõ. Keenepekano —otxa.

Kapiríeo Iokanataãka Mariamoni

²⁶ Isapeo seisi pakini kasiriti kamixi onakasaaki Teoso iokanatarini nitiri iaxitikiri Kapiríeo Nasaree sitatxitimoni, Kariréia tãpamoni. ²⁷ Iuaã iokanatarini iua ãtokoromoni Maria inakoromoni. Oa kona sirìkapanika kikikata. Osãpiretapekari ãtokori Xosee inakori iuakata oãtaniriuatini ìkapani. Xosee atokiri kitxakapirìka Xoteoakori auite Tavii inakori. ²⁸ Teoso nitiri apokasaaki oamoni, akiritaro Maria:

—Ereẽkai. Apiananiri pitekata aua. Iua mereẽi pite. Itoro sitoakoro ikini itixiti aua, iuaritika pitenanirako Teoso sika iteene erekari —itxaro oa.

²⁹ Maria pìkarauata Teoso nitiri sãkire okenakotakasaaki.

—Kinirepa ikara atoko itxa sākireta? —otxa oākix-
inireē.

³⁰ Teoso nitiri txaro:

—!Pipīkarauatape, Maria. Teoso apokaerekatai pite.
³¹ Pimixiuatako, keene pitxako. Pitakauākatariko pa-
marite Xesosi. ³² Iua Apiatakari itxauako. Apiananiri
ākiri akiritaākako. Teoso Apiananiri kamariko iua auītetxi
ininiāua. Kitxakapirīka Xoteoakori auīte Taviini. Taviini
auītetxi ininiua atokokana, Teoso txīkitakariko Xesosi
Xoteoakori auīte ininiua. ³³ Ātipirika Xoteoakori auīte,
Xakooni apiko mekaniriakori auīte, itxauako. Iua auītetxi
ininiua lixipoka —itxaro oa.

³⁴ Ininiā oa:

—Kiātokopa nitxa kikikata masirīkatokano, keenepe
ninini? —otxa.

³⁵ Teoso nitiri apakapapiretaro:

—Erekari Matamatakoti apokako pākixinireē. Api-
ananiri posotiire ākitaiko pite, ininiā amarini auakari
Teoso ākiri akiritaākako. ³⁶ Pinoromane Isapeo kiomātx-
ipe, iuaritika kamixiro oa. Kākiti sākirema: “!Oposo-
taikari kamixi onini” iuaritika seisi pakini kasiritipe
kamixi onini. ³⁷ Kotxi Teoso posotari ikinipoko ikamini
—itxaro oa.

³⁸ —Nikamapitikariko Apiananiri nirekaākiti. Pisāpire-
takiti iaōka ninirekapitika —otxa Maria.

Iuasaakipeka Teoso nitiri sipeka.

Maria Isapeomoni Motikini

³⁹ Mapaōti napa atoko Maria katimariā sari oxiratar-
moni, Xotéia tōpamoni. Iuaā osari sitatximoni. ⁴⁰ Oïroā
Sakaria aapoko. Oākiritaro Isapeo:

—Ereēkai —otxa.

⁴¹ Isapeo kenakotakasaakiri Maria akiritiniro oa,
iuasaaki amarini otikakoākiri oākika. Iuasaakipeka

Erekari Matamatakoti itapararitika apoka Isapeo äkixinireë. ⁴² Iuasaaki otapararitika otxaro Maria:

—Kaiãopokoro sito itixi auakani, iuaritika pitenokara Teoso sika apia erekari. Apaka Teoso sikariko erekari pamaritemoni. ⁴³ Erekari Teoso kaminano nota, kotxi niauïte inoro motikaëtano. Kinirepa ia erekari Teoso kaminano, kotxi nota minakato nitxaua. ⁴⁴ Nikenakotakasaakiri “Ereëkai” pininino, namarite nitikakoäkiri oäkika, ipoxokoniuatiniã. ⁴⁵ Teoso sikari erekari pitemoni, kotxi pite auikari isäkire. Pite auikari isikaenetakiti atão isikinii —otxa Isapeo Mariamoni.

Maria Xikaretakiti

⁴⁶ Maria txari:

“Erekapitikari Apiananiri notamonikari.

⁴⁷ Nipoxokoniuata, kotxi Teoso nimaerekani makatx-aãkari itxaua.

⁴⁸ Nipoxokoniuata, kotxi ixinikano nota. Initero poiãoro nitxaua. Ìkorakanani eereka auakani kãkiti txanoko: ‘Teoso kamapoxokonitaro, erekari isikiniro,’ txanoko nota.

⁴⁹ Nipoxokoniuata, kotxi Teoso Apiananiri kaminano posotiiiretxi. Maerekati lauari iuamoni.

⁵⁰ Iua amonïkari kãkiti iua paxitakani, kitxakapirïkarini, ìkorakanani auakani, eereka auakani apaka iamoniãa.

⁵¹ Pataparari iua, ininiã ikamari posotiiiretxi. Teoso txïkitakana kãkiti iuikakaniua minakani ininiãuana, kotxi äkixinireë iuikauana.

⁵² Teoso makatxakapekari auïtetxi pataparari inakanuua. Eereka auïtetxi !itxaikauana ninoa. Kãk-iti poiãorini inakaniua Teoso kamari auïtetxi ininiãuana.

⁵³ Isikakienatari natxitakani. Iokanatari katxineiroteri sini. Kona xatiki isikari iuamoni.

⁵⁴ Imoianatapekana Xoteoakori, iua ĩkapani parĩkau-
atakani. Imaxinĩkaretari iamoniĩnina ninoa.

⁵⁵ Kitxakapirĩka Teoso xinikari Apraãoni iamoniĩnini.
Apaka iua tikini auakani ätipirika iamoniĩka,
kotxi: ‘Nimoianataiko hĩte,’ itxa anirimanemoni
kitxakapirĩkarinimoni,”

otxa Maria.

⁵⁶ Okaikota ipi, äti pakini kasiriti Isapeokata. Eereka
oaãpokomoni kanapiriã otxa Maria.

Xoão Kapatxisareri Iponaniini

⁵⁷ Amarini auini öti apopeka. Isapeo auãkitakari
amarini kiki. ⁵⁸ Oaãpoko takote auakani, onirimane pakini
kenakotari erekari Teoso kaminaro oa, ininiã ninoa, Is-
apeo pakini poxokopeka itxana ninoa.

⁵⁹ Oito ötisaaki, onirimane motika oamoni, Teoso
takaötxikare amarinimoni itakinina ĩkapani. Inirekarina
iuãka Sakaria itakauãkatinirina, kotxi iri uãkatxikana ni-
noa nireka itakauãkatinirina. ⁶⁰ Txamari inoro:

—Kona Sakariani iuãka. Xoãorako akiritaãkako —otxa.

⁶¹ Ininiã ninoa txaro:

—Pinirimane ätika kona Xoão txa uãkataua.

⁶² Ninoa pimaãri amarini iri Sakaria iuakoãna amarini
uãka inirekaãkiti. ⁶³ Ininiã Sakaria amanaãri iökat-
sopatiko. Iökatari: “Imi uãka Xoão.” Ininiã ikinimane
tsoriãkaãta. ⁶⁴ Iuasaakipeka Teoso sikaposotiiretari isãki-
rauatini:

—Peerekari Teoso —itxa Sakaria.

⁶⁵ Kãkiti iua aapoko takote auakani piĩkarauata. Teoso
posotiire ipĩkana. Ikara inakariene Sakaria, Xoão pakini
pirena iaripireta oxiratari Xotéia tōpa, ininiã kãkiti iuaã-
taã sãpirenauanãta ikara pirena. ⁶⁶ Kãkiti ikara inakariene
kenakotakani tsoriãkaãta:

—Kanatokopa inakaripa itxatapaniua ia amarini? —
itxana.

Ikinimane imarotari Apiananiri niĩkatiniri iua amarini.

Sakaria Xikaretakiti

⁶⁷ Iuasaaki Erekarí Matamatakoti sikaposotiiretari Xoão iri Sakaria, ininiã Sakaria sãpiretari Teoso sãkire:

⁶⁸ “Peerekari Apiananiri aTeosone, ikinimane Xoteoakori Teosone, kotxi iua apoka inakitiakorimoni imakatzakinina ìkapani, imapinakanina ìkapani.

⁶⁹ Teoso iokanatarí kãkiti maerekani makatzakakari kaposotiireri atemoni. Teoso nitiri Taviini mekanirira iua.

⁷⁰ Kitxakapiríka Teoso sãkire sãpiretakani erekarini sãpiretari ikara Teoso sãkire.

⁷¹ Teoso txari: ‘Nimakatzakaiko híte himokaiakari mokakanii tìkane, homanatakini mokakanii tìkane.’

⁷² Isãpiretari aãtokiriakorini kitxakapiríkarini:

‘Niamoníkai. Nikamariko nikamaenetakiti híte ìkapani,’ itxa ninoamoni. Ikara Teoso kamaenetakiti erekari.

⁷³ Kitxakapiríka Teoso txari aãtokiri Apraãoni: ‘Kona nimaxiníkaretari nisikaenetakiti.

⁷⁴ Nimakatzakapitikaiko híte himokaiakari mokakanii tìkane, ininiã hīparíkauata nota ìkapani mapíkaretika.

⁷⁵ Ininiã híte auini erekari. Kona hīkamari maerekati hāuapanika hinakasaaki,’ Teoso txari Apraãoni.

⁷⁶ Pitepekana namarite Xoão, Teoso sãkire sãpiretakari pitxauako. Teoso Apiananiri iaxitikiri sãkire sãpiretakari pitxauako. Pite sari Apiananiri apisa. Ikinika pimaiamatako iua apokini apisa, ikinika iposope inini ìkapani.

⁷⁷ Pisãpiretariko kãkiti Teoso nakitiakori, Teoso makatzakiniri maerekanitxi kãkiti kamakiti. Ininiã ninoa imarotariko ikara.

⁷⁸ Katiraõkiri aTeosone. Kaamonĩkareri iua. Ininiã iua tixinekiri apokako atemoni. Atokatxi pokĩkini atoko itxako. Iuasaaki ipiã !auaika, kotxi iua makatxakari amaerekani.

⁷⁹ Ininiã iua iopinikari kãkiti xinire, ipinini pĩkakani xinire. Ipiaã auakani atoko ninoa. Ininiã iua iopinikari axinire Teoso kimapore aimarotini ĩkapani, aãuini ereka inini ĩkapani.”

Itxa Sakaria xikare.

⁸⁰ Iua amarini aneẽ. Teoso sãkire iaõka ikamapika. Teoso sãkire Xoteoakorimoni imasãpiretakani apisapanika ãparaã makipakaniãtaã aua Xoão.

2

Xesosi Iponaniini Pirena

(Mateo 1.1-25)

¹ Iuasaaki Homanoakori auĩte Sesa Akósito inakori. Iua paniãtana initiriakori iaõtiniri ikininape kãkiti iua auĩtetxi ininiãtaãua tõpa auakani, ikini aapokotxitikini uãka imaktxakini ĩkapani. ² Mitxi Sesa Akósito likama-panikari kãkiti iaõtiko. Iuasaaki Síria tixini auakani auĩte Sirénio inakori. ³ Iuasaaki ikinimane sari sitatximoni iponaniiniãtaãna. Iuaã isikarina iuãkana.

⁴ Ininiã Xosee apaka sari iuãka isikini ĩkapani. Ininiã ipotorika Nasree sitatxiti Kariréia tõpa. Xotéia tõpamoni isa, Pereẽ sitatxitimoni. Iuaã isa, kotxi iuaã auĩtetxi Taviini kitxakapirĩka aua. Taviini nirimane itxaua Xosee. ⁵ Isa Mariakata. Ītanoro tĩkane oa. Iuasaaki !itakapanikaro. Kamixipeka otxa iuasaaki. ⁶ Pereẽ apoka itxana. Iuaã auakasaakina, aua itxa amarini. ⁷ Oãuãkitakari merepiti-panika oimi kiki. Ininiã mãkatxi mataã oiapirikari, pirãtxi nipokotini tiĩtxitiã taka otxari amarini, kotxi kãkiti imakanakiniãtaã imakinika xãpokapeka, ininiã ninoa auanãta pirãtxi auiniãtaã.

Soti Auïte Piratakani Pirena

⁸ Iuaãtaã Pereẽ sitatxiti mapotõkire ïkanõka kikiakori soti auïte piratakani nïkanãtari ipiraakorina. ⁹ Iuasaaki katimaritika Apiananiri nitiri iaxitikiri tokiã ninoamoni. Iuasaaki Apiananiri iotximere iopinikari ninoa auiniãtaã, ininiã imarotarina Teoso apokini iuaãtaã. Ininiã iteene ipïkarauatana ninoa. ¹⁰ Ininiã Teoso nitiri txana ninoa:

—!Hïpïkarauatape. Nota minapiretari erekari pirena ikinimane kãkiti enenïkini ïkapani, ¹¹ kotxi ia õti kãkiti maerekani makatxaãkari iponaniãpeka Taviini auini sitatxitiã. Iua Teoso mereẽkiti. Apiananiri iua. ¹² Himarotariko nisãkire atão inini, kotxi hãpokariko ia amarini mãkatxi mataã iapirikiko pirãtxi nikini tiitxitiã —Teoso nitiri txana ninoa.

¹³ Iuasaakipeka itomaneri Teoso nitiriakori iaxitikini tokiã iuaãtaã. Ninoa xikarauata Teoso ïkapani. ¹⁴ Ixikaretarina:

—Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Iua kamaerekaxiniretari kãkiti iua apokaerekatakini —itxana ixikarena.

¹⁵ Teoso nitiriakori kanapiriã itxana Teoso tixinemoni. Iuasaaki ninoa pirãtxi nïkatakani misãkiretakakaua:

—Masa Pereẽmoni. Maãtamatarari ikara Apiananiri sãpiretakiti —itxana.

¹⁶ Ininiã katimaritika isana Pereẽmoni. Iuaã apokasaakina, initarina amarini. Apokana Xosee, Maria pakini. Ininiã atamatarina amarini pirãtxi nikini tiitxitiã. ¹⁷ Ikara atamataãkana atoko, isãpirenãtarina Teoso nitiri sãpiretakiti amarini pirena ikinimanemoni. ¹⁸ Kãkiti kenakotakasaakiri soti auïte nïkatakani sãpiretakiti, ikinimane tsorïkaãta iuasaaki. ¹⁹ Maria kenakotakasaakiri soti auïte nïkatakani sãpiretakiti, oa ãkixinireẽ onïkatari ikara ene. !Omaxinïkaretari ninoa sãpiretakiti. Oxinikapikari.

²⁰ Eereka pirãtxi nĩkatakani kanapiriã ipiraakori auinimoni. Imisãkiretakakana:

—Peerekari Teoso. Apiananiri iua, kotxi erekapitikari aĩtikakiti. Erekapitikari initiri iaxitikiri sãpiretakiti. Isãpiretakiti atãopitika, kotxi aãtamatarisãpiretakiti iaõka —itxanãtana ninoa soti auĩte nĩkatakani.

Xesosi Takauãkatiko

²¹ Xesosi oito õti auakasaaki, inirimane kamari Teoso takaõtxikare iĩtoã. Iuasaaki inirimane takauãkatari Xesosi, kotxi iua iaõka Teoso nitiri iaxitikiri sãpiretapekaro Maria oa kamixi oinini apisapanika.

Xesosi Anikiko Teoso Misãkiretiko Aikotimoni

²² Moisesini ketotiniri manapi Xosee, Maria pakini kamari Moisesini paniãtakiti iaõka amarini auakasaaki, Xosee, Maria pakini maerekani Teoso makatxakini ĩkapani. Ikara xipoka atoko anikarina Xesosi Xerosareẽ sitatxitimoni Apiananirimoni isikinirina ĩkapani, ²³ kotxi Apiananiri paniãtakiti iõkatsopatakori txari:

Merepitipanika iponaniãkari sikaãkako Teosomoni, kotxi Teoso nakiti iua.

²⁴ Apaka Apiananiri paniãtakiti iõkatsopatakori txari: Amarini iponaniãkasaaki, ipi kamoã pisika Teosomoni.

Iminakaniã, ipi kamoã ãkiri pisika Teosomoni, itxa Teoso. Ininiã Xosee, Maria pakini sari Xerosareẽ kamoã isikinina ĩkapani.

²⁵ Iuasaaki kiki Simião inakori aua Xerosareẽ. Iua erekari kamakari. Ikinipoko Teoso paniãtakiti ikama. Erekari Matamatakoti auari ãkixinireẽ. ãkixinireẽ iãtanãtapikari Teoso Mereẽkiti apokini, kotxi Isaeo auakani maerekani makatxaãkari itxaua. ²⁶ Erekari Matamatakoti sãpiretapekari iua: “Pipinini apisa paõkitapanikariko Apiananiri Mereẽkiti,” itxari Simião. ²⁷ Erekari Matamatakoti sikanireõtari Simião aiko Teoso misãkiretiko aikoti ĩroini. Iuasaaki Xosee, Maria pakini ĩroã iuaãtaã, Apiananirimoni

Xesosi isikinina ĩkapani, Teoso paniãtakiti ikaminina ĩkapani. ²⁸ Iuasaakipeka Simião apakapari Xesosi:

—Peerekari Teoso. ²⁹ Niauĩte Apiananiri, uatxa apokapeka ia amarini pisikaenetakiti. Nota pite ĩkapani parĩkauatakarino. Uatxa niposotari nipinini erekaxinirepeka ninini, ³⁰ kotxi nota atamatari ia amarini piokanatakiti atemoni, amaerekani imakatzakini ĩkapani, amapinakani ĩkapani. ³¹ Pite iokanatapekari ia ĩkorapokoriti ikini itixiti auakani maerekani imakatzakini ĩkapani. ³² Ia amarini tirikapi atoko, kotxi iopinikariko pikimapore, pisãkire Xoteo minakanuia imarotini ĩkapani. Ia amarini tirikapi apiatakari atoko Xoteoakorimoni pinakitiakorimoni, kotxi oerekai pite ninoamoni —itxa Simião sãkire Teosomoni.

³³ Xosee, Xesosi inoro apaka tsoriããnãta ikara Simião sãkire ikenakotakasaakina. ³⁴ Simião amanaãri Teoso ikinipoko erekari ninoamoni isikini ĩkapani. Eereka imisãkiretaro Maria, Xesosi inoro:

—Teoso mereẽri ia amarini Xoteoakorimoni iokanatiniri ĩkapani. Ia apakapakari Teoso apakapa apaka. Ia mapakapakati Teoso !apakapari. Imisiritaãkako. Ia amarini oerekari Teoso kãkitimoni, txamari itori kãkiti ! auikari isãkire. ³⁵ Ikara atoko ininiã, itori kãkiti xiniãkiti kipatakori ãkixinireẽ, imarotaãkako. Pitepekana pite matinaniuatako. Pãkipa iouata iorotini tsii atoko itxako —itxa Simião sãkire Mariamoni.

³⁶ Iuasaaki oãua sito Teoso sãkire sãpiretakaro Ana inakoro. Panoeo ãkero oa. Oãtokiri kitxakapirĩka Asee inakori. Iuasaaki kiomãtxipekaro oa. Oãua setxi ano õtanirikata. Eereka ipĩpe. ³⁷ !Oĩtaniriuataika. Oitẽta koatrokananipeka oãuini. Oa auapika Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Iuaã ikini õti, ikini ĩkanõkati pakini omisãkiretapikari Teoso. Itokata otakanapari onipokotini Teoso

omisäkiretini ìkapani. ³⁸ Xosee, Maria pakini Simião misäkiretaka atoko Ana apoka. Omisäkiretari Teoso:

—Erekapitikari ia amarini pimereëkiti kãkiti iãtapakiti piokanatini atemoni —otxa.

Eereka osãpirenauata Xesosi apokini pirenã Xerosareë auakanimoni kãkiti maerekani makatxaãkari iãtapakanimoni.

Nasaree Sitatxitimoni Ikanãpiriinina

³⁹ Xosee, Maria pakini Apiananiri paniãtakiti iõkatsopatakori imakinika ikamaãkana atoko, kanãpiriã itxana Kariréia tõpamoni. Iuaã isana aapokomonina Nasaree sitatxitiã. ⁴⁰ Iua amarini aneë. Itapara auããpotari. Kimaroreri itxaua. Teoso iteene tiretari iua Xesosi.

Xesosi Misäkirenãtari Koerekarerini

⁴¹ Ikinikanani Xosee, Maria pakini sari Pãskoã kiiniritimoni Xerosareë sitatxitimoni. ⁴² Xesosi tosi anopeka inakasaaki, isana Xerosareë auakari kiiniritimoni mitxi isanãtinina atokokana. ⁴³ Kiiniri xipoka atoko Xosee, Maria pakini potorika aapokomonina isinina ìkapani. Iuasaaki Xesosi kaikota Xerosareë. Txamari ninoa ! imarotari ikaikotini. ⁴⁴ Ninoa uãkatamari apanakini inirimanekata isini. Ikara atoko ininiã, ikimaporitana ãti õtipeka. Mapiãnikata ipixinipokoriti initamarina inirimanemoni, aõkimaneremoni. !Apokarina. ⁴⁵ Ininiã ikanãpiriãna Xerosareëmoni iuaãkana initinirina ìkapani. ⁴⁶ Ipi, ãti pakini õti initapiimarina. !Apokarina Xesosi. Eereka apokarina Teoso misäkiretiko aikoti ãki. Moisesi sãkire oerekakanikata iitopãkanãta. Xesosi kenakonãtari ninoa sãkire. Apaka ipimarauata. ⁴⁷ Ninoa Xesosi sãkire kenakotakani tsoriãkaãnãta, kotxi paimatireri iua. ⁴⁸ Xosee, Maria pakini apokasaakiri iua, kona imarotarina Xesosi parãka. Inoro txari:

—Namarite, kinirepa pimisiritaua ate? Piri, nota pakini pikamamaxirexiniretaua ate. Anitapiimai. Kona aâpokai —otxari Xesosi.

⁴⁹ Ininiã Xesosi:

—Kinirepa hinitanãtano? Kona himarotatari uai niri aapoko ninirekari nauini, ipaniãtakiti nikamini ïkapani — itxa.

⁵⁰ Txamari ninoa limarotari Xesosi sãkire.

⁵¹ Ikara atoko ininiã, Xesosi kanapiriã ninoakata Nasa-ree sitatxitimoni. Ikinika Xosee, Maria pakini sãkire ikïpita. Inoro xinikapikari Xesosi sãkire oãkixinireẽ. Opotxitari oxinikiniri Xesosi sãkire. ⁵² Xesosi aneẽ. Imatire apaka aneẽ. Teoso apokaerekatari Xesosi. Kãkiti apaka apokaerekatari Xesosi.

3

Xoão Kapatxisareri Sãpiretakiti

(Mateo 3.1-12; Marko 1.1-8; Xoão 1.19-28)

¹ Homa sitatxitiã Homanoakori auïte Txipério inakori iua. Kïsi anokananipeka iua auïtetxi ininiua iusaaki. Iusaaki Xotéia tõpa auakani auïte Põsio Pirato inakori. Kariréia tõpa auakani auïte Erotxi inakori. Erotxi itari Piripi inakori. Itoreia tixini auakani auïte, Takonitxi tixini auakani auïte apaka itxaua Piripi. Iusaaki Apireni auakani auïte Arisãnia inakori. ² Iusaaki Anasi inakori, Kaipasi inakori pakini sasetotxi auïteakori apiatakani itx-auana ninoa. Iusaaki Teoso sãpiretari isãkire Xoãomoni Sakaria ãkirimoni, ãparaã makipakaniãtaã auakasaaki. ³ Ininiã Xoão sari ikininape kãkitimoni, uini Xotão takote auakanimoni. Isãpiretari Teoso sãkire:

—Hítakanapariko himaerekani. Eereka patxisata hinãkako. Ikara atoko hininiã, Teoso makatxakinii himaerekani —itxanãta Xoão ikininape kãkitimoni.

⁴ Kitxakapir̄ka Teoso sãkire sãpiretakari Isaía inakori iökatsopatari:

Auako kiki ãparaã makipakaniãtaã. Isãpirenauatako. Itxariko: “Hõeretariko kimapori Apiananiri apokini apisapanika. Itikaãpo erekari hĩkamako iua napini ĩkapani.

⁵ Kipatxiã ixãpokakaãkako ikini isauana. Ixirata miriĩ oerekataãkako. Kimapori ikitokare oerekataãkako. Kimapori pakota totaãkako.

⁶ Ikinimane kãkiti itixi auakani imarotariko Teoso makatxakiniri kãkiti maerekani imapinakani ĩkapani,” itxanãta.

Ikara atoko itxa Isaía iökatsopatakiti Xoão pirena. Kimapori kãkiti oerekatini atokokana, auĩtetxi apokini apisa, iua atokokana Xoão nirekari kãkiti iposope inini Apiananiri apokini apisa, imaerekanina itakanapinina ĩkapani.

⁷ Itomaneri kãkiti sari Xoãomoni ipatxisatikona ĩkapani. Ininiã Xoão:

—Imini katsiiri anaakorirai hĩte. Teoso misiritapitikai himaerekani xika. Himitekini !auari. Hinirekari hĩpatxisatiko, txamari !hinirekari hĩtakanapiniri himaerekani. ⁸ Hinirekiniãri himaerekani hĩtakanapini, ininiã hĩkamariko erekari. Ikara atoko ininiã, hõerekari Teoso atão hĩtakanapiniri himaerekani. Hãkixiniremoni !hĩxinikapiri: “Teoso apakapapitikauako ate, kotxi ate atokirini Apraãoni txaua,” !hĩtxapeko. Ari, nota sãpiretai hĩte, Teoso nirekiniãri, iposotari ia kai soroã Apraãoni mekaniriakori ikamini. Kona Apraãoni posotari anikinii Teosomoni. ⁹ Aamina maereka iriti atoko hĩtxa. Teoso iposopeka hĩte ixipokini. Kãkiti auari ikitaita kuanari aamina maereka iriti itokini ĩkapani. Ikinika aamina maereka iriti tokaãkako. Xaminaã oka inaãkanako. Teoso

kamakiti iua atokokana itxa. Ininiã Teoso kitaite kauanapeka, aamina kotsa sauakiko tîkane. Iua atokokana ininiã, Teoso aiamatapeka hîte ixipokini îkapani —itxa Xoão ninoamoni.

¹⁰—Ikara atoko ininiã, kipa akama Teoso mamisiritakaniua îkapani? —itxarina.

¹¹Ininiã Xoão apakapapireta:

—Pimãka kauanata ipi auiniã, âti pisika mãkatxi kauanata mauakinitimoni. Nipokori auiniã, pisikari nipokori mauakinitimoni —itxa Xoão sãkire.

¹²Kikiãkini, txineiro apakapakani Homano auîte nitirakori, apoka apaka ipatxisatikona îkapani.

—Koerekareri, atepékana, kipa ate kama Teoso mamisiritakaniua îkapani? —itxarina.

¹³Ininiã Xoão:

—Kãkiti txineirote himakatzakakito, Homano auîte nireêkito iaõka himakatzakako. Apikomoni !himakatzakapero —itxana.

¹⁴Ãtikaka sotatoakori apaka pimaãri:

—Atepekana, kipa ate kama amaerekani atakanapini îkapani?

Ininiã Xoão:

—!Himaïkapiri kãkiti, itxineirote himixirikini îkapani. Kona âti maxikatiïka !hãpoïtape. Hîpoxokoniuatoko txineiro hãpakapakitoã hîparïka îki. !Hinirekapero apikomoni —itxa sotatoakorimoni.

¹⁵Iuasaaki kãkiti iãtapanãtari Teoso mereêkiti apokini. Ininiã Xoão sãpiretakiti ikenakotakasaakina, ãkixinireëna ixinikarina:

—Xoãokani Teoso mereêkiti txataua atxiïti? —itxanãtana ixinikanãtakitina.

¹⁶Ininiã Xoão:

—Ãparaaãnokara nipatxisatai hîte. Nota tikini apoãkari patxisataiko hîte Erekareri Matamatakotiã, xaminaã pakini. Apiatakari itxaua iua. !Apakata iua

takote napokini ikiti mata nimakatzakini ikapani, kotxi iua apiata. Nota poiãoka. Imakatzakari himaerekani, itxiko metao åki auakari arikini atoko. ¹⁷ Katarereri åpokari ahoisi otåta imakatzakini ikapani. Otåta arikaåka. Oki nikataåka ikiena nikatikoåtaå. Iua atokokana Teoso nikatariko kåkiti erekarini. Maerekati kamakani arikaåkako xamina maxipoåkatiå.

¹⁸ Ikara atokora itxa Xoåo såpirena õtåkikinina kåkiti. Isåpiretari erekari pirena Teoso pirena kåkitimoni. ¹⁹ Åti õti Xoåo pinitari Erotxi, Kariréia auakani auite:

—Pitakiniåro pitari Piripi itanoro Erotxia inakoro, maerekati pikama. Apaka apikomoni maerekati pikamapitipo —itxa Xoåo.

²⁰ Ininiå iuasaaki iuaikana Erotxi kamari maerekati, kotxi itakari Xoåo kateia åki isåkire imapokaerekatakani xika.

*Xesosi Patxisatiko Pirena
(Mateo 3.13-17; Marko 1.9-11)*

²¹ Xoåo Erotxi maikini apisapanika ikinimane kåkiti ipatxisatakasaaki, Xesosi apaka patxisataåka. Iuasaaki Xesosi såkirauatakasaaki Teosokata, iaxiti takaka. ²² Erekari Matamatakoti katxaka Xesosi nopini. Kamoå katxakini atoko itxa ikatzakini. Iuasaaki ikenakotaåka iaxitikiri såkire:

—Pite namarite, nitiretakiti, napokaerekatai, kotxi ninirekakiti pikama —itxa.

*Xesosi Nirimaneakori Iua Apisapanika Auakani
(Mateo 1.1-17)*

²³ Iuasaaki Xesosi pitorika iparikauatini Teoso ikapani. Trita anokananipeka itxaua iuasaaki Xesosi. Kåkiti uåkatari iua Xosee åkiri ininiåua.

Xosee iri Erii.

²⁴ Erii iri Matatxi.
Matatxi iri Arevii.

Arevii iri Meokii.
Meokii iri Xanai.
Xanai iri Xosee.
²⁵ Xosee iri Matatxia.
Matatxia iri Amosi.
Amosi iri Naoõ.
Naoõ iri Esirii.
Esirii iri Nakai.
²⁶ Nakai iri Maatxi.
Maatxi iri Matatxia.
Matatxia iri Semei.
Semei iri Xosee.
Xosee iri Xota.
²⁷ Xota iri Xoanaã.
Xoanaã iri Hesa.
Hesa iri Soropapeo.
Soropapeo iri Saratxieo.
Saratxieo iri Nerii.
²⁸ Nerii iri Meokii.
Meokii iri Atxii.
Atxii iri Kosaã.
Kosaã iri Eomataã.
Eomataã iri Eri.
²⁹ Eri iri Xosoe.
Xosoe iri Eriesa.
Eriesa iri Xoriĩ.
Xoriĩ iri Matatxi.
Matatxi iri Arevii.
³⁰ Arevii iri Simiãõ.
Simiãõ iri Xotaa.
Xotaa iri Xosee.
Xosee iri Xonaã.
Xonaã iri Eriakiĩ.
³¹ Eriakiĩ iri Mereaa.
Mereaa iri Mena.
Mena iri Matata.
Matata iri Nataã.
Nataã iri Tavii.
³² Tavii iri Xesee.

Xesee iri Opetxi.
Opetxi iri Póasi.
Póasi iri Sáomõ.
Sáomõ iri Nasoõ.
³³ Nasoõ iri Aminatapi.
Aminatapi iri Átximĩ.
Átximĩ iri Anii.
Anii iri Ésirõ.
Ésirõ iri Péresi.
Péresi iri Xotaa.
³⁴ Xotaa iri Xakoo.
Xakoo iri Isaki.
Isaki iri Apraão.
Apraão iri Tera.
Tera iri Nakoo.
³⁵ Nakoo iri Seroki.
Seroki iri Hakaoo.
Hakaoo iri Pareki.
Pareki iri Epi.
Epi iri Sara.
³⁶ Sara iri Kainaã.
Kainaã iri Apaxatxi.
Apaxatxi iri Seĩ.
Seĩ iri Noee.
Noee iri Arameki.
³⁷ Arameki iri Metosareẽ.
Metosareẽ iri Enoki.
Enoki iri Xaretxi.
Xaretxi iri Marereo.
Marereo iri Kainaã.
³⁸ Kainaã iri Enosi.
Enosi iri Setxi.
Setxi iri Adão.
Adão iri Teoso. Imapotõkirepe.

4

Satanasi Nirekari Xesosi Kaminiri Maerekati
(Mateo 4.1-11; Marko 1.12-13)

¹ Xesosi ipatxisatiko atoko, Erekar Matamatakoti iteene sikaposotiiretari iua. Erekar Matamatakoti txíkita-kari Xesosi uini Xotão itakanapini, ãparaã makipakaniã-taã isini ìkapani. ² Iuaã koarêta ôti auakasaaki, Satanasi atamakaerekatari Xesosi. Koarêta ôti manipokotakati-noka itxa Xesosi. Ininiã natxinoka itxa Xesosi.

³ Ininiã Satanasi txari:

—Pite Teoso ãkiri pitxaua, ininiã ia kai soro komiri pitxíkitaka —itxari Xesosi.

⁴ Ininiã Xesosi apakapapiretari:

—Kona, kotxi Teoso sãkire iökatsopatakori txari:

Kona komirinanini txíkitakari kãkiti ãtipirika auini tîkane. Ikinika Teoso sãkirera txíkitakari kãkiti ãtipirika auini tîkane.

⁵ Ininiã iuasaaki Satanasi anikari Xesosi ixirata nopinixiti. Iuaã pakoteri oerekiniri ikinimane tixine. ⁶ Ininiã Satanasi:

—Nota posotari nisikinii ikinimane auñtetxiakori posotiire. Ikinipoko ninoa txineirote apaka niposotari nisikinii. Merepitipanika notamoni isikaãka ia posotiiretxi, ininiã nota sikari ninirekaãkitimoni. ⁷ Ikara atoko ininiã, piteosonetiniãno, ia posotiiretxi nisikai pite —Satanasi txari Xesosi.

⁸ Ininiã Xesosi:

—Konapitini. Pisipeka Satanasi. Teoso sãkire iökatsopatakori txari:

Apiananiri piTeosone. Iuanokara piteosoneta. Iua ìka-paninokara piparíkauatako.

⁹ Eereka Satanasi anikari Xesosi Xerosareẽmoni, aiko Teoso misãkiretiko nopinixiti. Itanoxiti pañtanori. Pamonõkoniri. Iuaã itxari:

—Teoso ākiri pininiāua, pokaua xiti. Ininiā ikinipoko kākiti imarotariko Teoso ākiri pininiāua, ¹⁰ kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso iokanatanako initiriakori iaxitikini pite inīkatinina tīkane.

¹¹ Ninoa maīkai pimapinakani tīkane, ininiā pikarouatini lauari. Kona kai soro karotari pikiti, itxa Teoso sākire —Satanasi txari Xesosi.

¹² Ininiā Xesosi:

—Teoso sākire iōkatsopatakori apaka txari:

Kona patamakaerekatapiri Apiananiri piTeosone, —itxari.

¹³ Iuusaakipeka Satanasi atamakaerekatiniiri Xesosi xipope. Ininiā itakanapari Xesosi āti ōti iuaīkana ikanapiriini iuamoni īkapani.

*Xesosi Mipotorikari Iparīka Kariréia Tōpa
(Mateo 4.12-17; Marko 1.14-15)*

¹⁴ Ikara inaāka atoko Xesosi kanapiriā Kariréia tōpa auakanimoni. Paposotiireri, kotxi Erekarī Matamatakoti auari iuakata. Iua pirena iaripireta ikini Kariréia tōpa auakanimoni. ¹⁵ Iua oerekarauata aiko āki Xoteo apotiitiniātaāua. Ininiā ikinimane txari:

—Peerekari iua, kotxi erekapitikari iua sāpiretakiti — itxana.

*Nasaree Auakani Kona Auikari Xesosi Sākire
(Mateo 13.53-58; Marko 6.1-6)*

¹⁶ Eereka Xesosi sari Nasaree sitatxitimoni. Iuaā Xesosi aneē mitxi. Xoteo tomatini ōtisaaki Xesosi itotapekari aiko Xoteo apotiitiniātaāua isini. Ininiā iusaaki, Xoteo tomatini ōtisaaki isari iuaā. Iuaātaā itima Teoso sākire iōkatsopatakori atatsopatini īkapani. ¹⁷ Teoso sākire sāpiretakari Isaía iōkatsopatakiti tsopa isikaāka. Ininiā imatakireēri aātsopa. Ia Teoso sākire inita, atatsopata itxa:

¹⁸ —Erekari Matamatakoti notakata aua, ininiã Api-ananiri mereẽno nota matxineirotenimonikari erekari pirenã nisãpiretini ìkapani. Iokanatano kateia ãki auakani nisikakini ìkapani. Iokanatano mõsiãrenimoni iuaĩkana atamarauatinina ìkapani. Iokanatano misiritakonimoni, ninoa misiritakani nixipokini ìkapani.

¹⁹ Ipaniãtano kãkiti nisãpiretini: “Ìkorakanani Teoso apokapeka kãkiti maerekani imaktxakini ìkapani, imapinakanina tĩkane.”

Ikara atatsopata Xesosi.

²⁰ Aãtsopa iapirikaãka atoko, sika itxari sasetotxi nitirimoni. Ikara inaãka atoko Xesosi topãka. Imakinika kãkiti aiko Xoteo apotiitiniãtaãua ãki auakani, imakinikana atamatari Xesosi, isãpiretakiti kinirão kenakotaka inakani.

²¹ Ininiã Xesosi sãpiretana:

—Ikara Teoso sãkire hĩkenakotakiti apokapeka uatxa — itxa ninoamoni.

²² Ikinimane kãkiti sãpirenauata Xesosi ereka inini. Itsorĩkaãnãtana isãkire erekari ikenakotakasaakina:

—Kiãtokopa ininiãpa imarotatari ikara atoko inakari isãpiretini? Kotxi Xosee ãkirira iua, minakati ãkirira iua —itxanãtana.

²³ Ininiã Xesosi txana ninoa:

—Atxiĩti hĩte txanoko nota imatiretxi kitxakapirĩka kiomãtxiakori sãkire. Ninoa txari: “Pinĩtxi imarotakari pininiãua, piteka pipitaua.” Atxiĩti hĩxinikanãtari: Kapanaoõ sitatxiti nauakasaaki, nikamari posotiiiretxi iuaãtaã. Kinirepa na nikamatari posotiiiretxi uai nauiniãtaã? Ikara atoko atxiĩti hĩxinikanãta. ²⁴ Atão nisãpiretai, kãkiti Teoso sãkire sãpiretakari inirimane sauaki auakasaaki, inirimane !auikari isãkire. Ia xika kona nikamari posotiiiretxi uai. ²⁵ Atãopitika nisãpiretai hĩte. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari Erĩasi inakori auakasaaki, ipi ãti

pakini ano ipixini ano pakini ãparaã !ikipa. Iuaã Isaeo tixini natxinoka aua. Iuasaaki kaiãopokoro sitoakoro tikinitakoro auari iuaãtaã. ²⁶ Iuaritika Teoso !iokanatari Erfasi ninoa ikininapemoni. Iokanatari ãtoka sitomoni tikinitakoromoni, nipokori isikiniro ikapani. Oa sito aua Sarepita sitatxiti Sitoõ tōpa, Isaeo tixini takote. Xoteo !otxaua oa.

²⁷ —Ikara atokotxikana itxa Teoso sãkire sãpiretakari Eriseo inakori. Iua auakasaaki, kaiãopokori amianatakani maere matati Isaeo tixini auakani aua. Kona imakinikani erekapeka inaãkana. Kiki Naamaã inakori Síria tixini auakari, iuanokara erekapeka itxikitakaãka. Iua Naamaã kona Xoteo !itxaua iua —itxa Xesosi ninoamoni.

²⁸ Ikinimane aiko ãki apotiitakaniua, ikara ikenakotakasaakina, iteene inaiatauana. ²⁹ Ininiã ikosekaïtotarina Xesosi sitatxi mapotõkiremoni. Anikarina ixirata nopini sitatxi auiniãtaã. Iuaã inirekarina Xesosi okinina ixiratomoni ipinini ikapani. ³⁰ Txamari Xesosi napari ninoa sauaki, ãkorape itxa.

*Kiki Maerekati Matamatakoti Auaïtotakiti
(Marko 1.21-28)*

³¹ Eereka Xesosi sari Kapanaoõ sitatxitimoni Kariréia tōpa. Iuaã tomatiko õtisaaki oerekana kãkiti Teoso sãkire.

³² Kãkiti iuaã auakani tsoríkaãnãta oerekakiti ikenakotakasaakina, kotxi paimatireri iua. Isãpiretakiti atãonoka itxa isãkire. ³³ Iuasaaki aiko ãki kãkiti apotiitiniãtaãua, aua kiki maerekati matamatakoti auaïtotakiti.

³⁴ Iua kiki ãkixinire auakari akiripoakata:

—Xesosi Nasareekiri, kipa ikai uai? Kiãtokopa pitxataua ate? Atxiïti papoka ate pixipokini ikapani? Nota imarotai pite. Pite maerekati mauakiniti pite. Teoso nakiti pitxaua pite —itxa maerekati matamatakoti Xesosi-moni.

³⁵ Ininiã Xesosi txitari iua. !Auiritari isãkirauatini:

—Maãtako. Posipikari ere kiki —itxari.

Ininiã maerekati matamatakoti iriãkatari iua kiki ikini-mane okiãtaã. Ininiã itakanapari iua, makarotika itxa kiki.

³⁶ Kãkiti iuaãtaã tsorïkaãnãta. Imisãkiretakakauana:

—Ïkora kiki paposotiireri isãkire. Itapararitika ipaniãtari maerekati matamatakoti sini, ininiã nãkorape itxapena maerekani matamatakoni.

³⁷ Ininiã Xesosi pirena iua tõpa iaripireta.

Xesosi Makananitaro Simão Petro Imakiro

(Mateo 8.14-17; Marko 1.29-34)

³⁸ Eereka Xesosi potorika aiko Xoteoakori apotiitiniã-taãua. Simão aapokomoni isa. Iuasaaki Simão imakiro iteene oãpoomata. Ininiã amanaãrina Xesosi oa erekape inïkitakini. ³⁹ Ininiã ipapïka oamoni:

—Nipaniãtari apoomari iotokini —itxa.

Ininiã apoomari iotoka. Iuasaakipeka oa õkitikaua, nipokori osikana ninoa.

Xesosi Makananitana Amianatakani

(Mateo 8.16-17; Marko 1.32-34)

⁴⁰ Atokatxi ereëkokaãpotapeka inakasaaki, kãkiti anikana amianatakani ikinipoko amianari auakini, Xesosimoni. Itakari iuako amianatakani nopini. Iuasaakipeka ninoa erekapeka itxana. ⁴¹ Omitikari maerekati matamatakoti kãkiti ïtoã auakari apaka. Osipikasaakina, akiripoakatana:

—Pite Teoso ãkiri pitxaua.

Ininiã Xesosi txitana ninoa. !Auiritaikana akiritinina, kotxi ninoa imarotari Teoso mereëkiti ininiãua Xesosi.

Xesosi Sãpiretari Erekarï Pirena

(Marko 1.35-39)

⁴² Katimatiniãkata Xesosi sari kãkiti mauakaniãtaã. Iuasaaki kãkiti nitanãtari iua. Apokasaakirina, amanaãrina Xesosi:

—Pikaikota atekata —itxarina.

⁴³ Txamari Xesosi txari:

—!Apakata uai nikaikotini, kotxi átiátaã apaka nisãpiretariko erekari pirena Teoso auítetxi ininiãua pirena. Ikini-manemoni ikara nisãpiretini íkapanira, Teoso iokanatano kãkitimoni.

⁴⁴ Ikara atoko ininiãra, isãpirenauata ikininape aiko áki Xoteoakori apotiitiniãtaãua ikinipoko Xoteoakori tixine.

5

Merepitipanika Xesosi Moianariakori

(Mateo 4.18-22; Marko 1.16-20)

¹ Áti õti Xesosi auanãta Xenesaree inakori poa tinikata. Xenesareetxikana Kariréia poa. Ipi iuãka aua. Iuasaaki kãkitipokoni ákitari iua Teoso sãkire ikenakotinina íkapani. Iukatapeka xãpoka itxana. ² Iuasaaki Xesosi atamatari ipi kanaua ioporoko. Kokatsaãriti kanauate. Ninoa imirií arokanãtari hetxi. ³ Xesosi iereẽtaua Simão kanauate áki:

—Pikatika pikanauate amaãtiki apanĩkakiã —itxa Simãomoni.

Eereka iitopãka kanaua áki. Iuaãtaã isãpiretari Teoso sãkire kãkitimoni imirií apotiitakanimoni.

⁴ Isãpirenauataka atoko itxari:

—Apanĩkakiã pimekota. Iuaãtaã pitakari hetxi kãuaãriã —Xesosi txari Simão.

⁵ Ininiã Simão:

—Koerekareri, hetxi atakapikama íkanõka. Iteene aõkatsaãkatapiilkama. Txamari na xatiki ximaki amaíka. Kona átika amaíka. Iuaritika pite paniãtiniãno, iuaritika nitakapitkariko hetxi —itxa Simão.

⁶ Hetxi ninoa takasaaki kãuaãriã, ximakipokoni imaíkana, ininiã hetxi tsorakiarita. ⁷ Ikara xika akiritana imoianariakori áti kanauate áki auakani:

—Ápina. Himoianataua ate. Hetxi tsorakiãpotanapanoka.

Ininiã ninoa ina. Ikinimane kosekari hetxi. Ximakipokoni. Ipi kanaua xãpoãkata ximakinoka. Ximaki xika kanaua sakikaarita. ⁸ Simão Petro atamatakasaakiri ximakipokoni, ikapotoreẽkaua Xesosi apisatoõ:

—!Pikaikotape nota takote, kotxi erekai pite. Maerekati kamakarino nota —itxa.

⁹ Ikara atoko itxa Simão sãkire, kotxi iua, imoianariakori apaka tsorĩkaãta kaiãopokori ximaki ninoa maĩkakiti xika. ¹⁰ Simão moianariakori Txiako, Xoão pakini, ninoa apaka tsorĩkaãta. Txiako, Xoão pakini Sepeteo anaakori. Ininiã Xesosi txari Simão:

—!Pipĩkarauatape. !Pimaĩkaikari ximaki. ãtião piparĩka auako. Nisãkire pisãpiretako kãkitimoni —itxa.

¹¹ Eereka ninoa apokitaãka atoko, ikinika itiina itakana-pana, Xesosikata sa itxana imiparĩkatinirina ìkapani.

Kiki Maere Matati
(Mateo 8.1-4; Marko 1.40-45)

¹² ãti õti Xesosi auanãta ãti sitatxitiã. Iuaã auakasaaki, aua kiki maere matati. Atamatakasaakiri Xesosi, ikapotoreẽkaua, iãka Xesosi apisatoõ. Iteene amanaãri Xesosi:

—Apiananiri, pinirekiniãri, piposotari nota ereka pitxĩkitakini —itxari.

¹³ Ininiã Xesosi maãtakari iua:

—Ari ninirekapitikari. Erekapekai —itxari.

Iuasaakipeka erekapekai itxa. ¹⁴ Ininiã Xesosi paniãtari:

—!Pisãpiretapiri apanakini ereka nitxĩkitakinii. Pisa sasetotximoni. Poerekari piito iuamoni, ininiãkara itxai: “Atãopitika erekapekai pite.” Eereka pisikari Teosomoni Moisesi paniãtakiti iaõka. Ikara atoko pikaminiã, ikinimane imarotari pite atão ereka pininiãua —itxa Xesosi.

¹⁵ Xesosi paniātari iua apanakini imasāpiretakani, iuaritika Xesosi pirena apikomoni iaripireta. Ininiā kākityipokoni sari iuamoni isākire ikenakotinina ĩkapani, amianari imaktxakini ĩkapani. ¹⁶ Ininiākara Xesosi itotapekari iuanoka isini kākiti mauakaniātaā Teosokata isākirauatini ĩkapani.

Matĭpokotakati Pirena
(Mateo 9.1-8; Marko 2.1-12)

¹⁷ Āti ōti Xesosi sāpirenauata. Iua takote pariseokori, kaiōkatsoparerini apaka topākanāta. Ninoa Kariréia tōpakini, Xotéia tōpakini, Xerosareē sitatxitikini pakini. Iuasaaki Xesosi sāpirenauatakasaaki, Apiananiri sikaposotiiretari Xesosi amianatakani erekapeka itxĭkitakini ĩkapani.

¹⁸ Iuasaaki kikiakori apoka iuaā. Iminarina kiki matĭpokotakatinoka inakari. Isirimata nopini iminarina. Inirekarina aapokotxi āki ĩroinina, Xesosi apisatoō iua matĭpokotakati itakinina ĩkapani. ¹⁹ Txamari !apakata ninoa ĩroini, kotxi kākityipokoni xāpoka. Ininiā ikanĭkana kanikoatxiā aapokotxi nopini. Imaktxakarina itano auakari kipatxi kai kamakori, eereka isikakaāpotarina iua matĭpokotakati isirimata nopini Xesosi manapi kākiti sauaki. Xesosi apisatoō apoka. ²⁰ Ininiā Xesosi imarotari ninoa auikiniri iua posotiire. Ininiā itxari matĭpokotakati:
—Namarite, pimaerekani makatxakapeēkaika.

²¹ Iuasaaki pariseokori, kaiōkatsoparerini pakini tsorĭkaānāta. Ākixinireēna ninoa:
—Teosonokara posotari amaerekani imaktxakini. Maerekati Xesosi kama Teosomoni —itxana.

²² Xesosi imarotari ninoa xinikakiti ākixinireēna, ininiā Xesosi txana:
—!Erekari hākixinireē ikara hĭxinikakiti. ²³ Nitxari iua imaerekani nimaktxakini, txamari ! himarotari

imaerekani atão nimakatkakini. “Põkitikaua. Pitĩpokota,” nininiã, ininiã himarotari nisãkire atão ininiãua, kotxi hĩtikari. Niposotiire imaerekani nimakatkakini ĩkapani, niposotiire iua nõkitikini ĩkapanitxikana. ²⁴ Ininiã uatx-aika noerekai hĩte. Teoso iokanatano nota hĩtari iax-itikirino ĩkorapokoritimoni kãkiti maerekani nimakatkakini ĩkapani.

Ininiã ipaniãtari matĩpokotakati:

—Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa paapokomoni —itxari.

²⁵ Iuasaakipeka õkitikaua. Ikinimane kãkiti okiãtaã õkitikaua. Ikosekari isirimata, sipe itxa aapokomoni. Isikasaaki ipoxokoniua.

—Peerekari Teoso —itxaãpota iua.

²⁶ Ikinimane kãkiti tsorĩkaãta. Ipĩkarauatana.

—Peerekari Teoso. Mitxi ! aĩtikari matĩpokotakati erekapeka txĩkitaãkari. Peerekari uatxa aĩtikakiti —itxanãtana nino.

Mateo Pirena

(Mateo 9.9-13; Marko 2.13-17)

²⁷ Eereka Xesosi tĩpokoãponãtakasaaki, atamatari kiki Arevii inakori. Iitopãkanãta iparĩkauatiniãtaã. Iuaã apakapari txineiro Homanoakori auĩte paniãtakiti kãkiti aĩtiãtaã tiitxi anikini ĩkapani. Xesosi akiritari Arevii:

—Ãpina, uatxa nimoianari pitxaua —itxari.

²⁸ Iuasaakipeka Arevii õkitikaua. Ikinika itii itakanapa, Xesosikata sa itxa, Xesosi imiparĩkatini ĩkapani. ²⁹ Eereka Arevii kamari kiiniri aapokoã Xesosi ĩkapani. Kiinirisaaki aua ĩkamanere kaiãopokori. Txineiro apakapakani aua kiiniriã. Nino apanakinikata nipokota Xesosikata Arevii aapokoã. ³⁰ Pariseoakori, ninoakata parĩkauatakani, kaiõkatsoparerini pakini txitana Xesosi moianariakori, Xesosi txineiro apakapanikata nipokotini xika. Ininiã nino txari:

—Kinirepa hïte nipokota txineiro apakapakanikata, maerekati kamakanikata? —itxana.

³¹ Xesosi apakapapiretana:

—Kâkiti mamianatakani !inirekari pinïtxi siâkarimoni isinina. Amianatakarinoka nirekari pinïtxi siâkarimoni isini. ³² Iua atokokana, nota ina ïkorapokoriti kona kâkiti “Atão inakarínoka kamakarino” ïkapanini, kotxi ninoa uâkatarì atão inakarínoka ikaminina, txamari !ikamarina atão. Kâkiti maerekati kamakani ïkapanira nina nota uai imaerekani itakanapini ïkapani. Nota pinïtxi siâkari atoko inakarino nota —itxa Xesosi sâkire iusaaki.

Nipokori Takanapiko Teoso Misâkiretiko ïkapani
(Mateo 9.14-17; Marko 2.18-22)

³³ Kâkiti txari Xesosi:

—Xoão kapatxisareri moianariakori itokata takanapari inikinina Teoso imisâkiretinina ïkapani. Iua atokotxikana itxa pariseoakori moianariakori. Txamari pite moianariakori !itakanapari nipokori, iãriã, Teoso imisâkiretinina ïkapani. Kinirepa? —itxana kâkiti.

³⁴ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Kiki ïtaniriuatini pirenasaaki erekari atxiïti kemaïtx-itakoni manikakaniãri nipokori? !Erekari. Ninoa poxokoni uata imoianari ïtaniriuatini, ininiã inipokotapitikana.

³⁵ Txamari ãti õti ninoa moianari maïkaãkako, oka in-aãkako. Iusaakiko ninoa takanapari inipokotini, kotxi imatinaniuatana. Iua atokotxikana nota. Nota auapanika nimoianariakorikata. ãti õti nokaãkako. Iusaakiko ninoa takanapari inipokotini Teoso imisâkiretinina ïkapani — itxa Xesosi.

³⁶ Eereka Xesosi sãpiretari sãpirenatxi, atão inakari oerekiko.

—!Pikitsorãkitari mãkatxi amaneri, kitxakari pitãpane-tini ïkapani. Ikara atoko pikaminiã, mãkatxi amaneri pioanata. Mãkatxi mata amaneri ïsapekata piotsainiã,

mākatxi kitxakari tsorakita iuaīkana. ³⁷ Kākiti kitakari ovaã sako aamata kamakori āki. Ovaã amanero auiniã, ! otakaãka aamata kitxakari āki. Pitakiniāro aamata kitxakari āki, aamata tsorakita. Ovaã xikepoatamako. Sako ! otxaika. ³⁸ Ovaã amanero pikitakako aamata amanero āki. ³⁹ Ovaã kitxakaro auiniã, kākiti !inirekaro amanero, kotxi: “Ovaã kitxakaro apiaerekata,” itxa.

Ikara atoko Xesosi txari kākitimoni. Ikara sākiretxiti Xesosi sāpireta, kotxi apanakini kākiti itotapekari Moisesini sākire, Teoso sākire kitxakapirīka isāpiretakiti, ininiã !inirekari Xesosi sākire amaneri inakari. Ninoa mākatxi kitxakari atoko. Sako kitxakari atoko ninoa. Ovaã kitxakaro atoko ninoa. Xesosi sākire mākatxi amaneri atoko. Ovaã amanero atoko itxa Xesosi sākire.

6

Tomatiko Ōti Pirena (Mateo 12.1-8; Marko 2.23-28)

¹ Xoteoakori tomatini ōtisaaki Xesosi imoianariakorikata motipetari kikio takari triko auiniãtaã. Īpiripetakasaakirina, imoianariakori makatxakaãpotari triko oki. Iuakoã ikotxokarona, ixōka itxarona otāta katxakini ĩkapani, okinoka nika itxana. ² Ātikaka pariseoakori itikana imaktxakinirona:

—Kinirepa triko hīkotxoka tomatiko ōtisaaki? !Auritaãka tomatiko ōtisaaki parīkauatiko —itxana.

³ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Himarotari Taviini kamakiti kitxakapirīka, iua imoianariakorikata natxitakasaaki. ⁴ Iua ĩroã Teoso misākiretikoãtaã. Iusaaki imaktxakari komiri Teosomoni sikakori. Inikari, sika itxari imoianariakorimoni. Ninoa nikari apaka. Sasetotxinokara auritaãka iua komiri inikinina. Apanakini !auritaãka inikiniri. Iuaritika iua Taviini nikari. ⁵ Nota hītari iaxitikiri posotari ikinipoko

ninireëkiti nikamini tomatiko òtisaaki, kotxi Apiananiri nitxaua —Xesosi txana ninoa pariseoakori.

*Motikauakotakari Pirena
(Mateo 12.9-14; Marko 3.1-6)*

⁶ Àti tomatiko òtisaaki Xesosi ìroã aiko àki Xoteoakori apotiitiniãtaãua. Oerekarauata. Iuasaaki iuaãtaã aua kiki iuako ikikomoni motikauakotakari. ⁷ Kaiòkatsoparerini, pariseoakori apaka aua iuaã. Atamatapikarina Xesosi, atauako erekapeka itxikitakapaniri motikauakotakari tomatiko òtisaaki. Inirekarina Xesosi kerokiniri. Tomatiko òtisaaki iparìkauatiniã, ninoa apoĩtari iua. ⁸ Xesosi imarotari àkixinireëna ixinikakitina, ininiã ipaniãtari kiki motikauakotakari:

—Pòkitikaua. ãpina ikinimane okiãtaã.

Ininiã iua kiki òkitikaua, sa itxa Xesosimoni. ⁹ Ininiã Xesosi pimaãna kaiòkatsoparerini, pariseoakori pakini:

—Natokopa itxa Moisesini paniãtakiti iòkatsopatakiti tomatiko òtisaaki atão akamini? Ipaniãtataua maerekati akamini tomatiko òtisaaki? Ipaniãtataua erekari akamini tomatiko òtisaaki? Inirekatari amoianatiniri àti imapinakanani ìkapani tomatiko òtisaaki? Inirekatari aòkaniuatini tomatiko òtisaaki? —itxa Xesosi ninoamoni.

¹⁰ !Kasãkirena ninoa kaiòkatsoparerini, pariseoakori pakini. Xesosi atamatana ikinimane.

—Piuako poerekata —itxari iua kiki.

Oerekatari iuako. Iuasaakipeka iuako erekapeka itxa.

¹¹ Pariseoakori, kaiòkatsoparerini pakini omanãkarauata. Imisãkiretakakauana Xesosi okinina ìkapani.

*Xesosi Mereëna Tosi Imoianariakori
(Mateo 10.1-4; Marko 3.13-19)*

¹² Àti òti Xesosi kanìka oxiratari nopini, Teoso imisãkiretini ìkapani. Ìkanòka ikaikota iuaãtaã Teosokata isãkirauatini ìkapani. ¹³ Katimatinìkata akiritana

itomaneri imoianariakori iuamoni apokinina ìkapani. Apokasaakina, imereēna kikiakori tosi pakini kãkitimoni iokanatakini tìkane. ¹⁴ Imereēna

Simãoma, (luãka Petro apaka.)

Ãtreema, (Simão itari)

Txiakoma,

Xoãoma,

Piripima,

Patoromeoma,

¹⁵ Mateoma,

Tomeema,

Txiakoma, (Aopeo ãkiri)

Simãoma, (Homano omanatakari)

¹⁶ Xotasima, (Txiako ãkiri, ãti Txiakoti)

Xotasi Isikariotxima (Xesosi mĩkapiritakari tìkane) pakinima.

Ninoa kikiakori tosi pakini Xesosi mereēkini imoianariakori ìkapani.

Xesosi Amianatakani Imakananitini

(Mateo 4.23-25)

¹⁷ Eereka oxiratari iokiriiãpotana. Ipitexitimoni apokana. Iuaã aua kaiãopokori imoianariakori. Apanakini kãkiti iuaãtaã aua apaka. Xotéia tõpa ìkani, Xerosareē sitatxiti ìkani pakini auari iuaã. Apaka auari Txiro sitatxiti ìkani, Sitoõ sitatxiti ìkani apaka. Txiro, Sitoõ pakini potxoari uiniti ìtinikata aua. ¹⁸ Ninoa kãkitipokoni sari Xesosimoni isãkire ikenakotinina ìkapani, amianarena imaktxakini ìkapani. Ninoa maerekati matamatakoti auãitotakini sari Xesosimoni maerekati imaktxakini ìkapani. ¹⁹ Ikinimane nirekari imaãtakiniri Xesosi, kotxi imaãtakiniãrina, apakapari Xesosi tapara amianarena sini ìkapani. Ininiã ikinimane amianatakani Xesosi maãtakakani iuaãkana erekape itxana.

*Kirimonipa Teoso Sikatari Erekarī?**(Mateo 5.1-12)*²⁰ Eereka Xesosi misākiretana imoianariakori:

—Hīte matxineiroteni Teoso sikai erekari. Teoso hāuīte itxaua. Iua nakitiakori hīttxaua.

²¹ —Hīte ĩkorapokoriti natxitakani Teoso sikai erekari. Himitouatapanikako.

—Hīte ĩkorapokoriti txiapatakani Teoso sikai erekari. Hāpiapoxokonitapanikako. Hīsiroatapanikako.

²² —Apanakini omanatiniāi hīte, hītari iaxitikiri sākire hāuikini xika, Teoso sikai erekari. Atxiīti apanakini ! nirekai. Atxiīti apanakini misākirepiretai. Atxiīti ninoa akiritai “maerekati kamakari” nota hītari iaxitikiri sākire hāuikini xika. Ikara atoko hinaākako.²³ —Ninoa misiriāpotakasaakii, hīpoxokoniuatoko. Himīteenekariko hīpoxokoniritika, kotxi erekari Teoso nīkatini iaxiti itixine. Inīkatakiti hīte ĩkapani peerekari. Apanakini misiritinii atokokanera, ninoa atokiriakorini misiritari Teoso sākire sāpiretakani kitxakapirīka.²⁴ —Hīte ĩkorapokoriti katxineiroterini misiritaākako. Mitxi papoxokonii hīte. Uatxa hīpoxokoni !auaika.²⁵ —Hīte ĩkorapokoriti ikiniōtika mitouanātakanii misiritaākako. Hinatxitapanikako.

—Hīte ĩkorapokoriti siroatakanii misiritaākako. Himatinaniuatapanikako. Hītxiapatapanikako.

²⁶ —Ikinimane: “Peerekai pite,” ininiā, himisiritaākako, kotxi ninoa nirimane kitxakapirīkarini sāpiretari ikara atoko inakari Teoso sākire atāo masāpiretanimoni — itxa Xesosi.*Kākiti Mokaiakari Tiretiko**(Mateo 5.38-48)*²⁷ Iuaīkana Xesosi sāpirenauata:

—Nōtākikai hīte nisākire kenakotakanii. Hītiretanako himokaiakari. Erekarī hīkaminana hīte omanatakani.

²⁸ Himisākiretariko Teoso erekari hīte misākirepiretakani isikini ĩkapani. Himisākiretariko Teoso hīte misiritakani ĩkapani. ²⁹ Kākiti aritiniāi pikakota, ipinimoni pikakota iuaĭkana pisikana. Kākiti anikiniāri pimāka ōtanominari, pauiritari iua pimāka kauanata apaka anikini. ³⁰ Pitii amanaākarimoni pisika inirekakiti. Kākiti anikiniāri pitii, !pamanaāpiri iuaĭkana imikanapiriiniri. ³¹ Āti tiretinii pinirekini atokotxikana, pitiretari āti.

³² —Pite tiretakaninani pitiretiniā, kinirepa Teoso sikari erekari pitemoni, pinirimanenokara pitiretakasaaki? Kotxi kākiti maerekati kamakani apaka tiretari ninoa tiretakani. ³³ Pimoianatiniāna pite moianatakaninani, !apakata, kotxi iua atokotxikana maerekati kamakari moianatana iua moianatakaninani. ³⁴ Pisikiniāro pitxineirote, pitxineirote mikanapiriākarimoninani, !apakata, kotxi iua atokotxikana maerekati kamakani sikaro itxineirotena apanakini maerekati kamakanimoni āti ōti iuaĭkana imikanapiriiniro ĩkapani. ³⁵ Iua atokokana na pitxape. Pitiretariko pimokaiakari. Erekarī pikaminariko. Inirekiniāri pitii iparĭkauatini ĩkapani, pisika iuamoni. !Pimaākapeua, pitii iuaĭkana imasikakaniāi. Iua atokokana hĭkaminiā, Teoso sikai hīte iteene erekari. Iua atokokana hĭkaminiā, Apiananiri iaxitikiri anaakori hĭtxauako, kotxi iua amonĭkari kākiti maerekati kamakani. Ninoa !isāpiretari Teoso iua ereka inini, iuaritika Teoso amonĭkana. ³⁶ Piamonĭkariko āti, aĭri Teoso amonĭkarauatini atokokana —itxa Xesosi.

Apoĭretxi Pirena
(Mateo 7.1-5)

³⁷ —!Papoĭtapiri āti. Papoĭtiniāri āti, ininiā pite apaka apoĭtaākako. !Pisāpiretapiri āti ikamakiti maerekati inini, ininiākara Teoso !isāpiretai pite pikamakiti maerekati

inini. !Pixinikapinikari maerekati āti kamakiti pitemoni, ininiā Teoso !ixinikaikari maerekati pite kamakiti. ³⁸ Pisikarauatako ātimoni, ininiā Teoso sikarauata ito pitemoni. Kaiāopokori papakapa. Atarokiri arata āki takakori atokokana papakapa. Atarokiri iōkokakori, kaiākakori kinapakopeka iuaīkana atarokiri inopini takaāka. Xāpoākata, ininiā katxapoaāpota. Iua atokotxikana Teoso sikai kaiāopokori, ātimoni pisikarauatiniā. Ātimoni pisikarauatini atokotxikana, Teoso sikarauata pitemoni —itxa Xesosi.

³⁹ Xesosi sāpiretari ia sāpirenatxi atāo inakari oerekiko:

—Apakata āti mōsiāreti anikiniri āti mōsiāreti? ! Apakata. Ninoa ipi irikako aariko āki. Ininiā nota sākire himimarotakanisaaki, kona apakata hōerekiniiri āti. Hōerekiniāri āti, hīkerokari. Ninoa mōsiāreni aariko āki irikakani atoko hītxa. ⁴⁰ Apaiaōkarauatakari !imarotari koerekareri imarotakiti atoko. Poiāonoka imarota. Apaiaōkarauatini ixipokasaaki, iusaaki koerekareri imarotakiti atoko imarotape.

⁴¹ —Pisāpiretari āti: “Aāsorō aua poki āki,” txamari kona pimaākatari aātxirata pite oki āki auakari. Kinirepa ikara atoko inakari pikama? ⁴² Kinirepa pitxari pitari? “Nitari, nota makatxakinii aāsorō pokiā auakari,” kotxi !piposotari patamatiniri aātxirata piteka pokiā auakari. Pisākire atxiīti erekari, txamari pikamakiti kona erekari. Merepitipanika pimakatxakari aātxirata piteka pokiā auakari. Eereka piposotari patamatiniri aāsorō pitari okiā auakari pimakatxakini. Maerekati pite kamakiti apiata atxiīti iua aātxirata atoko. Maerekati āti kamakiti poiāoka atxiīti iua aāsorō atoko. Iuaritika !pimaākatari maerekati piteka kamakiti. Pōtākikari āti imaerekani itakanapini. Ikara atoko !apakata. Merepitipanika pite takanapariko pite maerekani, eereka pōtākikari āti imaerekani

itakanapini —itxa Xesosi sãkire.

Amãtiiri Pirena
(Mateo 7.15-20; 12.33-35)

⁴³ — Amãtiiri erekari kona iritari matximakoti. Amãtiiri matximakoti kona iritari erekari. ⁴⁴ Patamatiniãri amãtiiri, pimarotari imina. Txipokori piko inakoro pinirekiniã, kona pisa inakomoni. Ova pinirekiniã, kona pisa inakomoni. ⁴⁵ Kãkiti erekari amãtiiri erekari atokokana itxa. Iua erekari, ininiã erekarinoka ikama, kotxi iua ãkixinireẽ erekarinoka aua. Kãkiti maerekati amãtiiri matximakoti atoko itxa. Iua maerekati, ininiã ikamakiti maerekati apaka, kotxi maerekatinoka auari iua ãkixinireẽ. Iua ãkixinire ereka, ininiã isãkire ereka apaka. Iua ãkixinire maerekati, ininiã isãkire maerekati apaka, kotxi isãkire potorika ãkixinireẽ —itxa Xesosi sãkire.

Aapokotxi Kamakari
(Mateo 7.24-27)

⁴⁶ Xesosi sãkirauatapanika:

—Kinirepa pakiritano nota “Apiananiri,” nipaniãtakiti pimakamakanisaaki? ⁴⁷ Kãkiti notamoni ãkari, nisãkire kenakotakari, nisãkire kãpitakari, aapokotxi kamakari atoko itxa. ⁴⁸ Iua kamari aapokotxi. Ikisakari kipatxi. Otsomori aapoko tsota ikama. Iua apokari kai, ininiã iopitãkari aapoko tsota iua kai nopini. Ininiã aapokotxi ikamakiti paikori. Æparaã apoãtakasaaki, itorõkani inokasaakiri iua aapoko, !iakeka, kotxi iua kiki atão ikamari aapoko. Iua kiki atoko kãkiti nisãkire kãpitakari.

⁴⁹ — Æti kiki aapokotxi kamakari, iua iopitãkari aapoko tsota motsomotika popaiape ininiãtaã. Æparaã apoãtakasaaki, itorõkani inokasaakiri iua aapoko pakitika. Xipoka itxa. Iua kiki atoko kãkiti nisãkire kenakotakari, nisãkire mauiãkati —itxa Xesosi.

7

Xesosi Makananitiniri Sotato Auïte Nitiri
(Mateo 8.5-13)

¹ Ikara sākiretxiti isāpiretaka atoko, Kapanaoõ sitatx-itimoni isa Xesosi. Iuaãtaã apoka. ² Kapanaoõ auari kiki ãti uãka Homano inakori. Sotatoakori auïte itxaua iua Homano. Ipaniãtana sotatoakori seï pakini inireëkiti ikaminina. Xesosi apokasaaki Kapanaoõ, iua Homano nitiri iteene itiretakiti amianata. Ipinanapanoka.

³ Iua Homano kenakopiretari Xesosi. Ininiã ipaniãtari Xoteoakori kiomãtxiakori Xesosimoni isinina.

—Hïtxariko: “Homano nirekai iuamoni pisini, initiri pimakananitiniri ïkapani.”

⁴ Ininiã ninoa sa itxana Xesosimoni, aõkita itxarina.

—Masa sotatoakori auïtemoni. Initiri amianata. Masa, pimakananitiniri ïkapani. Iua Homano erekari itxaua, ininiã erekapitikari pimoianatiniri iua. ⁵ Itiretari Xoteoakori. Aiko aãpotiitiniãtaãua ikaminaua ate, ininiã iua Homano erekari itxaua —itxana ninoa.

⁶ Ininiã Xesosi sari ninoakata. Iua Homano aapoko takote apokasaaki, iua Homano iokanatarari imoianariakori Xesosimoni, isāpiretinirina ïkapani:

—Apiananiri, apikomoni !pisipe, kotxi minakati nota. Pite Apiananiri txaua. Nota apakapiniãi naapoko ãki !apakata. ⁷ Nota pitemoni napokini !apakata, kotxi pite Apiananiri, nota poiãori. Ininiãkara ereë piotoka. Ereëkarako pitxïkitakariko ninitiri ereka inini. ⁸ Nota auïte paniãtiniãno nota ipaniãtakiti nikamini ïkapani, ininiã nikamapïtikariko. Nota auïtetxi nitxaua apaka. Nota paniãtakiti sotatoakori kamapitika. Æti nipaniãta: “Pisa,” ininiã iua sa. Æti nipaniãta: “Uai pina,” ininiã iua ina. Ninitiri nipaniãta: “Ia pikama,” ininiã iua kamari. Ininiã nimarotari ereë pite paniãtiniãri ninitiri ereka

inini, ereëkarako erekapeka pitxĩkitakari ninitiri —itxa Homano sãkire Xesosimoni.

⁹ Iua Homano sãkire ikenakotakasaaki, Xesosi tsorĩkaãta. Isapotorika, misãkireta itxana kãkiti iuakata sikani.

—Iua Homano iteene auikari nisãkire. Peerekari. Mitxi Inaõkitari nisãkire auiãkari iua Homano atoko inakari. Na naõkitapanikari Xoteo iua Homano atoko inakari —itxa.

¹⁰ Eereka ninoa Homano iokanatakini kanapiriã Homano aapokomoni. Iuaã apokasaakina, atamatarina Homano nitiri. Erekapeka itxa.

Xesosi Txĩkitakari Ipĩkari Iuaĩkana Auãki Inini

¹¹ Mapaõti napaãka atoko Xesosi sari Naiĩ sitatxiti-moni. Imoianariakori, kãkitipokoni apaka sari iuakata.

¹² Iimatokoãpotakasaakiri sitatxi pirikere tore kãkiti ãronakikoãtaã, ipĩkari imipokĩkaãka sitatxi mapara. Sito imatonõkari oimi ipĩpe. Oa sito tikinitakoro. Kaiãopokori kãkiti sitatxi auakani pokĩka oakata sikani. ¹³ Apiananiri atamatakasaakiro, iamoniãkoro oa, ininiã:

—!Pitxiapatape —itxaro.

¹⁴ Isa ipĩkarimoni. Imaãtakari ipĩkari auini kaixati, ininiã iua kaixa anikakani iotoka. Iuasaaki iua akiritari:

—Ãtokori, nipaniãtai põkitikaua —itxa Xesosi.

¹⁵ Iuasaakipeka iua ãtokori topãka, sãkirauata itxa. Ininiã Xesosi sikari iua inoromoni.

¹⁶ Ikinimane pĩkarauata.

—Peerekari Teoso. Teoso iokanatarari isãkire sãpiretakari apiatakari atemoni. Teoso apokapeka ãkorapokoriti ate inakitiakori imoianatini ãkapani —itxanãtana ninoa.

¹⁷ Ia Xesosi pirena iaripireta ikini tõpati Xotẽia tõpa. Apaka apikoxiti Xesosi pirena kenakopiretaãka.

*Xoão Kapatxisareri Pimaãkiti Sãkiretxiti
(Mateo 11.2-19)*

¹⁸ Xoão kapatxisareri moianariakori minapiretari Xesosi pirena Xoãomoni. Eereka Xoão akiritari imoianariakori ipi:

¹⁹ —Hīsa Xesosimoni. Hīpimaāri: “Teoso mereēkitikai pite? Kākiti iāpapanātakitikai pite? Kākiti iāpapanātakiti ātikani atxiīti?” Ikara atoko hītxako Xesosimoni —Xoão txana ninoa.

²⁰ Ininiã ninoa ipi sari Xesosimoni. Iuamoni apoka itxana.

—Xoão kapatxisareri iokanataua ate pitemoni. Ipimaāi: “Teoso mereēkitikai pite? Kākiti iāpapanātakitikai pite? Kākiti iāpapanātakiti ātikani atxiīti?” itxai —itxana.

²¹ Iuasaaki ninoa Xesosimoni apokasaaki, amianatakani kaiāopoko erekapeka itxīkitaka Xesosi. Iua omitikari maerekani matamatakoni kākiti itotaã auakani. Mōsiāreni kōsiārepeka itxīkitaka. ²² Ininiã Xesosi apakapapiretana Xoão moianariakori:

—Hīkanapiriã Xoãomoni. Hīsāpiretari mixikanani uai hītikakiti, hīkenakotakiti pakini. Hīsāpiretari mitxi mōsiāreni uatxa kōsiārepeka nitxīkitakapeka. Hīsāpiretari mitxi matīpokotakani tīpokotapeka uatxa. Mitxi maere matati erekapeka uatxa. Mitxi makenakokini uatxa kakenakokipeka. Mitxi ipīkani iuaīkana auāki itxapekana. Hīsāpiretari Xoão, nota sāpiretari Teoso iokanapirena erekari minakati mauakinimoni. ²³ Kākiti iteene auikiniāri nota sākire, Teoso takari erekari iuamoni. Ikara nisākire hīsāpiretari Xoão —itxa Xesosi.

Xoão Kapatxisareri Pirena

²⁴ Ininiã ninoa Xoão moianariakori sipe. Eereka Xesosi sāpiretari Xoão pirena kākiti iuamoni apotiitakaniua.

—Kipa īkai hīte Xoão kapatxisarerimoni hīsikasaaki āparaã makipakaniātaã iua auakasaaki? Hīte sari iuamoni, kotxi isākire ātinoka, Teoso sākirenoka. Kākiti katsotati itima anikakiti atoko itxa. Isākire kita āti,

isãkire uatxa âtião, isãkire katana iuaĩkana âtião, itx-aãpota isãkire. Ikara atoko !itxa Xoão. ²⁵ Kipa ĩkai hĩte Xoãomoni hĩsíkasaaki? Hĩte sari iuamoni, kotxi ! inirekari tiitxi, txineiro pakini. !Kakaroneri imãka, kotxi ! ikaikota auĩtetxi aapoko. Auĩtetxi auiniãtaã kãkiti mãka peereri. ²⁶ Kipa ĩkai hĩte iuamoni hĩsíkasaaki? Hĩte sari iuamoni, kotxi iua Teoso sãkire sãpiretakari itxaua. Atão inakari Teoso sãkire sãpiretakari itxaua. Apiata iua Xoão. ²⁷ Apiata iua, kotxi kitxakapirĩka Teoso sãkire iøkatsopatakori sãpiretapekari Xoão pirenã:

Ia kiki nisãkire sãpiretakari. Niokanatari iua kãkitimoni, pite nimereẽkiti sini apisa, papokini isãpiretini ĩkapani, kãkiti iposope inini ĩkapani, itxa Teoso sãkire iøkatsopatakori.

²⁸ Iuaĩkana Xesosi txana kãkiti:

—Atão nisãpiretai, âti Xoão atoko inakari !uari. Xoão apiata. Iuaritika kãkiti Teoso auĩtetakari poiãori inakari apia imarotariko Teoso kamakiti tĩkane —itxa Xesosi.

²⁹ Ikinimane kãkiti, txineiro apakapakani apaka kenakotakasaakiri Xesosi sãkire, imarotarina Teoso nireẽkiti kãkiti kamini ĩkapani atão inini, kotxi ninoa sari Xoãomoni ipatxisatikona ĩkapani. ³⁰ Txamari pariseoakori, Teoso paniãtakiti oerekakani pakini ! inirekari Xoão patxisatinina ninoa, ininiãkara Teoso nireẽkiti iaõka !inirekana ikaminina.

Kãkiti ĩkorasaaki Auakani

³¹ Xesosi sãpirenauatapanika:

—Kiãtokopa itxana kãkiti ĩkorasaaki auakani?

³² Amarini sarauatini atoko itxana ĩkorasaaki auakani. Ninoa amarini topãkanãta tiitxi amotikoãtaã. Ipixini amarini tsoanãta. Itxana apanakinimoni: “Ate xikarauata hĩte serenini ĩkapani, txamari !hĩserena. Kãkiti ipĩkasaaki xikariti axikareta, txamari !hĩtxiapata.” Ninoa amarini sarauatini atoko itxana ĩkorasaaki auakani, ³³ kotxi Xoão

kapatxisareri apoka ĩkorapokoriti. Itakanapari inikini Teoso imisākiretini ĩkapani. !Iātari ovaã. Iuaritika hĭte txari: “Maerekati matamatakoti auaĭtotari Xoão,” hĭtxari. ³⁴ Nota hĭtari iaxitikiri apoka ĩkorapokoriti. ! Nitakanapari ninikini. Ikiniõtika ninipokota. Niātari ovaã. Ininiã hĭte txari: “Iua kiki ixori. Poãtakari iua. Iua moianatana txineiro apakapakani, kãkiti maerekati kamakani,” himisākirepiretano. ³⁵ Paimatireri Teoso. Iua nakitiakori imarotari isãkire atão ininiua —itxa Xesosi.

Sito Arokari Xesosi Kiti Oãtsaã

³⁶ Āti õti pariseo Simão inakori aiataru Xesosi inipokotini iuakata, ininiã Xesosi sari iua aapoko. Iuaã apoka atoko iitopãka inipokotini ĩkapani. ³⁷ Simão auini sitatxiti oãua sito kanokarero. Oa kenakopiretari Xesosi iua pariseo aapoko inipokotini, ininiã oa anikaro kamariãro iuamoni. Kopitipaki kai arapãstiro kamakori ãki oãua kamariãro. Xãpoka. ³⁸ Otima Xesosi kiti takote. Otxiapanaãta. Oãtsaã oãrokari ikiti. Okaxipokari oiãkoã. Ikiti oãpityoka. Eereka okitakari kamariãro ikiti nopini.

³⁹ Iua Simão atamatakasaakiro Xesosi kiti oãrokini, ãkixinireẽ ixinikari:

—Xesosi atão Teoso sãkire sãpiretakari inaãkamako, imarotamaroko oa sito iua maãtakakaro. Imarotamaroko maerekati kamakaro oa —itxa ãkixinireẽ.

⁴⁰ Ininiã Xesosi:

—Simão, ninirekari nimisākiretinii —itxa.

—Ei, koerekareri, pisãkirauata —itxa Simão.

⁴¹ Ininiã Xesosi:

—Ipi kiki apakapari txineiro sikakari txineirote. Imikanapiriãpanikaroko txineiro isikakito. Āti apakapari isikakito txineiro kaiãopokoro, kiëtosi txineirotã. Ātipekana apakapari isikakito poiãonoka, sĭkoẽta txineirotã. ⁴² Ninoa ipi !iposotaikarina iuaĭkana txineiro isikinirina txineiro sikakarimoni, kotxi !oãuaika. Iuaritika

iua xipokari ninoa kõtane. !Inirekaikaro itxineirote. Ininiäkara ìkiripa ninoa kiki ipi apia apokaerekatari iua txineiro sikakari? —Xesosi pimaãri Simão.

⁴³ Ininiã Simão:

—Niuãkatari kiëtosi txineirota apakapakari. Iua apia apokaerekatari txineiro sikakari, kotxi iua apakaparo kaiãopokoro txineiro —itxa.

—Iuapitikara —itxa Xesosi.

⁴⁴ Iuasaaki Xesosi sapotorika sitomoni. Itxari Simãomoni:

—Patamatataro oia sito? Niiroã pite aapoko, txamari kona pite sikano ãparaã nikiti narokini ìkapani. Oia arokapekari nikiti oãtsaã. Oiãkoã okaxipokari. ⁴⁵ Uai napokasaaki kona pite apitxokano. Oia !iotoka nikiti oãpitxokini. ⁴⁶ Pite na takari iitxi nikiiã. Oia kitakari kamariãro nikitiã. ⁴⁷ Oia iteene tiretano, ininiã aimarotari omaerekani kaiãopokori makatxakaãkapeka. Kãkiti poiãonoka tiretakasaakino, aimarotari imaerekani poião inakari makatxakaãkapeka —itxa Xesosi.

⁴⁸ Iuasaaki Xesosi sãpiretaro:

—Nimakatxakapekari pimaerekani —itxaro oa sito.

⁴⁹ Xesosikata nipokonãtakani ãkixinireẽna ixinikanãtarina:

—Kiripitipa ia kiki atxiiti? Iua makatxakatari kãkiti maerekani? —itxanãtana ninoa.

⁵⁰ Iuasaaki Xesosi txaro oa sito:

—Atão pauikari nisãkire, ininiäkara pimaerekani makatxakaãkapeka. Pisipiniikaua erekaxinirepeka pinini —itxaro oa.

8

Sitoãkini Xesosi Moianatakani

¹ Mapaõti napaãka atoko Xesosi sari ãti sitatxitimoni, ininiã eereka ãti sitatxitimoni isa, itxaãpota. Isãpiretari erekari pirena Teoso auitexi ininiãua. Imoianariakori

tosi pakini sari iuakata. ² Sitoakoro apaka sari iuakata. Mitxipe Xesosi erekapeka txíkitakana ninoa sito. Mitxipe átikaka amianata. Mitxipe maerekati matamatakoti auaitotana átikaka. Maria Matarena inakoro sari iuakata. Mitxipe Xesosi omitikana maerekani matamatakoni setxi pakini oítoã auakani. ³ Xoana inakoro, Kosa inakori tanoro, oa apaka sari Xesosikata. Kosa paríkauata auítetxi Erotxi inakorikata. Erotxi paniãtakiti ikama. Sosana inakoro apaka sari Xesosikata. Apanakini sitoakoro apaka sari iuakata. Ninoa sikari itxineirotena Xesosimoni, imoianariakori pakinimoni nipokori iamotinina íkapani.

Katakareri Pirena
(Mateo 13.1-9; Marko 4.1-9)

⁴ Kãkitipokoni apokaãpota Xesosimoni, áti sitatxitikini, iuaíkana áti sitatxitikini, iuaíkana áti sitatxitikini txaãpota apokinina Xesosimoni. Kãkitipokoni apotitakasaakia Xesosikata, Xesosi sãpiretana ninoa sãpirenatxi atão inakari oerekiko.

⁵ —Kiki sari ikikiote itakarauatini íkapani. Triko oki itaka. Okaãpotari. Okaãpotakasaakiro, kimaporiã apaka oãpoka oki okakiti. Eereka oki katxarataãka. Apanakini kotipiriki nika. ⁶ Oki apoka kai nopini. Kai auiniãtaã kipatxi poiãonoka auari. Eereka ipitxaka, txamari pitxakakaro kotsa imiti masikaniã, ãparaã mauakaniã, opina. ⁷ Triko oki apoka inako sauaki apaka. Eereka inako aneë takarikata, txamari inako matxorotakaro takari, ininiã opina. ⁸ Oki apoka kipatxi erekari nopini apaka. Eereka takari pitxaka, aneë otxa. Eereka ominaua kaiãpokori. Triko katiã seí oki aua.

Xesosi sãkirauata iuaíkana:

—Kakenakokii, ininiã hikenakotariko nisãkire —itxa Xesosi.

Kãkiti Mimarotakinini Xesosi Sãpiretini Pirena
(Mateo 13.10-23; Marko 4.10-20)

⁹ Xesosi moianariakori pimaãri iua:

—Poerekaua ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko pisãpiretakiti. !Aimarotari mixikanani pisãpiretakiti.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Nisãpiretapitikaiko hïte Teoso auïtetxi ininiãua, ininiã hïte imarotari. Apanakini ! imarotari hïte imarotakiti Teoso auïtetxi ininiãua. Ninoa apanakinimoni nisãpiretari sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ninoa kenakotari, txamari ! imarotarina nisãpiretakiti sãkiretxiti, kotxi kitxakapirïka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretari:

Kokiri kãkiti, txamari !atamatari Teoso kamakiti. Karoko-kenakokiri kãkiti, txamari ! ikenakotari Teoso sãkire.

¹¹ —Noerekai hïte ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko, kiki takarauatini pirena. Triko oki atoko itxa Teoso sãkire.

¹² Apanakini kãkiti kimapori atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sãkire, kimapori nopini oki apokini atoko itxa. Txamari Satanasi apoka kotipiriki apokini atoko. Imakatzakari Teoso sãkire ãkixinireëna apokakari, ininiã ninoa lauikaikari Teoso sãkire, ininiã Teoso !imakatzakari ninoa maerekani.

¹³ —Apanakini kãkiti kai auiniãtaã atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sãkire, ininiã ipotxitarina. Txamari oki kipatxi poião nopini apokini atoko, Teoso sãkire !ïroã ninoa ãkixinireë. Mapa kasiriti ninoa auikari Teoso sãkire atxiïti. Eereka imisiritaãkana Teoso sãkire auikinina xika, ininiã itakanaparina Teoso sãkire.

¹⁴ —Apanakini kãkiti inako auiniãtaã atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sãkire. Eereka ninoa maerekaxinirenoka itxana. Inirekarina txineiro, tiitxi pakini. Inirekarina isarauatinina. Inako atoko itxa txineiro, tiitxi, isarauatinina, maerekaxinirenoka ininina pakini. Ininiã !ixinikaikarina Teoso. Oki inako sauaki pitxakakaro !

ominaua. Iua atokokana, ninoa kākiti !ikamari erekari Teoso ikapani.

¹⁵ —Apanakini kākiti kipatxi erekari atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sākire. Teoso sākire iroã ninoa ãkixinireẽ ikaikotini ikapani. Erekari ninoa ãkixinire. Ninoa nirekari Teoso paniatakiti ikaminina ikiniõtika. Eereka ninoa kamapitikari erekari Teoso ikapani.

Tirikapi Pirena
(Marko 4.21-25)

¹⁶ —Tirikapi iopotokaãkari iomaãtatari tirikapi kopiti ãki atxiĩti? Isikatatxi patapi itakatar atxiĩti? Konapitini. Itano itakari tirikapi, ininiã iopinikari aapokotxi ãki iroãkani atamaruatini ikapani. ¹⁷ Ikinika iomaãtakori atamataãkako. Ikinika ipatakori apokaãkako, iopinikaremoni anikaãkako.

¹⁸ —Erepaniko. Iteene pikenakotariko Teoso sākire, kotxi isākire auakiti, Teoso sākire kīpitakari, Teoso sikari apikomoni imaroretxi iuamoni. Txamari Teoso sākire kenakotakari, isākire makīpitakati, imarore xapiti iuamoni auakari makatxakaãkako —itxa Xesosi.

Xesosi Inoro, Itariakori Pakini
(Mateo 12.46; Marko 3.31-35)

¹⁹ Xesosi sãpirenauanãtakasaaki, inoro, itariakori pakini apoka iuaãtaã. Inirekamarina Xesosimoni apokinina, txamari kãkitipokoni ãkitari iua. ²⁰ Iuasaaki kākiti txari Xesosi:

—Pinoro, pitariakori porikiti auanãta. Inirekarina imisãkiretinii —itxana.

²¹ Ininiã Xesosi sãpiretari ikinimane:

—Teoso sākire kenakotakani, isākire kīpitakani, ninoro atoko itxauana. Nitariakori atoko itxauana —itxa Xesosi.

Xesosi Iotokakiniri Ītima
(Mateo 8.23-27; Marko 4.35-41)

²² Āti ōti Xesosi iereētaua kanaua āki imoianariako-rikata. Aiatana:

—Masa ipoa ipiniā —itxana imoianariakori.

Ininiā ĩpiriātana. ²³ ĩpiriātakasaakina, Xesosi imaka. Mokatanitika ĩtima inataparata. Kataparari ĩtima apokasaaki, tsakati kataparari apaka, ininiā ierepeēpokataua. Iuasaaki kanaua āki āparaā xāpokaāpokata. Pamonōkoniri. ²⁴ Xesosi moianariakori ōpirīkari.

—Apiananiri, Apiananiri, pimereka. Apinanapanoka.

Ininiā Xesosi ōkitikaua. Ipaniātari ĩtima, tsakati pakini iotokini:

—Hĭotokako —itxa.

Iuasaakipeka ĩtima, tsakati pakini iotoka. Itsorīkaāta.

²⁵ Iuasaaki Xesosi txari imoianariakori:

—Kinirepa hĭte !auikano nota?

Itsorīkaākatana, ipīkarauakatana. Ninoakakarika isāki-rauatana:

—Kinakarĭpa ia kiki? Iua paniātari ĩtima, tsakati pakini iotokini, ininiā ninoa kĭpitari isākire —itxakakana.

*Kiki Maerekani Matamatakoni Auāĭtotakiti
(Mateo 8.28-34; Marko 5.1-20)*

²⁶ Eereka ipoa ipiniā apokana Xesosi imoianariako-rikata. Ninoa potorikiniātaā Kariréia tōpa. Ninoa apokiniātaā Xerasa tōpa. ²⁷ Xesosi kanĭkiūtakasaaki, kiki apoka iuamoni. Xerasa sitatxitikiri iua. Maerekani matamatakoni auāĭtotari iua. Okananipe !itakaikari imāka. !Inirekari aapoko āki ikaikotini. Akuariā auanāta. ²⁸ Atamatakasaakiri Xesosi, akiripoakata. Iriākata Xesosi apisatoō. Maerekati matamatakoti akiritari Xesosi:

—Xesosi, Teoso ākiri, Apiananiri ākiri, kiatokopa pitx-anoko? Namanaāi !pimisiritapeno —itxa.

²⁹ Ikara atoko itxa isākire, kotxi Xesosi paniātana maerekani matamatakoni takanapiniri iua kiki. Mitxi inirimane ītxikapiimari īto imasikani ikapani. Ītxikarina iuako, ikiti kohētxiā. Txamari maerekati matamatakoti itotapekari imaikiniri, ininiā iua kiki kapatakari kohētxi. Maerekati matamatakoti txikitakari iua kiki mitekini kākiti mauakaniātaā.

³⁰ Xesosi aōkitakasaakiri iua kiki, ipimaāri:

—Kipa piuāka?

Ininiā maerekati matamatakoti txari:

—Nota uāka “Itori,” ninaāka —itxa.

Ikara atoko iuāka, kotxi itori maerekani matamatakoni auaītotari iua kiki. ³¹ Maerekati matamatakoti amanaāri Xesosi:

—Aariko mamapotōkire irikotimoni ! piokanatapeua ate —itxa.

³² Iuaātaā auari kaiāopokori irariakori piratakoni. Inipokonātana oxiratarini. Maerekati matamatakoni amanaāri Xesosi:

—Pauiritaua irariakori āki aĩroini —itxana.

Ininiā Xesosi auiritana. ³³ Ininiā ninoa takanapari iua kiki. Irariakori īto āki īroāna. Iuasaakipeka ikinika irari miteēkata. Iokiriikatana oxiratarini. Kāuaāriāmoni ikomoākatana, ip̄pe itxana irariakori.

³⁴ Kikiakori irari piratakani itikari irari mitekini, ininiā imitekana sitatximoni. Anikapiretarina itikakitina sitatxi auakanimoni, sitatxi mapara auakanimoni apaka.

³⁵ Ininiākara kākiti sari Xesosimoni ikamakiti imarotinina ikapani. Ninoa apoka iuamoni. Atamatarina iua kiki mitxi maerekani matamatakoni auaītotakiti. Iitopākanāta Xesosi apisatoō. Kamākapekari. Kiikitepekari apaka. Ininiā iuasaaki ninoa kākiti p̄kari Xesosi posotiire. ³⁶ Xesosi kamakiti itikakani sāpiretari ninoa kākiti, Xesosi erekapeka itxikitakiniri iua kiki. ³⁷ Eereka ikinimane kākiti Xerasa tōpa auakani paniātari Xesosi ātiātaā isini ip̄karena xika. Ininiā Xesosi iereētaua kanaua āki ipoa iuaikana ipiriātini

íkapani. ³⁸ Iua kiki mitxi maerekani matamatakoni auai-totakiti amanaári Xesosi:

—Pauiritano pitekata nisini.

Txamari Xesosi iokanatari aapokomoni.

³⁹—Pikanapiriã paapokomoni. Pisãpiretari kãkiti Teoso kamakiti pitemoni —itxa Xesosi.

Ininiã iua sari ikini aapokotxitimoni. Isãpiretari ikini-mane kãkiti Xesosi kaminiri iua erekapeka inini.

Xáiro Amanaãkiti Pirena
(Mateo 9.18-19; Marko 5.25-34)

⁴⁰ Xesosi kanapiripe, ipoa ïpiriãtini. Apokitakasaaki, kãkitipokoni apakapari Xesosi ipoxokoniritikana. Ninoa iãtapanãtari iua, ipiniã iua auakasaaki. ⁴¹ Iuasaaki kiki Xáiro inakori apoka iuaã. Iua auítetxi itxaua aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Apoka Xesosimoni. Ikapotoreëkaua Xesosi apisatoõ.

—Masa naapoko. ⁴² Nota ãkero imatonõkaro, tosi ano auakaro, opinanapanoka —itxari Xesosi.

Iuakata Xesosi sikasaaki, kãkitipokoni ãkitari iua, ininiã ikaiarikaãpotana kãkiti.

Xesosi Mãka Maãtakakaro
(Mateo 9.20-22; Marko 5.25-34)

⁴³ Kãkiti sauaki oãua sito amianatakaro. Tosi ano oamianata oãrëka !iotokinaro. Otxineirote !auaika, kotxi okinika otxineiroteë oïkitxitapekari pinítxi siãkani, txamari erekapeka otxïkitakakiri !auari. ⁴⁴ Kãkiti sauaki oãpoka Xesosi porikimoni. Omaãtakari imãka mapotomatare. Omaãtakasaakipeka, oãrëka iotoka. ⁴⁵ Ininiã Xesosi pimaãri kãkiti:

—Kipa maãtakano?

Ikinimane kãkiti:

—!Ateni —itxana.

Ininiã Petro:

—Apiananiri, kâkitipokoni âkitai. Ikinimane kâkiti tikakai.

⁴⁶ Txamari Xesosi:

—Kâkiti maâtakapitikano, kotxi iuusaaki nitapara sari iuamoni.

⁴⁷ Iuusaaki oa sito imarotari Xesosi imarotiniro oa maâtakiniri. Ininiâ osa Xesosimoni otitinanakiniritika. Okapotoreêkâua iua apisatoõ. Ikinimane okiâtaâ osâpiretari Xesosi:

—Notara maâtakai namianatiniâ. Nimaâtakasaakii, iuusaakipeka erekapekano —otxari.

⁴⁸ Ininiâ Xesosi:

—Namarite, pauikari niposotiire, ininiâkara erekapekai. Pisipiniikâua erekaxinirepeka pinini —itxaro.

Xáiro Ákero Ôkitikiko

(Mateo 9.23-26; Marko 5.35-43)

⁴⁹ Xesosi sâkirauanâtakasaaki, Xáiro aapoko potoriâkari apoka Xáiromoni.

—Pamarite !oâuaika. Pauiritari Xesosi kanapiriini —itxa.

⁵⁰ Xesosi kenakotari iminapiretakiti, ininiâ Xesosi txari:

—!Pipîkarauatape. Pauikari nisâkire, ininiâ iuaîkana oâuapanikako pamarite —Xesosi txari Xáiro.

⁵¹ Xesosi apokasaaki Xáiro aapoko, auitana Petro, Xoão, Txiako, Xáiro, Xáiro îtanoro pakini îroini iuakata.

⁵² Iuaâtaâ ikinimane kâkiti txiapanâta. Imatinaniu-atana amarini ipinini xika. Ininiâ Xesosi:

—!Hîtxiapatape. !Opina. Oimakanâta —itxa.

⁵³ Ininiâ ninoa napetari Xesosi, kotxi imarotarina amarini ipinini. ⁵⁴ Ininiâ Xesosi paniâtana ninoa porikiti ipokîkinina. Eereka Xesosi maîkaro oa âtokoro uako, akirita itxaro:

—Âtokoro, pôkitikâua.

⁵⁵ Iuasaakipeka iuaĩkana oa auãkipeka otxa. Oõkitikaua. Xesosi paniãtana oĩri, onoro pakini nipokori isikinirona. ⁵⁶ Oĩri, onoro pakini tsorĩkaãta. Xesosi sãpiretana apanakini imasãpiretakanina ĩkapani.

9

Xesosi Iokanatana Imoianariakori Kãkitimoni (Mateo 10.5-15; Marko 6.6-13)

¹ Xesosi akiritana imoianariakori tosi apotiitiniuana ĩkapani. Iuasaaki isikataparatanana. Isikaposotiiretana maerekani matamatakoni iokanatinina ĩkapani, amianari imaktxakinina ĩkapani. ² Eereka iokanatana imoianariakori kãkitimoni Teoso auĩtetxi ininiãua isãpiretinina ĩkapani, amianatakani erekapeka itxĩkitakinina ĩkapani.

³ Xesosi txana ninoa:

—Hĩsíkasaaki, !hanikapiri hĩtii. Na hĩtsonere !hanikape. Na sakora, na nipokori, na txineiro, na ãti himãka, !hanikape. ⁴ Kãkiti apakapakasaakii, iuaã ninoa aapoko hĩkaikota iua sitatxiti hãuakasaaki. ⁵ Kãkiti mapakapaniãi, hĩtakanapari iua sitatxiti. Hõsipikasaakiri, hĩkaxipokariko kipatxi hĩkitiãkiri. Ikara oerekana iua sitatxiti auakani Teoso misiritanako ninoa, kotxi !inirekarina ikenakotinirina Teoso sãkire —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

⁶ Eereka imoianariakori potorika. Ninoa sari ikinipoko aapokotxiti. Isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari aapokotxiã auakanimoni. Erekapeka itxĩkitakana amianatakani ikini aapokotxiti auakani.

Erotxi Nirekari Xesosi Aõkitini (Mateo 14.1-12; Marko 6.14-29)

⁷ Erotxi Kariréia tõpa auakani auĩte kenakopiretari Xesosi pirena. Maerekaxiniretinoka itxa, kotxi kãkiti sãpiretari:

—Xoão kapatxisareri iuaïkana auãki itxapekaua. Iuara Xesosi txaua —itxana.

⁸ Apanakini sãpiretari:

—Eríasi iuaïkana uatxa auãki itxapekaua. Iuara Xesosi txaua —itxana.

Apanakinipekana:

—Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirïka auakari iuaïkana uatxa auãki itxapekaua. Iuara Xesosi txaua —itxana.

⁹ Erotxi txari:

—Notara paniãtari Xoão nopi tsotakiko, ininiã Xesosi kona Xoãoni. Kiripitipa Xesosi? ãtipirika nikenakopiretari iposotiire —itxa Erotxi.

Kinirão aõkitaka itxari Xesosi.

Sïko Mio Kãkiti Xesosi Sikakienatini
(Mateo 14.13-21; Marko 6.30-44; Xoão 6.1-14)

¹⁰ Ninoa Xesosi iokanatakini kanapiripeka iuamoni. Ikinika ikamakitina isãpiretarina Xesosi. Eereka Xesosi anikana ninoa kãkiti mauakaniãtaã, Petsáita sitatxiti takote. Ninoanoka sari iuaã. ¹¹ Txamari apanakini kenakopiretari Xesosi sinimoni, ininiã kãkitipokoni sari iua tikini. Ninoa apokasaaki Xesosimoni, Xesosi apakapana ipoxokoniritika. Isãpiretana Teoso auïtetxi ininiãua. Erekapeka itxïkitakana amianatakani.

¹² Tinïtikita imoianariakori tosi pakini apoka iuamoni:

—Piokanatana kãkiti aapokotxi imatokotinimoni inipokotinina ïkapani, imakinina ïkapani, kotxi uai aapokotxi mauakaniãtaã —itxarina Xesosi.

¹³ Txamari Xesosi txana:

—Hïtekarako sikakienatana ninoa.

Ininiã ninoa:

—Poiãonoka nipokori aua atemoni, sïkonoka komiri, ipinoka ximaki pakininokara aua. !Apakata aiamoto-niri nipokori kaiãopokori kãkiti asikakienatini ïkapani —itxarina Xesosi.

¹⁴ Iuaãtaã kikiakorinoka sïko mio auakata. Xesosi paniãtana imoianariakori:

—Hïpaniãtari kãkiti topãkini, uai sïkoëta, apikomoni iuaïkana sïkoëta, apikomoni iuaïkana sïkoëta, txaãpokata kãkiti —itxa. ¹⁵ Ininiã imoianariakori paniãtari kãkiti ikara atoko iitopãkinina. Ininiã ninoa topãka. ¹⁶ Iuasaaki Xesosi kosekari komiri sïko, ximaki ipi pakini. Iaxiti ionakaãta, misãkireta itxari Teoso:

—Peerekari ia nipokori pisikakiti —itxa.

Iuasaaki ixanakari komiri, ximaki pakini, sika itxari imoianariakorimoni, ininiã ninoa sikari kãkitimoni. ¹⁷ Ikinimane nikari, kamitopeka itxana. Eereka Xesosi moianariakori amari nipokori itetakori. Ixãpokakarina kotari tosi pakini.

*Petro Auikari Xesosi Teoso Mereëkiti Ininiãua
(Mateo 16.13-20; Marko 8.27-30)*

¹⁸ Åti õti Xesosi iuanani misãkiretari Teoso. Eereka imoianariakori apoka iuamoni. Ipimaãna:

—Kiripa kãkiti uãkatano nota? —itxa.

¹⁹ Ininiã ninoa:

—Apanakini xinikakiti pite Xoão kapatxisareri pitxaua. Apanakinipekana xinikakiti pite Erãsi pitxaua. Apanakinipekana xinikakiti pite Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirïka auakari iuaïkana auãki inakari pitxaua —itxarina Xesosi.

²⁰ Ininiã Xesosi:

—Hïtepekana, kipa hïte uãkatano nota? —itxa.

Petro apakapapiretari:

—Pite Teoso mereëkiti kãkiti iãtapanãtakiti pitxaua —itxa.

²¹ Ininiã Xesosi iteene pinitari ikara apanakinimoni imasãpiretakani.

*Xesosi Sãpiretari Ipinini
(Mateo 16.21-28; Marko 8.31-9.1)*

²² Ininiã Xesosi:

—Nota hĩtari iaxitikiri iteene natatsiitariko nimisir-itiko. Kiomãtxiakori, sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakini !inirekano nota, ininiã nokaãkako. Ipi ãti õtisaaki Teoso õkitikanoko nota iuaĩkana auãki ninini ĩkapani —itxari imoianariakori.

*Xesosi Moianari Atão Inakari
(Mateo 16.24-28; Marko 8.34-38)*

²³ Eereka isãpiretari ikinimane:

—Notakata kinirão sika pinakasaaki, piteka pinireẽkiti kona pixinikape. Notakata kinirão sika pinakasaaki, nota misiritiko atokokana pimisiritaãkako. Ia atoko pinirekiniã ikiniõtika, notakata pisapitikako. ²⁴ Pite ãtipirika kaminiãri piteka nireẽkitinoka, ininiã pinireẽkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireẽkiti xipokiniã, nota sãkire pauikini xika, Teoso iokanapirena erekari pisãpiretini xika, pite auapininiika txako Teosokata. ²⁵ Atxiĩti papakapari ikinipoko tiitxi, ikini itixiti auakani tii, pinakiti ĩkapani. Atxiĩti iua tiitxi xika kona pikĩpitari Teoso sãkire, ininiã kona pikaikota ãtipirika Teosokata. Ikara atoko ininiã, erekari atxiĩti ikinipoko tiitxi auinii? Konapitini. Apiaerekata Teosokata ãtipirika pikaikotini. ²⁶ Pipẽtatiniãno nota, pipẽtatiniãri nisãkire, nota kãkiti itari iaxitikiri pẽtataiko pite uai nikanapiriãkasaaki. Peerekari iusaaki uai nikanapiriini õti. Iusaaki kãkiti imarotariko niposotiire, niri posotiire, initiriakori iaxitikini posotiire apaka. Teoso nitiriakori erekarini itxauana. ²⁷ Atão nisãpiretai, apanakini hĩte uatxa uai auakanii, hĩpinini apisapanika himarotari Teoso auĩtetxi ininiãua —itxa Xesosi.

*Moisesi, Erãsi Pakini Xesosi Aõkitini
(Mateo 17.1-3; Marko 9.2-13)*

²⁸ Āti semanati napaka atoko, Xesosi anikana Petro, Xoão, Txiako pakini. Ikanĩkana oxiratari nopini Teoso imisākiretini ĩkapani. ²⁹ Teosokata isākirauanātakasaaki, itoō ipinipo itxa, imāka ponika, kasarori. ³⁰ Iuasaaki ipi kiki tokiā iuaā, Moisesi, Eríasi pakini. Isākirauatana Xesosikata. ³¹ Ninoa iotximere aua, kotxi ipotorikana Teoso tixine. Isākirauatana Xesosikata, Xesosi ipinini pirena, mapa semanati napaka atoko Xerosareē ipinini Teoso paniātakiti ikamini ĩkapani. ³² Iuasaaki Petro, Xoão, Txiako pakini imakanāta. Eereka imerekana. Atamatarina Xesosi iotximere. Atamatarina ninoa ipi kiki iuakata itiminina. ³³ Moisesi, Eríasi, takapiretakasaakiri Xesosi, Petro akiritari Xesosi:

—Koerekareri, erekari uai akaikotini. Makamari papiri ipi āti pakini, pite ĩkapani, Moisesi ĩkapani, Eríasi ĩkapani —itxa.

Txamari maxikatiĩka isākirauata. !Imarotari amanaāk-iti.

³⁴ Petro sākirauanātakasaaki, katxiāri apoka. Xesosi moianariakori pĩkarauata katxiāri āki auakasaakina. Katxiāri ākitana. ³⁵ Katxiāri āki ikenakotaāka sākiretxi:

—Ere namarite, nitiretakiti. Hikenakotariko iua sākire —itxa.

³⁶ Isākirauataka atoko Xesosi moianariakori atamatarini Xesosinani. Eereka !isāpiretarina itikakitina apanakini-moni. Masākirenika itxana.

Amarini Maerekati Matamatakoti Auaĩtotakiti
(Mateo 17.14-20; Marko 9.14-29)

³⁷ Katimatinĩkata iokiriĩtana. Iuasaaki kãkitipokoni apoka Xesosimoni. ³⁸ Ninoa sauaki kiki akiritari Xesosi:

—Koerekareri, patamatarini nota ākiri imatonōkari namarite. ³⁹ Ātipirika maerekati matamatakoti maĩkari iua. Iuasaaki akiripoakata, okarakataua. Isorikipekata inamamoni. Maerekati matamatakoti kamatsiitari namarite. Poiāonoka itakanapari. ⁴⁰ Iteene namanaāpekari

pimoianariakori omitikiniri, txamari !iposotarina —itxa Xesosimoni.

⁴¹ Ininiã Xesosi txari kãkitimoni:

—! Kauikarei hïte. Maerekati kamakanii hïte. Kipakinikananipa Teoso nirekatari hïtekata nauini? Kipakinikananipa Teoso nirekatari hïte nimïteenekini? —itxa.

Eereka ipaniãtari iua kiki:

—Pamarite pimina uai.

⁴² Iua amarini apokaãpotakasaaki, maerekati mata-matakoti irikari ixiti. Amarini okarakataua. Xesosi paniãtari maerekati takanapiniri amarini. Erekapeka itxïkitakari amarini, ininiã isika iua iuaïkana irimoni.

⁴³ Ikinimane tsorïkaãta Teoso posotiire itikasaakina.

Xesosi Iuaïkana Sãpiretari Ipinini

(Mateo 17.22-23; Marko 9.30-32)

Ikinimane tsorïkaãtakasaaki, Xesosi misãkiretari imoianariakori.

⁴⁴ —! Himaxinïkaretapiri uatxa nisãpiretakiti. Nota hïtari iaxitikiri mïkapiritaãkako. Nisikaãkako kãkitimoni ninoaka nirekakiti ikaminina ïkapani —Xesosi txana nino.

⁴⁵ Imoianariakori kenakotari Xesosi sãkire, txamari !imarotarina isãpiretakiti. Teoso !nirekari nino imarotini Xesosi sãpiretakiti iusaaki. Nino pïkari Xesosi ipimainina isãkire oerekinina ïkapani.

Kiripa Kãkiti Apiatakari Txataua?

(Mateo 18.1-5; Marko 9.33-37)

⁴⁶ Äti õti Xesosi moianariakori !auikakauana isãkirena, kotxi inirekarina imarotininina apiatakari nino sauaki auakari. ⁴⁷ Xesosi imarotari nino xinikakiti, ininiã iminari amarini ninoamoni. Xesosikata tima itxa amarini.

⁴⁸ Iusaaki Xesosi txana:

—Papakapiniãri amarini ia atoko inakari, papakapano nota apaka. Papakapiniãno nota, papakapari

niokanatakiri apaka. Iuaka poiãotakakariua hïte sauaki, iuarako apiatakari txauako —itxa Xesosi.

Kiki Maerekani Matamatakoni Omitiãkari
(Marko 9.38-41)

⁴⁹ Xoão sãpiretari Xesosi:

—Koerekareri, ate kenakotari kiki omitikinina maerekani matamatakoni pite uãkaã. Ate sãpiretari iua kiki ikara atoko inakari imakamakani, kotxi kona pimoianarini iua —itxa.

⁵⁰ Ininiã Xesosi:

—!Hïotokakapiri ikara atoko inakari ikamini, kotxi iua kiki !omanataua ate. Iua apamonïkaua ate —itxa.

Samaria Auakani !Apakapari Xesosi

⁵¹ Teoso tixine iuaïkana Xesosi kanapiriini õti apokaãpota, ininiã Xesosi ãkixinireẽ txari:

—Nisapitikako Xerosareẽmoni.

⁵² Iokanatarari kãkiti iua apisa, imakiniãtaã initinina ïkapani. Ipxinipokoriti ninoa kãkiti nitari imakiniãtaã aapokotxi Samaria auakani auiniãtaã. ⁵³ Txamari kãkiti iuaãtaã linirekarina Xesosi apakapinina, kotxi iua nirekari Xerosareẽmoni isini. Samaria auakani omanatana Xerosareẽ auakani. ⁵⁴ Txiako, Xoão pakini kenakopiretari ikara ene. Iuasaaki ipimaãrina Xesosi:

—Apiananiri, pinirekatari aamanainiri Teoso xamina iaxitikiri iokanatinini ninoamoni ixipokinirina ïkapani?

⁵⁵ Txamari Xesosi pinitana, isãkirena maerekani xika.

⁵⁶ —Nota, hïtari iaxitikiri kona kãkiti nixipokini ïkapanini napoka uai. Kãkiti maerekani nimaktxakini ïkapanira uaimoni nina —Xesosi txari Txiako, Xoão pakini.

Eereka ninoa sari apikoxiti apanakini kãkiti auiniãtaãmoni.

Kãkiti Xesosi Imoianatinina Nireẽkani
(Mateo 8.18-22)

⁵⁷ Xesosi imoianariakorikata saãpotakasaaki kimaporiã, kiki txari Xesosi:

—Apiananiri, pite sinimoni nota apaka sako.

⁵⁸ Ininiã Xesosi:

—Karikori aripa auini. Kakoari kotipiriki auini, txamari nota hĩtari iaxitikiri nimakiniãtaã ! auari. Pimoianatiniãno, ikara atoko pimisiritiko pinireka atxiĩti? —itxa Xesosi.

⁵⁹ Xesosi txari ãti kiki:

—Notakata pisako.

Txamari iua kiki:

—Koerekareri, merepanika ninirekari niãtapiniri niri ipinini —itxa.

⁶⁰ Ininiã Xesosi:

—Ikara piparĩka pauiritari ãti kamini. Piparĩka apiari uatxa aua. Pite sari kãkitimoni. Pisãpiretanako Teoso auĩtetxi ininiãua —itxa Xesosi iuamoni.

⁶¹ ãti kikipekana txari Xesosi:

—Koerekareri, nota pimoianari nitxamauako. Mitxi pauiritano nikanapiriini nauinimoni. Nitakapiretanapana ninirimane —itxari.

⁶² Ininiã Xesosi:

—Teoso kimaporeẽ potoriãkari nirekiniãri mitxi ikamakiti iuaĩkana ikamini, ! apakata iparĩkauatini aãũte Teoso ĩkapani —itxa Xesosi.

10

Xesosi Iokanatana Setëta Pakini Kãkiti

¹ Ikara inaãka atoko Apiananiri mereëna setëta pakini kãkiti. Iokanatana ipi, iuaĩkana ipi, iuaĩkana ipi, itxaãpotana iokanatinina. Iokanatana iua sini apisapanika ikini aapokotxitimoni. Ninoa ĩkiika. Apokana Xesosi apisa. ² Xesosi txana ninoa:

—Kaiãori kãkiti iposope auikiniri nisãkire, txamari !imarotarina nisãkire, kotxi !ikenakotapanirina. Ninoa kikio erekari atoko itxana. Imakinika iposope iuaã. Txamari, poiãoka parĩkauatakani aua nisãkire isãpiretinina ìkapani. Ininiãkara himisãkiretariko Api-ananiri kakikioteri iokanatinina parĩkauatakani iua sãkire auiaãkani apotiitinina ìkapani. ³ Hĩsa. Soti auĩte anaakori ãkitimoni iokanatiko atoko, niokanatai hĩte kãkitimoni, kotxi pamonõkonina ninoa. ⁴ Txineiro !hanikape. Titi !hanikape. ãti hĩkiti mata !hanikape. Kimaporiãpoã kãkiti akiritakasaakii, !hĩotokaãpotape kãkitikata hĩsãkirauatini ìkapani. Hĩsapitiporiko niokanatinimoni. ⁵ Kãkiti aapoko hãpokasaaki, merepitipanika hĩtxariko: “Namanaãri Teoso, ikamaerekaxiniretinina kãkiti uai auakani,” hĩtxako. ⁶ Kaapokori nirekiniãri Teoso ikara atoko inakari ikaminana ninoa, Teoso kamapitikari hamanaãkiti. Kaapokori manirekakaniãri, hĩsãpiretana Teoso kona kamaerekaxiniretana ninoa. ⁷ Kaapokori apakapiniãri hĩte, hĩkaikotako iua aapokonoka. ãti aapoko, eereka ãti aapoko kona hĩtxaãpotapeko iua sitatxiti hãuakasaaki. Iuaã ninoa sikakiti hinikini ìkapani, hiãtini ìkapani hãpakapariko. !Hĩpẽtauatape hãpakapiniri, kotxi hĩte nota ìkapani parĩkauatakani hĩtxaua. Apakatapitika hãpakapiniri hĩparĩka ìki.

⁸ —Aapokotxiãtaã hãpokasaaki hãpakapikoã, iuaã hĩsikiko hinikako, hiãta hĩtxaãpotako. !Hĩxinikapiri ninoa sikakiti mapitxiri ininiua. Hinikariko. ⁹ Erekapeka hĩtxĩkitakanako amianatakani iuaã auakani. Hĩsãpiretana ninoa, kaimapekari Teoso ninoa auĩte ininiua tĩkane. ¹⁰ Aapokotxiãtaã himapakapakoniã, hĩsa kãkiti napaãporetxiã. Hĩsãpiretana kãkiti iuaã auakani: ¹¹ “Hãuiniãkiri pani akitiãkiri akaxipoka, kotxi !erekari uai, kotxi maerekati hĩkama ate himapakapakaniã.

Hĩxinikariko, ate apoka uai Teoso auĩtetxi ininiãua asãpiretiniĩ ĩkapani, txamari !hinirekari.” Ikara atoko hĩtxa sãkiretako ninoamoni. ¹² Kãkiti misiritiko õtisaaki Teoso misiritanako kãkiti Sotoma sitatxiti auakani ninoa maerekani xika, txamari Teoso apia misiritanako iua aapokotxiti auakani hĩte mapakapakani, kotxi hĩte sãpiretana Teoso sãkire, iuaritika ! auikarina. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani ! isana Sotoma sitatxitimoni —itxa Xesosi.

Kãkiti Sitatxi Auakani Maerekati Matakanapakani
(Mateo 11.20-24)

¹³ —Hĩte Korasiĩ sitatxiti auakani inipitika atatsiitariko misirikaretxi. Hĩtepekana Petsáita sitatxiti auakani apaka atatsiitariko misirikaretxi, kotxi nota kamapekari posotiiiretxi hĩte sauaki, txamari ! hĩtakanapari himaerekani. Ikara posotiiiretxi Sitoõ sitatxiti, Txiro sitatxiti pakini auaãkamako, kãkiti iuaã auakani uatxakapokoikamani itakanapamarinako maerekati ikamakitina. Ninoa sako mata ieretakamanako, atapani iĩtoãna itakamanako, imaerekanina itakanapinina oerekinina. ¹⁴ Kãkiti misiritiko õti apokasaaki, Teoso misiritariko Txiro sitatxiti auakani, Sitoõ sitatxiti auakani pakini, txamari iua apia misiritaiko hĩte Petsáita sitatxiti auakani, hĩte Korasiĩ sitatxiti auakani apaka. ¹⁵ Hĩtepekana Kapanaoõ sitatxiti auakani apiarini hinireka hininiãua, txamari maerekani misiritikoãtaã iuamonirako hõkapeẽkako —itxa Xesosi.

¹⁶ Xesosi misãkiretana imoianariakori:

—Hĩte sãkire kenakotakani kenakotari nota sãkire apaka. Hĩte mapakapakani !apakapano nota apaka. Nota mapakapakani !apakapari nota uaimoni iokanatakari apaka —itxana imoianariakori.

Setẽta Pakini Kãkiti Kanapiriini

¹⁷ Ninoa setêta pakini kâkiti kanapiriã. Poxokonoka itxakatana.

—Apiananiri, maerekani matamatakoni apaka kîpitari asâkire, pite uãkaã aiokanatakasaakina —itxarina Xesosi.

¹⁸ Ininiã Xesosi:

—Ari, nitikapekari Teoso patimari iokanatiniri Satanasi, okaratxirari patimari imêkokini atoko itxa.

¹⁹ Hîkenakota. Nota sikaposotiiretai hîte imini, kaxipiro pakini hîkatxaratini. Kona ioãkai hîte. Amokaiakari Satanasi pataparari, iuaritika hîposota hîokanatiniri iua, kotxi nota sikataparatai hîte. !Auari hîte karotakani.

²⁰ Hîpoxokoniuata, kotxi maerekani matamatakoni kamari hîpaniãtakiti. Apia hîpoxokoniuatako, kotxi hîuãka Teoso tixine aãtsopateẽ iõkatsopatapeẽkaika iuaã hîsini ikapani —Xesosi txana ninoa.

Xesosi Iri

(Mateo 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Iuasaaki Erekarî Matamatakoti kamapoxokonitari Xesosi, ininiã Xesosi misâkiretari Teoso:

—Niri, pitixine auakani auîte pitxaua. Uai ikini itixiti auakani auîte apaka pitxaua. Peerekai pite, kotxi kimarorerini, iuikakaniuua kona poereka pimarore. Poiãorini, miuikakaniuua poereka pimarore. Ari niri, ikara atoko pinireka. Ikara atoko papokaerekata —itxari iri.

²² Eereka imisâkiretari kâkiti:

—Niri sikapekano ikinika. Kâkiti limarotano nota Teoso âkiri nininiuua. Nirinokara atão imarotano nota. Apaka kâkiti na atão imarotari niri. Notanokara imarotari niri, kotxi iua âkiri nitxaua. Kâkiti nirekiniãri imarotiniri niri, nota oerekari niri iuamoni —itxa Xesosi.

²³ Eereka Xesosi aua imoianariakorikata. Ninoanani aua iuakata. Imisâkiretana:

—Teoso sikari erekarî hîtemoni, kotxi hîte atamatarî nota kamakiti, hîte kenakotari nota sãpiretakiti. ²⁴ Nota sãpiretai hîte. Kitxakapirîka Teoso sâkire sãpiretakani,

auítetxiakori pakini kinirão atamataka txari híte atamatakiti, txamari ninoa !atamatarí. Ninoa nirekari híte kenakotakiti ikenakotinina, txamari !ikenakotarina — Xesosi txari imoianariakori.

Kiki Karotakori Tiretakari

²⁵ Kiki Moisesi sãkire oerekakari apoka Xesosimoni. Inirekamari Xesosi kerokiniri isãkire.

—Koerekareri, kiripa nikama Teosokata átipirika nauini íkapani? —itxa.

²⁶ Ininiã Xesosi:

—Kiripa patatsopata Teoso aãtsopateẽ? Pisãpiretano Teoso paniãtakiti —itxari.

²⁷ Ininiã iua kiki apakapapireta:

—Teoso paniãtaua: “Pítiretariko Apiananiri piTeosone, ikinipoko pinireëkitiã, ikini pãkixinireë, ikini pitaparaxinireë, ikinipoko pixinikakitiã pakini.” Apaka Teoso paniãtaua: “Piteka pitiretiniãua atokotxikana, pitiretariko áti,” itxa.

²⁸ —Atãopitikara papakapapiretano. Ikara pikaminiã, pauapika átipirika Teosokata —itxa Xesosi.

²⁹ Txamari iua kiki !inirekari ikara atoko inakari ikamini, ininiã iua pimaãri Xesosi:

—Kiripa áti nitiretini íkapani?

³⁰ Xesosi apakapapiretari, ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko isãpiretini:

—Kiki potorika Xerosareë. Inirekari Xerikoo sitatxitimoni isini. Ipinipokoriti kíitiririni maíkari iua. Ítiríkarina imãka, itii pakini, noropata, karota, itxarina. Mauãkixiniretinoka itakanaparina iua kiki. ³¹ Iuasaaki sasetotxi iãpota iua kimaporiti. Iua atamatarí iua kiki karotakori, txamari !imaãkatari. Iopiriãri, napa, íkorape itxa. ³² Eereka kiki Arevii apika mekaniri, sasetotxiakori moianatakari apoka. Iua apaka atamatarí iua kiki karotakori, txamari iua sasetotxi atokokana !imaãkatari.

Arókasi 10:33   61   Arókasi 10:42

Iopiriári, napa, íkorape itxa. ³³ Eereka kiki Samaria tōpakiri iāpota iua kimaporiti. Iua apoka iuaã. Atamatari iua kiki maíkapekori, ininiã iua amoníkari. ³⁴ Iuamoni isa. Arokari ikaro ipiniã. Ipitari ikaro iĩtxiã. Mākatxi mataã iapirika itxari ikaro. Eereka ōkitika itxari, ipira poho nopini taka itxari. Anikari kākiti imakiniãtaã aikotimoni. Iuaã imoiaári. ³⁵ Katimatiníkata isikari txineiro kaapokorimoni. Ipi ota pirata kamakori isika. “Nisipekako. Pite moiaáriko ia kiki. Apikomonipanika txineiro pinirekiniã ikiena íkapani, nikanapiriãkasaaki niíkitxitai,” itxa Samariakiri, —itxa Xesosi Moisesi sákire oerekakarimoni.

³⁶ Xesosi pimaári iua:

—Ipi áti kikiakori iāpota iua kimapori. Íkiripa iua kiki kiĩtiririni maíkakiti tiretakari? —itxa.

³⁷ Ininiã iua Moisesi sákire oerekakari:

—Ari, Samariakirinokara tiretari iua —itxa.

Ininiã Xesosi:

—Pisipe. Samariakiri kamakiti atoko inakari pikamako, kotxi iua tiretari áti.

*Xesosi Motika*ētarō Mata, Maria Pakini

³⁸ Xesosi imoianariakorikata sipeka. Apokana aapokotxiãtaã. Iuaã sito Mata inakoro apakapana oaãpoko. ³⁹ Oĩtarō Maria inakoro topãka Apiananiri takote isákire okenakotini íkapani. ⁴⁰ Mata maerekaxiniretonoka otxa oparíka ito inini xika. Ininiã osari Xesosimoni.

—Apiananiri, nitáro topãkanãta ereẽ. Notanani paríkauanãta. Pitemoni erekari atxiĩti? Pipaniãtaroko notakata nipokori okamini —otxa.

⁴¹ Ininiã Xesosi:

—Mata, Mata, maerekaxiniretonokai pitxa, kotxi pi-paríka ito inini xika. ⁴² Átinoka pikamini tíkane ninireka. Maria mereẽri ikara. Omereẽri nota sákire okenakotini.

Oa mereēkiti apiaerekata, ininiã !niotokakaro oa nisākire okenakotini —itxa Xesosi.

11

*Teoso Misākiretiko Pirena
(Mateo 6.5-15; 7.7-11)*

¹ Āti ōti Xesosi misākiretari Teoso. Ixipoka atoko ātika imoianari txari:

—Apiananiri, Xoão oerekari imoianariakori Teoso imisākiretinina. Iua atokokana poerekaua ate Teoso amisākiretini. Natokopa itxa Teoso amisākiretini?

² Xesosi apakapapireta:

—Teoso himisākiretakasaaki, ia atoko hītxako:

“Aīri, iaxiti auakari, ate nirekari piuāka paxitiko. Anirekari ikini itixiti auakani auītetinii pite. Pite tixine pinireēkiti kamiko atokokana, anirekari pinireēkiti kamiko ĩkorapokoriti.

³ Nipokori ikiniōtika pisikauako.

⁴ Pimaxinīkaretariko maerekati akamakiti. Maerekati atemoni kamakori amaxinīkaretini atokokana, pimaxinīkaretariko. Kona panikapeua aã-taerekatikomoni. Pisikakauako ate, maerekati sauaki aãuakasaaki.”

Ikara atoko hītxako Teoso himisākiretini —itxa Xesosi.

⁵ Eereka Xesosi oerekana imoianariakori:

—Atxiīti apanīkanōka pisa pimoianari aapokomoni nipokori pamanaini ĩkapani. Ininiã pakiritari iua: “Ni-moianari, ipi āti pakini komiri pisikano. ⁶ Naōkimanere iāpotakari uatxaika apoka naapoko. Natxinoka itxape. Nipokori !auari nisikiniri,” atxiīti pitxari iua.

⁷ —Atxiīti pimoianari iroko āki apakapapiretai: “!Pakirinātapeno. Naapoko tore katoreri. Nota, namariteni apaka imakanātape. !Niposota nōkitikiniua, nipokori nisikinii.”

⁸ —Pimoianari itxaua iua, iuaritika atxiíti !inirekari òkitikiniua. Iuaĩkana, iuaĩkana pakiritiniári pimoianari, iua òkitikapitikaua. Ikini nipokoriti pinirekakiti isikaiko, iuaĩkana imakini ĩkapani. Iua pimoianari na atoko itxa Teoso. ⁹ Ininiãkara pamanaãriko pinirekakiti, ininiã Teoso sikapitikai. Pinitariko pinirekakiti, ininiã papokapitikari. Pakiritariko Teoso, ininiã iua apakapapiretai. ¹⁰ Amanarauatakari apakapapitikari amanaãkiti. Nitarauatakari apokapitikari initakiti. Teoso akiritakari apakapapiretaãkapitika.

¹¹ —Hĩte irĩtxiakori, hamariteni amanainiãĩ komiri, kaikani hĩsikatana hamariteni? Ximaki amanainiãna, iminikani hĩsikatana hamariteni? ¹² Patari nakĩ amanainiãna, kaxipirokani hĩsikatana hamariteni? Konapitini. ¹³ Hĩte maerekati kamakani hĩtxaua, iuaritika himarotari erekari hamaritenimoni hĩsikini, ininiã hĩri iaxiti auakari, erekarinani kamakari, iua sikapitikariko Erekari Matamatakoti hĩtemoni hamanainiãri iua —itxa Xesosi.

*Maerekani Matamatakoni Omitikiko
(Mateo 12.22-32; Marko 3.20-30)*

¹⁴ Āti òti Xesosi omitikari maerekati matamatakoti masãkireti. Iua maerekati matamatakoti sipeka atoko, iua kiki mitxi maerekati matamatakoti auaiťotakiti posotari iuaĩkana isãkirauatini. Kãkiti Xesosi kamakiti itikakani tsoriããnãta. ¹⁵ Ātikaka ninoa txari:

—Satanasi, maerekani matamatakoni auĩte, iuakara sikataparatarari Xesosi maerekani matamatakoni omitikini.

¹⁶ Apanakinipekana nirekari Xesosi kerokiniri, ininiã itxarina Xesosi:

—Takaõtxikari, Teoso posotiire poerekaua ate, aãtamatiniri ĩkapani, Teoso iokanatinii ĩkorapokoriti aimarotini ĩkapani —itxarina.

¹⁷ Xesosi imarotari ninoa xinikanãtakiti, ininiã iua txana:

—Kākiti tixine auakani, ninoakakarika inaiatakakiniāuana, ! apakata. Ixipokakakauana. Iua atokokana kākiti aapokoā auakani inaiatakakiniāuana, ninoakakarika ixipokakakauana. ¹⁸ Iua atokokana Satanasi nitiriakori, ninoakakarika inaiatakakiniāuana, Satanasi tapara xipokako. Ikara atoko ininiā, kona atāo hīte sākire, nota iokanatinina Satanasi nitiriakori, maerekani matamatakoni, Satanasi taparaā. Ikara hīsākire kona atāoni. ¹⁹ Hīte sāpiretano, maerekani matamatakoni Satanasi taparaā nomitika, ininiākara kitaparaāpa hīte moianariakori omitikana maerekani matamatakoni? Ninoa omitikana maerekani matamatakoni Teoso taparaā, ininiā ninoakara oerekari latāo hīsākire nota pirena. ²⁰ Teoso posotiireē nomitikari maerekani matamatakoni. Ikara atoko ininiā, Teoso oerekai iua apokapeka hītemoni hīauīte inini ikapani.

²¹ —Kiki pataparari ikeeko iposope inakari moiainiāri aapoko, kona kiītīrikikori itii. ²² Txamari āti kiki apiataparata inaiatiniāri, iriākata, ininiā anikapitikari kaapokori ikeeko. Mitxi iua kaapokori sākire: “Nikeeko auiniā, kona kamakatkakikori nitij,” itxama, iuaritika kiki apiataparatakari itirīkari itii. Eereka imoianariakorimoni ixanakari tiitxi.

²³ —Notakata maparīkauatakani omanatano nota. Imamoianatakaniāno, inirekari niparīka ixipokini —itxa Xesosi.

Maerekati Matamatakoti Kanapiriini Pirena

(Mateo 12.43-45)

²⁴ Iuaīkana Xesosi sāpirenauata:

—Maerekati matamatakoti omitikikosaaki, kākiti itakanapakasaaki, isaāpota āparaā makipakaniātaā auiniātaā initini ikapani. Imapokakaniāri, “Iuaīkana nikanapiriāko mitxi nauinimoni,” itxa. ²⁵ Iuaā apoka. Iua aapoko mitxi inakari iusaaki peereri. Oeretapeēkaika.

²⁶ Ininiã apana apikomoni setxi pakini maerekani matamatakoni, apia maerekanitakani. Ninoa ikinikana ñroaítotari iua kiki. Iua ñtoã aua itxana. Iuasaaki oitope maerekani matamatakoni misiritari iua kiki, ininiã apiata itsii inikoriã. Mitxipe átinoka maerekati matamatakoti paniãtari iua maerekati ikamini. Eereka oito paniãtari iua —itxa Xesosi.

²⁷ Xesosi sãkirauataka atoko, sito iuaã kãkiti sauaki auakaro txari Xesosi:

—Pite auãkítakakaro, pite axitakakaro, poxokoniuata, kotxi Teoso sikari erekari oamoni —otxa.

²⁸ Xesosi apakapapiretaro oa:

—Ari, inipitikara. Iuaritika Teoso sãkire kenakotakani, isãkire auiaãkani, apia poxokoniuatako, kotxi Teoso sikari apikomoni erekari ninoamoni —itxa Xesosi.

Xonasi Pirena

(Mateo 12.38-42; 16.1-4; Marko 8.11-13)

²⁹ Kaiãopokori kãkiti apokaãpota Xesosi takote. Iuasaaki Xesosi txari:

—Kãkiti uatxarini !erekana. Hïte nirekari noerekinii Teoso takaõtxikare, iposotiire. Konapitini. Kona noerekai hïte. Kitxakapirïka Teoso sãkire sãpiretakari Xonasini inakori auakasaaki, Teoso kamari posotiiretxi. Ikara atoko inakari posotiiretxi Xonasini auakasaaki, iuaïkana ikamapanikariko. Iua posotiiretxi Teoso takaõtxikare itxapanikaua hïte ñkapani. Iua takaõtxikarinoka Teoso takaõtxikare hïte ñkapani. ³⁰ Kitxakapirïka Nínivi sitatxiti auakani imarotari Teoso iokanatiniri Xonasi ninoamoni. Iua atokokana kãkiti uatxa auakani imarotariko Teoso iokanatinino nota kãkiti itari iaxitikiri ninoamoni.

³¹ —Kitxakapirïka sito Sapaa auakani auïte sari õtakox-iti auïtetxi Saromão inakorimoni imarore okenakotini ñkapani. Kãkiti misiritiko õti apokasaaki, oa sito txitanako kãkiti uatxa auakani, kotxi uatxa uai aua Apiatakari. Iua

Saromão auñtetxi itxaua, iuaritika uatxa uai aua auñtetxiakori auñte. Txamari kãkiti uatxa auakani !inirekari ikenakotinirina nota sãkire.

³² —Kãkiti misiritiko òti apokasaaki, kãkiti Nínivi sitatxiti auakani txitaiko hñte ìkorasaaki auakani, kotxi ninoa kenakotari Xonasi sãkire. Iuasaaki itakanaparina maerekati ikamakitina. Uatxa uai aua Apiatakari. Xonasi poiãoka. Hñte kenakotapekari nota sãkire, txamari hi-maerekani lhñtakanapa —itxa Xesosi.

Tirikapi Ìtotxiãkiri Pirena

(Mateo 6.22-23)

³³ Iuañkana Xesosi sãpirenauata:

—Kãkiti iopotokakasaakiri tirikapi, itano itaka ikini-mane ìroãkani atamarauatini ìkapani. !Ikipatari tirikapi. !Iomaãtari tirikapi kopiti ãki. ³⁴ Poki tirikapi atoko itxa piñto ìkapani. Poki ereka inakasaaki ipinikare aua pãkixinireẽ. Poki maerekanisaaki, pãkixinireẽ mapiãriko. ³⁵ Erepaniko. Atxiñti piuãkatari ipinikare pãkixinireẽ auini, txamari atxiñti ipiãnoka auari pãkixinireẽ. ³⁶ Ipinikarenoka pãkixinireẽ auiniã, ipiã na xatiki auinii, tirikapi iopinikinii atoko itxa —itxa Xesosi.

Pariseoakori Maerekani

(Mateo 23.1-36; Marko 12.37-40)

³⁷ Xesosi sãkirauataka atoko pariseo aiatarì Xesosi:

—Manipokota naapoko —itxari.

Ininiã Xesosi sari iuakata. Apokaãka atoko, iitopãka inipokotini ìkapani. ³⁸ Iua pariseo tsoriãkañnãta Xesosi marokauakotakaniãua inipokotini apisa, kotxi iuasaaki Xesosi !ikamari Xoteo kiomaneakorini oerekakiti iaõka.

³⁹ Ininiã Xesosi:

—Hñte pariseoakori arokari hiñto, txamari hãkixinire patxikopiñri, kotxi maerekatìnoka hñkama. Kapotxinaniri hñtxaua. Iãkoanatxi inopinìnoka arokiko atoko hñtxa.

Pirato inopininoka arokiko atoko hĩtxa. ⁴⁰ !Kĩkĩitei hĩte. Teoso hiĩto kamakari kamari hãkixinire apaka. ⁴¹ Iãkoanatxi ãki auakari iãriã hĩsikako matxineirotenimoni. Hĩpratone ãki auakari nipokori hĩsikako matxineirotenimoni. Hĩtiretariko apanakini. Ikara atoko hĩkaminiã, Teoso atamatari hãkixinire ereka inini.

⁴² —Hĩte pariseoakori misiritaãkako. Hĩte sikari ipixini hĩtakare kikio auakari Teosomoni Moisesi paniãtakiti iaõka. Apikomoni hĩkama, kotxi ipixini takari kanaua ãki hĩtakakiti apaka hĩsika Teosomoni, oteraã, seporĩa hĩsika. Erekapitikamari hĩte sikakiti Teosomoni, txamari himisirienetari kãkiti. Teoso !hĩtireta. Erekarari ipixini hĩtii hĩsikiniri Teoso. Iuakatikana erekarari atão hĩkaminari kãkiti. Erekarari atão hĩtiretiniri Teoso.

⁴³ —Hĩte pariseoakori misiritaãkako. Hĩte potxitari hĩtopãkini kãkiti apisatoõ, aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua kãkiti atamatiniĩ ikapaninoka. Nipokori sikaretikoãtaã hãuakasaaki, hĩte apokaerekatari kãkitipokoni paxitinii hĩte koerekareri hininiãua.

⁴⁴ —Hĩte pariseoakori misiritaãkako. Akauari matakaõtxiãkoti atoko hĩtxa. Iua nopini kãkiti napa imimarotakoniã, kotxi hiĩto peerekari, txamari hãkixinire !erekari. Akauari ãki arakakari atoko itxa hãkixinire — itxa Xesosi.

*Moisesi Paniãtakiti Oere*ẽkani Maerekani

⁴⁵ Ikara sãkiretxiti kiki Moisesi paniãtakiti oereẽkari kenakotakasaaki, omanãkarauata. Itxari Xesosi:

—Koerekareri, ikara atoko pisãkirauatiniã, ate apaka “maerekati kamakani” pitxataua ate —itxari.

⁴⁶ Ininiã Xesosi:

—Hĩte Moisesi paniãtakiti oereẽkanii hĩtekanerako misiritaãkako. Hĩte paniãtari kãkiti hĩteka paniãtakiti ikaminina. Ninoa !iposotari ikinika hĩpaniãtakiti ikaminina. Iminani ninoa porikiã hĩtakini atoko hĩkamanãta

hīte. !Iposotarina anikininirina. Hīte apaka !hīkamari hīteka paniātakiti. ⁴⁷ Hīte misiritaākako. Hīte kamari takaōtxikari peereri Teoso sākire sāpiretakanini ikatikoā-taā hītakini. Txamari hīte atokiriakorinikara okapena ninoa Teoso sākire sāpiretakanini. ⁴⁸ Iuaritika hīte sāpiretari ikinimane hāpokaerekatiniri hīte atokiriakorini kamakiti. Txamari ninoara okana Teoso sākire sāpiretakanini. Hītera takari takaōtxikari peereri ninoa Teoso sākire sāpiretakanini akauariātaā, ininiā kākiti uākatari hīpaxitinina ninoani, txamari !hīkamari ninoani paniātakiti.

⁴⁹ —Paimatireri Teoso, kotxi mitxipe imarotari ninoa kamakiti tīkane. Mitxipe iua txari: “Nota iokanatanako nisākire sāpiretakani, niokanapirena aniākani pakini ni-noamoni, txamari ninoa okapanikana apanakini. Imisir-itapanikana apanakini,” itxa Teoso. ⁵⁰ Kākiti uatxa auakani misiritaākako, Teoso sākire sāpiretakanini okiko xika. Teoso itixi ikamakasaakipeka ipotorika Teoso sākire sāpiretakani okiko. ⁵¹ Merepitipanika Apeo inakori okapeēka. Eereka apanakini okaāpotapeēka. Imapotōkire okakori Sakaria inakori. Teosomoni sikakori takikoā-taā takote, Teoso Auini Pakitaātaā takote apaka, iuaā okapeēka Sakaria. Inipitikara nota sāpiretai hīte, uatxa auakani misiritaākako ninoa Teoso sākire sāpiretakani okiko xika.

⁵² —Hīte Moisesi paniātakiti oereēkani misiritaākako. Hīte kipatari atāo inakari Teoso iokanapirena. Hīte apaka !auikari ikara. !Hāuiritari apanakini auikiniri —itxa Xesosi.

⁵³ Ikara Xesosi sākire xika, Moisesi paniātakiti oereēkani, pariseoakori pakini tsoata, Xesosi omanatinina. Ātipirika ipimaānātapikarina Xesosi. ⁵⁴ Inirekarina Xesosi kerokiniri isākire, imaīkiko īkapani.

12

Kipatakori !Auari

(Mateo 10.26-27)

¹ Kākitipokoni apotiitaua kinapokopeka, ininiā ikatxarakititakakauana. Iuasaaki Xesosi merepanika otākikana imoianariakori:

—Erepaniko pariseoakori sākire. Pamonōkoniri isākirena, kotxi ! ikamarina isākirena iaōka. Ikara imaerekanina kipataua pāo tireēkari pani koketakori atoko itxaua. Eereka imarotaāka imaerekani. ² Ikinika seretakori oerekaākako. Ikinika kipatakori imarotaākako. ³ Ininiā ipiāpokoā pisāpiretakiti, pokamara imarotaākako. Aapokotxi katoreri āki pimaasakapiretakiti aapokotxi nopini akiritaākako ikinimane imarotiniri iġapani.

Kipa Apīka?

(Mateo 10.28-31)

⁴ —Nimoianariakori nōtākikapanikai hīte. !Hīpīkapiiri hīte okakani tīkane. Hīitonanira iposotana okinina. Hīxinire !iposotana okinina. ⁵ Nisāpiretai hīpīkakiti tīkane. Teosora hīpīkako. Iuara posotari hīito okini, eereka iposotari iokanatinii maerekani misiritikoātaā. Ari, iuara hīpīkako.

⁶ —Kiripa ipi ipi āti pakini kotipiriki karone? Poiāonoka txineiro, ota ipinoka. Iuaritika Teoso !imaxinīkaretari ātika kotipiriki. ⁷ Kipakinipa piāko pikiiā auakari aua? ! Pimarotari. Teoso imarotapitikari, kotxi iteene inīkatai, ininiākara !hīpīkarauatape. Kotipiriki iġi poiāo, iuaritika Teoso tiretari kotipiriki. Kaiāopokori kotipiriki auiniā, iuaritika hīte iġi apiata, ininiā Teoso tiretapitikai hīte — itxa Xesosi.

Xesosi Nakitiakori

(Mateo 10.32-33; 12.31-32; 10.19-20)

⁸ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Apikomoni nisãpiretai. Kãkiti ikinimanemoni: “Xesosi nakiti nitxaua nota,” inakari, iua atokokana nota hĩtari iaxitikiri txako Teoso nitiriakorimoni: “Nota naki-tipitikara iua,” nitxako. ⁹ Kãkiti ikinimanemoni: “Xesosi nakiti !nitxaua nota,” inakari, iua atokokana nota hĩtari iaxitikiri txako Teoso nitiriakorimoni: “Kona nota naki-tini iua,” nitxako.

¹⁰ —Kãkiti misãkireporetiniãno nota hĩtari iaxitikiri, eereka amanainiãri Teoso ikara imaerekani imakatzakini, ininiã Teoso makatzakapitikari. Kãkiti misãkireporetiniãri Erekarı Matamatakoti, !kimakatzakikori ikara maerekati ikamakiti.

¹¹ —Hanikikosaaki aiko Xoteo apotiitiniãtaãua hãpoĩtikoã, hanikikosaaki auĩtetxiakorimoni hãpoĩtikoã, mitxi !hĩxinikapiri hĩte apoĩtakani hãpakapapiretini. Maerekaxiniretinoka !hĩtxape. ¹² Iuasaaki ninoa apoĩtakasaakii, Erekarı Matamatakoti sãpiretaiko hĩte hãpakapapiretini ĩkapani —itxa Xesosi sãkire.

Kiki Katxineiroteri Miĩkiteti

¹³ Kiki kãkitipokoni sauaki misãkiretari Xesosi:

—Koerekareri, pipaniãtari nitari sikinino nota ipixini aĩrini tii ipĩkasaaki itakanapakiti —itxa.

¹⁴ Ininiã Xesosi:

—Naõkimanere, kona nota parĩkani pirini tii nixanakini —itxa Xesosi.

¹⁵ Ininiã Xesosi misãkiretana ikinimane:

—Erepaniko. !Erekarı tiitxi iteene pinirekini. Kapotxi-nani !hĩtxape. Itomaneri tiitxi !itxĩkitakai okanani pauini —itxa Xesosi.

¹⁶ Ininiã Xesosi sãpiretari ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko:

—Kiki katxineiroteri aua kikio mitari. Itakare peerekari, kaiãopokori. ¹⁷ Ixinikaxitita ãkixinireẽ: “Nãpa ninĩkatari nikiena? Nikiena nĩkatikoãtaã xapitikiri. !Apakata itomaneri nikiena ĩkapani. Kipa nikama?

¹⁸ Ari, nimarotari nikamakiti tīkane. Nōtikariko nikiena nīkatikoātaā. Iuaīkana nikamari āti mitari. Iuaā ikinika nikiena, nitii apaka ninīkata. ¹⁹ Eereka notaka nitxauako: ‘Peerekano nota. Kaiāopokori nikiena. Kaiāopokori nitii. Apakatapitikako kaiāopokori anokanani īkapani. Ininiā ! nipaīkauataika. Ninipokotako, niātako, nipoxokoniuatako nitxako,’ itxa iua kiki. ²⁰ Txamari Teoso misākiretari iua: “Kiīkitei pite. Uatxa ia īkanōkati pipinako, ininiā kipa apakapatari ikinipoko pikiena, pitii apaka?” itxa Teoso.

²¹ —Ikara atoko itxa kākiti tiitxinoka xinikakari, Teoso maxinikati —itxa Xesosi ikara sākiretxiti ixipokini.

Teoso Nīkatiniua Ate
(Mateo 6.25-34)

²² Ininiā Xesosi misākiretari imoianariakori:

—Ininiākara nota sāpiretai hīte, maerekaxiniretinoka ! hītxape, hiniākiti nire, mākatxi hīeretaākiti nire.

²³ Nipokori, mākatxi pakininoka kona txīkitakari pauini ereka inini. Nipokori, mākatxi pakini poiāoka.

²⁴ Hātamatarari kotipiriki. Ninoa !itakarauata. !Amarina ikiena. !Ipotetarina ikiena. Iuaritika Teoso sikakienatana ninoa. Teoso nīkatiniāri kotipiriki, inīkatapitikai hīte apaka. Hīte īki apiata. ²⁵ Kinirepa maerekaxiniretinoka pitxa? Pimaerekaxinirene !itxīkitakai apikomoni āti oara pauini. ²⁶ Pimaerekaxinirene kona txīkitakai axapitiki apikomoni pauini, ininiā kinirepa maerekaxiniretika pitxa?

²⁷ —Aāui pixinikako. Kona aāui paīkauata. ! Ikamari imāka, iuaritika aāui peereri. Kitxakapirīka auītetxi Saromāo inakori, iteene katiiri itxaua. Kaiāori imāka ereri, iuaritika apia ereri ikinika aāui. ²⁸ Aāui ! okanani aua. Uatxa aua. Katana ikatikata iotikaāka. Iuaritika Teoso nīkatari aāui. Ininiā apiata inīkakai hīte. Ikamamākatapitikai. Poiāonoka hīte auikari Teoso sākire.

Ikara xika maerekaxiniretinoka hĩtxa. ²⁹ Ininiākara maerekaxiniretinoka ! hĩtxape. ! Hĩxinikanātapiri nipokori mauakanisaaki, iāriā mauakanisaaki. ³⁰ Kākiti Teoso sākire mauĩākani ikiniōtika maerekaxiniretinoka itxana imākana ixinikinina xika, inipokore ixinikinina xika. Hĩri imarotari himāka hinirekini, hĩkiena hinirekini. ³¹ Merepitipanika pinirekariko Teoso piauĩte ininiāua. Iua nireēkiti pikamako, ininiā, himāka, hĩkiena apaka Teoso sikaiko hĩte —itxa Xesosi sākire.

Hĩparĩka Īki Nĩkatiko

(Mateo 6.19-21)

³² —Ininiā hĩte ninakitiakori ! hĩpĩkarauatape, kotxi hĩri apokaerekatari isikinii ikinipoko erekari iua auĩtetxi ininiātaāuakiri. ³³ Ikinika hĩtii hĩvētxitako. Txineiro hĩsikako matxineirotenimoni. Ikara atoko hĩkaminiā, hĩparĩka ĩki auapitika Teoso tixine. Iuaā hĩparĩka ĩki !ix-
ipoka. Kiĩtiriri lĩtirĩkari. Kiĩriki !inikari. Iuaā hinĩkatarike hĩparĩka ĩki. ³⁴ Erekari hĩparĩka ĩki Teoso tixine auiniā, ininiākara iuaā pixinikapika. Iuaā pinirekari pauini —itxa Xesosi.

Nitiritxi Erekarini

³⁵ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Himerekako, kamāka hĩtxako. Tirikapi hĩpopotokakako. Iposope hĩtxako niparĩka hĩkamini ĩkapani. ³⁶ Nitiritxi ipatrāotena iātapakani atoko hĩtxako. Ipatrāotena sari ĩtanorouatakari kiiniritemoni. Initiriakori iātapari ikanapiriini. Apokasaaki, akiritakasaaki, pakoteri initiriakori matakakari itore ipatrāotena ĩroini ĩkapani. Ninoa nitiritxi atoko hĩtxako. ³⁷ Patrāo apokasaaki initiriakori merekapanika inakasaaki, iātanātakasaakiri iua, ininiākara erekapitikari. Himarotatari patrāo kamakiti? Iua ieretakari imāka iparĩkauatini ĩkapani. Ipaniātana ninoa topākini. Eereka isikakienatana initiriakori. ³⁸ Erekapitikari ipatrāotena apokasaaki

imirekiniána. Atxiíti apaníkanōka apoka ipatrāotena. Atxiíti imaropiríkata apoka ipatrāotena, iuaritika iposope itxana, ininiã erekapitikari.

³⁹—Hīxinikari ia. Kaapokori imarotaākamariko kiitiriri apokini, ! auiritamariko iua aapoko ĩroini itii ĩtiríkini ĩkapani. ⁴⁰ Hĭtepekana, hĭte apaka iposope hĭtxako, kotxi nota hĭtari iaxitikiri kanapiriãko. Iuasaaki, “! Apoka uatxa,” hinakasaaki, iua ōtipitika nota kanapiriã uai —itxa Xesosi.

*Nitiritxi Erekarĭ, Nitiritxi Maerekati Pakini
(Mateo 24.45-51)*

⁴¹ Petro misãkiretari Xesosi:

—Apiananiri, ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko pisãpiretakiti, atenani poerekini ĩkapanikani? Ikinimane poerekini ĩkapanikani ikara pisãpireta? —itxa Petro Xesosimoni.

⁴² Ininiã Xesosi:

—Nitiritxi kimaroreri ipatrãote paniãtakiti kamakari ia atoko itxako. Iuara apanakini nitiritxi auĭte itxaua. Iuara sikakienatana apanakini nitiritxi nipokotiko manapi. ⁴³ Nitiritxi ipatrãote paniãtakiti iaōka kamakari poxononiuata ipatrãote apokasaaki, kotxi ipatrãote paniãtakiti iaōka ikama. ⁴⁴ Ipatrãote auiritariko iua ikinika itii, aapoko, ikikiote pakini inĭkatini.

⁴⁵ —Txamari atxiíti āti patrão nitiri ! inirekari ipatrãote paniãtakiti iaōka ikamini, ipatrãote auapokotini xika. Atxiíti inoropatarĭ apanakini ipatrãote nitiriakori, apanakini ipatrãote niteroakoro apaka. Atxiíti inipokota, kapoãro iãta, ipoãta. ⁴⁶ Ipatrãote apoka initiri mimarotakanisaaki, ininiãkara initiri liposopanika ipatrãote apakapini. Ikara xika ipatrãote misiritari iua. Eereka iokanatarĭ iua Teoso sãkire mauĭãkani misiritikoãtaã.

⁴⁷ —Nitiritxi ipatrãote nireẽkiti imarotakarĭ makamakaniãri ipatrãote paniãtakiti iposope inini ĩkapani,

ixirokitataãkako aãpitsaã. ⁴⁸ Nitiritxi ipatrãote nireëkiti mimarotakati kaminiãri maerekati, ixirokitataãkako, txamari poiãonoka. Teoso sikari parĩkatxi, imaroretxi pakini kãkitimoni. Kaiãopokori parĩkatxi, kaiãopokori imaroretxi isikiniãi pitemoni, ininiã Teoso nirekari pite iteene parĩkauatini iua ìkapani. Apikomoni parĩkatxi, apikomoni imaroretxi isikiniãi pitemoni, ininiã Teoso nirekari pite apiata piparĩkauatini iua ìkapani —itxa Xesosi sãkire.

Neenamatzxi Xesosi Sãkire Auikiko Xika
(Mateo 10.34-36)

⁴⁹ Xesosi sãkirauatapanika:

—Teoso misiritariko kãkiti imaerekani xika. Xamina tirinini atoko itxa kãkiti misiritiko. Ia itixi napoka ikara xamina tirinini nitxikitakini ìkapani. Ninirekari ikara niparĩka nixipokini. ⁵⁰ Nota atatsiirauatako. !Erekaxinireno. Ninirekakari natatsiirauatini katima xipokaka inini. ⁵¹ Kona neenamatzxi niotokakini ìkapanini napoka ìkorapokoriti. Nota sãkire auikiko xika neenamatzxi auapitikako. ⁵² Aapokotxi åki auakani siko. Atxiiti ipi åti pakini naiatari ipi, atxiiti ipi naiatari ipi åti pakini, nota sãkire auikiko xika. ⁵³ Irĩtxiakori omanatana ninoa åkiri nota sãkire auikiko xika. Ninoa åkiri omanatana iriakori. Inorotxiakoro omanatana ninoa åkero. Ninoa åkero omanatana inoroakoro. Imakirotxiakoro omanatana oti-iroakoro. Otiroakoro omanatana oimakiroakoro nota sãkire auikiko xika —itxa Xesosi sãkire.

Iaxiti Imarotiko
(Mateo 16.1-4)

⁵⁴ Xesosi iuaikana misåkiretari kãkiti:

—Atokatxi ereëkokinimoni ipiåkaãpotakasaaki, “Åparaãnapani,” hĩtxa. Ari, ikipapitikako. ⁵⁵ İtima ikiitaã ìkari apokasaaki ìkorapokoriti, hĩte: “Kamoĩpani,” hĩtxa. Ari, kapatakapitikariko. ⁵⁶ Kamisirienererini hĩtxaua.

Hātamatari iaxiti, itixi pakini, ininiã himarotapitikari āparaã, kamoĩ pakini. Kinirepa kona hātamatano nota? Kinirepa kona hikenakotari nisäkire Teoso kamaenetakiti himarotini ĩkapani? —itxa Xesosi säkire.

Pimisiritiko Mereëkarimoni Pimasikani ĩkapani
(Mateo 5.25-26)

⁵⁷ —Kinirepa hĭteka na xinikari atão inakari hĭkamini tĭkane? ⁵⁸ Maerekati pikamakasaaki, āti nirekari anikinii pimisiritiko mereëkarimoni. Iua anikinii apisapanika, pisäkirauata iuakata atão pikamini ĩkapani, ininiã iua ! anikaikai pimisiritiko mereëkarimoni. Pimamisäkiretakaniãri, iua anikaiko pimisiritiko mereëkarimoni. Eereka pimisiritiko mereëkari sikaiko sotatomoni. Eereka sotato takai kateia āki. ⁵⁹ Atão nisãpiretai, kona posipikari kateia ikinika pimisiritiko mereëkari paniãtakiti pimiĩkitxitakanisaaki —itxa Xesosi.

13

Himatakanapakaniãri Himaerekani, Hĭpinako

¹ Xesosi sãkirauatakasaaki, kãkiti iuaã auakani sãpiretari iua Karirėia auakani okiko pirena. Ninoa Teoso misãkiretiko aikotiã auakasaaki, ninoa okari ipirana imaerekanina Teoso makatxakini ĩkapani. Ininiã iusaaki Pirato sotatone apoka iuaã. Iusaaki ninoa okana. ² Xesosi imarotari kãkiti ākixinire xiniãkiti. Ininiã ia atoko itxa:

—Hĭte uãkatari ninoa Karirėia auakani maerekani apiata. Ininiã, “Ikara atoko inapeëkana ninoani,” hĭtxa. ³ Konapitini. Nota sãpiretai hĭte, himaerekani himatakanapanisaaki, hĭpinako ninoa atokokana hinaãkako —itxa Xesosi.

⁴ Ininiã Xesosi sãpiretana ninoa apanakini ipinini pirena:

—Xerosareẽ aua Siroee inakori aapokotxiti. Iua aapokotxi itanori irika. Irikasaaki, tesoito kikiakorini ipípe. Híte uãkatana iuaã auakani apia maerekani itxauana? ⁵ Konapitini. Hítekanera himaerekani himatakanapanakanisaaki, ninoa atokokanera hĩpina —itxa Xesosi.

Piko Mina Mariti Pirena

⁶ Ininiã Xesosi sãpiretari ãti sãpirenatxi atão inakari oerekiko:

—Aua kiki. Initirikata isari ikikiote atini ikapani. Iuaã-taã aua amãtiiri piko inakori mina. Iuaã apokasaaki, maritoka otxa itakare. ⁷ Ininiã itxari: “Ipikanani ãtikanani pakini ninapiima. !Kariro. Ininiã erekari otokiko, kotxi kona oĩriuata. Ininiã kona erekari uai okaikotini, kotxi oxipokari takari kiena kipatxi ãki auakari,” itxari iniriti. ⁸ Ininiã iniriti: “Kona pitokapero. Nota oeretariko opatapi. ãti kipatxi erekari patari tikakata nitakapatapitaroko. ⁹ ãtikanani inakasaakiaua karipeka oniniã, ereẽ oãua. Erekari okaikotini. Omiriuatakanisaaki, iusaaki erekapekari otokiko,” itxa iniriti —itxa Xesosi.

Tomatiko Õtisaaki Xesosi Makananitiniro Sito

¹⁰ Tomatiko õtisaaki Xesosi auari aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. ¹¹ Iusaaki sito apoka. Tesoito anokananipeka ina amianaretakaro. Ia atoko otxa amianareta. Okomĩkaãpota, kotxi maerekati matamatakoti amianari kamakari iroãitotaro. Kona oposota oõkitikaĩtotiniãua. ¹² Xesosi atamatakasaakiro, itxaro:

—Sito, erekapitikaiko uatxa —itxaro.

¹³ Ininiã itakari iuako onopini. Iusaakipeka oõkitikaĩtotaua. Ininiã iusaaki otxa:

—Peerekari Teoso. Erekari imakinika ikamakiti —otxa.

¹⁴ Iusaakipeka Xoteo apotiitiniãtaãua aikotiã auakani auĩte naiataua, kotxi tomatiko õtisaaki Xesosi makananitaro amianatakaro. Ininiã iua txitari kãkiti:

—Auari seisi pakini òti kãkiti parĩkauatini ìkapani. Ininiã ìkora seisi òti hina iua makananitini ìkapani. Kona hinape tomatiko òti erekapeka hĩtxĩkitakiko ìkapani — itxana.

¹⁵ Ininiã Xesosi txari iua:

—Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka. Tomatiko òtisaaki hĩte tìretari hĩpiraakori, kotxi hanikari hĩpiraakori, kema auĩte iaãmoni ãparaã iãtinina ìkapani. ¹⁶ Oia sito Apraãoni apika mekaniro otxaua. Satanasi kamaamianaretaro oa tesoito anokananipeka. Iaõpe. Apakatapitika tomatiko òtisaaki nitiretiniro oa, nimakananitiniro oa —itxa Xesosi.

¹⁷ Xesosi apakapapiretakasaakina, imokaiakariakori pẽtauata. Iuasaaki apanakini iuaã auakani poxokoniuata, kotxi imarotarina erekari Xesosi kamakiti.

Mostata Pirena

(Mateo 13.31-32; Marko 4.30-32)

¹⁸ Ininiã Xesosi pimaãna:

—Natokopa itxa Teoso auĩtetxi ininiãua? Kiãtokopa itxa axinikiniri? ¹⁹ Teoso auĩtetxi ininiãua mostata ìki atoko itxa. Kiki takaro mostata ikikioteẽ. Oa aneẽ. Mitape onakasaaki kotipiriki kamari ikoa okatiã. Ikara atoko itxa Teoso auĩtetxi ininiua —itxa Xesosi.

Merepanika poião kãkiti auĩtetari Teoso. Eereka kaiãopokori kãkiti auĩtetari iua. Txamari iuasaaki Satanasi apoka ninoamoni kotipiriki apokini atokokana.

Pão Tirekakari Pirena

(Mateo 13.33)

²⁰ Iuaĩkana Xesosi pimaãna:

—Natokopa itxa ìkorapokoriti Teoso auĩtetxi ininiãua? ²¹ Ia atokokana itxa: Sito kosekari pão tirekakari pani. Okoketari axapiti pão tirekakari pani kaiãopokori triko panikata, ãparaãkata. Eereka ìkinika ipe tirekaãpota otxa.

*Axapitiri Ironakikoãtaã
(Mateo 7.13-14, 21-23)*

²² Ikara inaka atoko Xesosi potorika Xerosareẽ sitatxiti isini ïkapani. Isaãpotakasaaki, isãpiretari Teoso sãkire. Isãpiretari ãti sitatxitiã, ãti aapokotxitiã, ãti sitatxitiã, itxaãpota isãpiretiniri Teoso sãkire kãkitimoni.

²³ Oerekaruanãtakasaaki, kiki pimaãri:

—Niauïte, poiãokani satako Teoso auiniãtaã?

²⁴ Ininiã Xesosi apakapapiretari:

—Teoso tixine ïronakikoãtaã axapitiri. Hinirekariko iuaã hïiroini. Kaiãopokori kãkiti nirekari ïroinina. Txamari, liposotarina. ²⁵ Kaapokori totiniri aapoko tore atoko itxa. Itotakasaakiri, kãkiti iporikiti aritari itore: “Pimataakariko itore ate ïkapani.” Iuasaaki iua kaapokori txako: “Kona nimarotai hïte,” itxanako ninoamoni. ²⁶ Ininiã ninoa: “Ate nipokota pitekata. Sitatxi ate auiniãtaã pauakasaaki, pitekara oerekaua,” itxanako ninoa. ²⁷ Ininiã iuaïkana itxako ninoamoni: “!Nimarotai hïte. Namonipa hãua hïte? Hïsipiniikaua. Imakinika hïkamakiti !erekari.”

²⁸ —Hãtamatakasaakina Apraão, Isaki, Xakoo, ikinimane Teoso sãkire sãpiretakani pakini Teoso auïtetxi ininiãtaãua, iuasaaki hïtxiapatapitikako. Apanakini ïroãpeka. Txama hïtenoka kaikotape iporikiti himaerekani xika. ²⁹ Teoso auïtetxi ininiãtaãua apokako kaiãopokori kãkiti, ikini itixiti ïkani. Atokatxi pokïkinimoni ïkani, atokatxi ereëkokinimoni ïkani, atokatxi pokïkini sanaremoni ïkani, atokatxi pokïkini kikomoni ïkani pakini apokako Teoso kiiniritimoni. ³⁰ Merepitipanika Xoteoakori kenakotari Teoso sãkire, txamari ! imaãkatari. Eereka Xoteo minakanuia kenakotari Teoso sãkire, ininiã auikarina. Ininiã Xoteo minakanuia apokako Teoso auïtetxi ininiãtaãua Xoteoakori apokini apisa —itxa Xesosi sãkire.

Xesosi Tiretari Xerosareẽ Auakani
(Mateo 23.37-39)

³¹ Ikarasaakipeka ätikaka pariseokori apoka. Itxarina Xesosi:

—Pisipiniikaua, kotxi Erotxi okaenetai —itxarina.

³² Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Hĩsa iuamoni. Hĩtxariko iua aripa kamisirienereri: “Nota omitikari maerekati matamatakoti, apaka ami-anatakani erekapeka nitxĩkitaka. Uatxa, katana pakini niparĩkauatako. Ipi äti õtisaaki nixipokariko niparĩka ïkorapokoriti.” Ikara atoko hĩtxariko iua. ³³ Ininiã uatxa niparĩkauatako. Katana niparĩkauatako. Ininiã katana eereka nisa Xerosareẽmoni, kotxi ätiãtaã Teoso sãkire sãpiretakani okikoãtaã !auari. Xerosareẽnanira ninoa ipina. Ininiã nota sako iuaã.

³⁴ —Xerosareẽ auakanii, Xerosareẽ auakanii, hĩte okapekana Teoso sãkire sãpiretakani. Kai soroã hĩkiporonakana ninoa hĩtemoni Teoso iokanatakini. Kaiãokatani ninirekamari ninĩkatinii, patari oimiakori omĩkita patapi otakini atokokana nitxanakamaiko hĩte. Txamari ! hãuiritano nota nĩkatinii. ³⁵ Ikara atoko inakari xika haãpoko asikaãkako. Teoso !auaika hĩtekata. Nisãpiretai. Ia õti hãtamatanano, eereka !hãtamataikano. “Teoso takari erekari uaimoni ïkarimoni, Apiananiri posotiireẽ ïkarimoni,” hinakasaaki, iusaakinanirako hãtamatanoko nota —itxa Xesosi.

14

Xesosi Erekapeka Txĩkitakari Amianatakari

¹ Tomatiko õtisaaki Xesosi sari pariseokori auĩtemoni, iuakata inipokotini ïkapani. Iuaã auakani mixinitari iua apoĩtinirina ïkapani. ² Iusaakipeka apoka kiki ami-anatakari. Ikanoke, itapike, imakinika ananaĩtota. Iua

apoka Xesosimoni. ³ Ininiã Xesosi pimaãna Moisesini sãkire oerekakani, pariseoakori pakini. Ipimaãna:

—Erekari atxiïti tomatiko õtisaaki amianatakari erekapeka nitxikitakini? —itxa Xesosi.

⁴ Ininiã ninoa tsoríkaãnãta. !Apakapapiretarina. Ininiã iusaaki Xesosi erekapeka txíkitakari iua amianatakari.

—Pisipeka paapokomoni —itxa Xesosi.

⁵ Eereka ipimaãna pariseoakori:

—Hĩpira kema auïte, hĩpira poho apaka aariko ãki irikiniã tomatiko õtisaaki, iusaaki himakatzakatarari? Ari, himakatzakapitikari hĩpira tomatiko õtisaaki. Ininiã kinirepa kona hinirekatari erekari nikamini tomatiko õtisaaki? —itxa Xesosi.

⁶ Txamari kona ninoa apakapapiretari, kotxi atão Xesosi sãkire.

Kiiniri Kamakari Pirena

⁷ Iusaaki Xesosi itikana kãkiti. Apanakini mereëri kãkiti apiatakari takote iitopãkini. Ininiã isãpiretari ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko.

⁸ Kãkiti ïtaniriuatini kiiniriti pirena isãpireta:

—Kiiniriã hĩsikasaaki, kona himereëpiri kãkiti apiatakari topãkiniãtaã hiitopãkini, kotxi atxiïti eereka kemaïtxitakori apiatakari apoka. ⁹ Ininiã iua apiatakari apokasaaki, kakiiniriteri txaiko pite: “Ikiraã piitopãka. Ia kiki topãka nota takote.” Iusaaki pipëtauata. Ininiã pitakanapari iuaã. Maparapeka apanakinikata topãka pitxa. ¹⁰ Kiiniriã hĩsikasaaki, apanakinikata hiitopãka. Ikara atoko ininiã, kakiiniriteri akiritai: “Nitari uaimoni pina. Piitopãka uai. Uaira erekari.” Ikara atoko pininiã, apanakini iuaã auakani imarotariko pite apiatakari pininiãua. ¹¹ ãtikaka kãkiti txari: “Nota apiari nitxaua.” Txamari Teoso txariko: “Poiãori itxaua.” ãtipekana txari: “Nota poiãori nitxaua.” Txamari Teoso txariko: “Iua apiari itxaua.”

¹² Xesosi txari ikemaïtxitakiri:

—Kiiniri pikamakasaaki, kona pikemaïtxitapiri piniri-mane, pitariakori, paõkimaneri, paapoko takote auakani, katxineiroteni pakini, ninoa iuaïkana kemaïtxitini pite ïkapani. Ininiã ikara atoko ninoa iïkitxitai. ¹³ Apiaerekata kiiniri pikamakasaaki, pikemaïtxitari kãkiti minakati mauakiniti, mokirini, matïpokotakati pakini. ¹⁴ Ikara atoko pininiã, Teoso sikari erekari pitemoni, kotxi ninoa ! iposotari kiiniri ikaminina, iuaritika kãkiti erekarini iuaïkana õkitikasaakia, iuasaaki Teoso ïkitxitaiko pite — itxa Xesosi sãkire.

Kiiniri Mitari Pirena
(Mateo 22.1-14)

¹⁵ Ininiã äti Xesosikata nipokotakari kenakotari ikara Xesosi sãkire. Ininiã iua txari:

—Teoso auïtetxi ininiãtaãua sikani nipokotako iuaã. Ininiã iuasaaki Teoso sipapoxokonitana —itxari.

¹⁶ Ininiã Xesosi apakapireta. Ia atoko itxa:

—Kiki kiiniri kamakari kemaïtxitari itomaneri kãkiti. ¹⁷ Nipokori iposopeka inakasaaki, iokanatari initiri ikemaïtxitakinimoni: “Masa kiinirimoni. Iposopekari imakinika nipokori,” itxa.

¹⁸ —Txamari ikemaïtxitakini kamari äti sãkiretxi kiinirimoni imasikanina ïkapani. Ininiã kemaïtxitakori txari: “Nota amotari itixi. Iua ninireka natini. Ininiã !niposotari nisini kiiniriã,” itxa.

¹⁹ —Ininiã äti: “Nota amotari tesi kema auïte parïkau-atakani. Ininiã nota sari ninoamoni. Ninireka nimarotiniri ninoa parïka. Pauritano nisini ninoamoni,” itxa.

²⁰ —Ätipekana: “Nota ïtanorouatape. Nïtanoro auano nota. Ininiã kona niposota nisini pikiiniritemoni,” itxa.

²¹ —Ininiã initiri kanapiriã iauïtemoni. Ikinipoko ikemaïtxitakini sãkire isãpireta iuamoni. Ininiã iuasaaki iua auïtetxi naiataua. Ininiã ipaniãtari initiri: “Sitatxi

auakari kimaporitiã pisa. Katima pitxako. Piminana kãk-
iti minakati mauakini, matïpokotakani, mokirini pakini
pimina,” itxari. ²² Ininiã katimaritika ikamari ikinika
auïtetxi paniãtakiti. “Nikamapekari ikinika pipaniãtakiti,
txamari auapanika nipokori. Apakatapanika kãkiti nikini
ïkapani,” itxa.

²³ —Ininiã iuaïkana, iua auïtetxi paniãtari sitatxi ma-
para ôtake isini. “Iuaã pakiritana kãkiti inini, naapoko
kãkiti xãpokini ïkapani. ²⁴ Atãopitikara nitxai: ‘Mïtxi
nikemaïtxitakini linikapaniri nikiena,’ ” itxa.

Xesosi Moianari Pininiua
(Mateo 10.37-39)

²⁵ ãti ôti itomaneri kãkiti moianatari Xesosi. Ininiã
ikirioka sãpireta itxana ia sãkiretxiti:

²⁶ —Nota kinirão moianataka hinakasaaki, apiata hïtire-
tanoko nota. Merepanika hïtiretanoko nota, eereka
hïtiretanako hïri, hinoro, hïtaniri, hïtanoro, hïtari, hïtaru,
hamarite pakini. Hïteka apaka poião hïtiretauako. ²⁷ Nota
kinirão moianataka hinakasaaki, notakata hïsa. Hi-
mamïteenekakanisaakiri himisiritiko nota ïkapani, ininiã
!apakata himoianatinino.

²⁸ —Hinirekiniãri aapokotxi mitari sitatxi auakari atoko
hïkamini, merepanika hïxinikaroko txineiro aapokotxi
kamiko karone. Atxiïti !apakata hïtxineirote. Atxiïti
apakata. Ikara atoko hïxinika merepanika. ²⁹ Ikara
maxinikati merepanika !ixinikari, ininiã atxiïti itakari
itsota, ininiã eereka txineiro !auaika, ininiã kona apakata
imakinika ikamini. Ininiã apanakini napetari iua. ³⁰ Ininiã
ninoa txari: “Hãtamatariko ikamakiti. Iua kiki potorika-
mari ïkora aapoko, txamari !iposotari imakinika ikamini.”
Ikara atoko itxanako. Ininiã pikamakiti apisapanika
iteene hïxinikariko.

³¹ Ininiã eereka Xesosi sãpiretari ãti sãkiretxi:

—Auñtetxi auari tesi mio sotato. Iua nirekari neenamtxi ikamini áti auñtetxikata. Txamari áti auñtetxi auari vñtxi mio sotato. Iua tesi mio sotato auakiti merepanika xinikari, atxiñti iposota ineenamauatini vñtxi mio sotatokata? Atxiñti auñtetxi vñtxi mio sotato auakiti xipokari iua? Ininiã apisapanika ixinikari. ³² Imaposotakaniãri, vñtxi mio sotato õtakopanika auakasaaki, iua auñtetxi tesi mio auakiti iokanapireta áti auñtetximoni isãkirauatinina ñkapani, neenamtxi xipokini ñkapani.

³³ —Erekari iua auñtetxi neenamtxi takanapakari atoko hinini. Ininiã merepanika hãkixinireẽ hñxinikariko: “Nota nirekatari nimoianatiniri Xesosi, kotxi pasãpaniri?” hñtxa. Atão hinirekiniãri himoianatinino, ininiã imakinika hñtakanapako notakata hñsini ñkapani. Himanirekakaniãri hñtakanapiniri imakinika, ininiã ! apakata himoianatinino. Ininiã hñxinikariko merepanika —itxa Xesosi.

Iõkira Matxoato Pirena
(Mateo 5.13; Marko 9.50)

³⁴ —Iõkira peerekaro. Omatxoaniã, !otxaika. Aua kãkiti iõkira potxoaro atoko inakani, ininiã erekapitikana ninoa. Apanakini kãkiti iõkira matxoato atoko itxana. !Kakamarena ninoa. ³⁵ Iõkira matxoato ininiã, ! apakata takari sikakienatiko ñkapani. !Apakata hñkoektiniri kipatxikata, pirãtxi tikakata takari sikakienatiko ñkapani. Kona erekaro. Maparamoni oõkapeẽkaika. Ikara atoko itxa apanakini, kotxi ninoa !kakamarena.

—Kakenakokii hñte, ininiã hñkenakotariko ia nisãkire.

15

Soti Auñte Ereñkokakari
(Mateo 18.10-14)

¹ Áti õti auñtetxiakori txineirote apakapakani, apanakini maerekati kamakani apaka apotiitaua

Xesosi sākire ikenakotinina ĩkapani. Ninoa kaiãopoko.
² Iuasaaki pariseoakori, kaiõkatsopareriakori pakini misākirepiretari Xesosi. Itxana:

—Iua apakapari maerekani. Maerekanikata inipokota —itxana.

³ Ikara isākirena xika Xesosi sãpiretari ipi, ãti pakini sãpirenatxi atão inakari oerekiko. ⁴ Ia atoko itxa Xesosi:

—Atxiĩti pite aua seĩ soti auĩte. ãti pĩpinanakiniã, kipa pikama? Pitakanapari apanakini mapara inipokotiniãtaã apanakini nĩkatini ĩkapani. Ininiã eereka pisari pĩpinanakakari pinitini ĩkapani. ⁵ Papokasaakiri iua pĩpinanakakari, pipoxokoniuta. Piporikiãpotari pipira paapokomoni. ⁶ Papokaãka atoko pakiritana paõki-maneriakori, apanakini kãkiti pakini. Pitxana ninoa: “Hĩpoxokoniuatoko notakata, kotxi napokapekari nipira pĩpinanakakari,” itxa soti auĩte pitikiri.

⁷ —Nisãpiretai hĩte, ãtika maerekati kamakari takanapakasaakiri imaerekani, iaxiti Teoso auiniãtaã auakani poxokoniuatapitikako. Atxiĩti novẽta novi kãkiti iuikakanuia txari: “Peerekaua ate. !Akamari maerekati,” itxana. Txama kona atão isākirena. Ninoa sākire kona kamari iaxitikini poxokoniuatini —itxa Xesosi.

Ota Pirata Kamakoro Ereẽkokakaro

⁸ Apikomoni Xesosi txari:

—Sito aua tesi ota pirata kamakoro. Pakaronero. ãto ereẽkokiniã, ininiã onitakasaakiro oiopotokakari tirikapi. Oiatĩkaãpotari oaãpoko ota onitaãpotini ĩkapani. ⁹ Oa apokasaakiro, apanakini oãkirita: “Hĩpoxokonauatoko notakata. Napokapekaro ota ereẽkokakaro,” otxa.

¹⁰ —Kãkiti poxokoniuta ota pirata kamakoro apokikosaaki. Nisãpiretai, iaxiti Teoso nitiriakori apiapoxokoniuta, ãti maerekati kamakari imaerekani itakanapakasaaki —itxa Xesosi.

*Imi Ere*ēkokakari Pirena

¹¹ Apikomoni Xesosi txari:

—Aua kiki. Ipi imiakori. ¹² Maneri takari amanaāri iri. Itxari: “Ninirekari pitakanapakito pipīkasaaki pisikini notamoni uatxa,” itxa. Ininiā iri xanakari inakiti imiakorimoni. ¹³ Eereka mapaōti inaka atoko, iua ātokori apotiitari iri sikakiti. Ininiā eereka isipeka. Ōtakoxiti āti tixini isa. Iuaā maerekati ikama. Iuaā xipoka itxari iri sikiniri.

¹⁴ —Ikinika ixipoka iuaā. Iusaaki āparaā !kipa. Natxipokoni auari. Nipokori !auari. Ininiā iusaaki iua minakati !auari. Imakinika xipope. ¹⁵ Ininiā iuaxiti auakarimoni isa, parīkatxi amanaini īkapani. Ininiā ipatrāote paniātari irariakori isikakienatini. ¹⁶ Irariakori isikakienatakasaaki, natxinoka itxa. Iusaaki iua nirekari irariakori kiena inikini, kotxi iua sikakienatakari !auari.

¹⁷ —Iusaakiika ixinikari iri aapoko: “Niri nitiriakori aua nipokori. Nipokori itetakori auapitika. Uai natxinoka txapeno nota. ¹⁸ Nikanapiriāko niri aapokomoni. Nitxariko niri: ‘Maerekati nikamapeka Teosomoni, pitemoni apaka. ¹⁹ Kona pamarite na pitxaikanoko, kotxi !erekano. Pitxīkitakano pinitiri nininiua.’ Ikara atoko nitxariko niri,” itxa. ²⁰ Ininiā iua aiamata, kanapiriā itxa iri aapokomoni. Iusaaki iri iātapanātari iua ikiniōtika.

—Ininiā iua apokaāpotakasaaki, ōtakopanika, iri atapari iua. Ininiā iri miteēkata iuamoni. Ininiā iteene ipoxokoniua. ²¹ Iusaaki imi txari iri: “Niri, maerekati nikamapeka Teosomoni, pitemoni apaka. Kona pamarite na pitxaikanoko, kotxi !erekano.”

²² —Iusaakipeka iri akiritari initiriakori: “Katima hītxako, mākatxi ereri himinini. Aneo ereri hītakako iuakokimoni. Ikiti mata hītakako ikitiā. ²³ Kema auīte kiīri hōkako. Kiiniri makamako. Manipokota. Mapoxokoniua, ²⁴ kotxi ia namarite ipīkari atokopeka, uatxa iuaīkana

ikanapiripeka. Mitxi p̄pīnanakakari atoko itxa, uatxa apokapeēkaika,” itxa.

—Ininiā iuasaaki ninoamoni ipoxokoniuatini apopeka.

²⁵ Ninoa kiiniritauatakasaaki, imi aneēkari tokoriā iparīkauanāta. Ikanapiriākasaaki aapokomoni, ikenakotari xikari, serēkatxi ene pakini. ²⁶ Ininiā akiritari iri nitiri: “Kiripa ikara?” itxari. ²⁷ Iri nitiri apakapapireta: “Pitari apoka. Ininiā piri paniātari kema auīte okiko, kotxi erekapanikari pitari. Kona monōkori apoka iuamoni. Erekarī ikanapiriini,” itxari.

²⁸ —Ininiā ikara ikenakotakasaaki, inaiataua. Kona inirekari ĩroini kiiniriā. Ininiā iri iuamoni sa itxa. Akiritari: “Piīroā,” itxari. ²⁹ Ininiā iua apakapapiretari: “Itori mitaāti niparīkauatinapekai. Txama kona nota sipikapiretari pisākire. Iuaritika kona pisikano potxi ākiri nimoianariakorikata kiiniri nikamini ĩkapani. ³⁰ Iua pamarite xipokari pitxineirote. Sitokata isiriĳka. Txama ikanapiriākasaaki, pokari kema auīte. Kiiniri pikama iua ĩkapani.” Ikara atoko itxitari iri.

³¹ —Iri apakapapireta: “Namarite, ātipirika pauapika notakata. Ikinika nota nakiti pite nakiti txaua. ³² Erekapitikari kiiniri nikamini apoxokoniuatini ĩkapani, kotxi pitari ip̄kari atokopeka itxa. Uatxa auapanika. P̄pīnanakakari uatxa apokapeka,” itxari.

16

Nitiritxi Kamisirienereri

¹ Xesosi s̄āpiretana imoianariakori:

—Kiki ito tiitxi aua. Iua nitiri n̄katari ikinika ipatrāote nakiti. Apanakini s̄āpiretari iua kiki, initiri iouanatiniri itxineirote. ² Ikara atoko ininiā, iua akiritari initiri: “Nikenakopiretari pite misirienetinino nota. Ininiā piminari tiitxi piamotiitini tsopa. Ikara pisikasaakino, niokanatai

pisini. Kona apikomoni piparĩkauataika nota ĩkapani,” itxa.

³ —Ininiã inítiri ãkixinireẽ: “Kipa nikama uatxa, kotxi nipatrãote paĩtiki iokanatano. !Kataparano nota, ininiã !niposotari atokatxi patapi niparĩkauatini. Nipẽtauata txineiro maxikatiĩka namanainiri kãkiti. ⁴ Uatxaika nimarotari nikamakiti tikane. Ininiã niparĩka xipokasaaki uai, kãkiti apakapapanikano nota ninoa aapokoã,” itxa.

⁵ —Ininiã akiritana kãkiti ipatrãote maĩkitxitakani. Ininiã ipimaãri ãti: “Kipakinipa !pĩkitxitapanika nipa-trãotemoni?”

⁶ —“Seĩ kopiti iĩtxi auakiti kona niĩkitxitapanika,” itxari.

—Ininiã iua nitiritxi txari: “Pikosekari pimaĩkitxitakiniti tsopa. Pitakari sĩkoẽta kopitinoka,” itxari.

⁷ —Ininiã ãti ipatrãote maĩkitxitakari ipimaã: “Kipakinipa kona pĩkitxitapanika nipa-trãote?”

—Iua apakapapiretari: “Seĩ atarokiri kotarina,” itxa.

—Itxari iua: “Pimaĩkitxitakiniti tsopa pikoseka. Oitẽta kotarinoka pitaka,” itxa. Ikara atoko ikama ninoa ĩkapani, ininiã iparĩka itakanapaka atoko, ninoa apakapari iua ninoa aapokoã.

⁸ —Ininiã iua patrãote ikara imarotakasaaki, itsorĩkaãta: “Ari, ninitiri paimatireri. Maerekati ikama, iuaritika ikamakasaakiri, paimatireri iua,” itxa.

—Teoso sãkire mauĩãkani imarotapitikari ixinikini-rina parĩkatxi katana ikamakitina. Atxiĩti Teoso sãkire auĩãkani !imarotari ixinikinirina parĩkatxi katana ikamakitina. ⁹ Nisãpiretai hĩte, ĩkorapokoriti hãuakasaaki, hĩxinikari ikara nitiritxi. Hĩsikari hĩtii, hĩtxineirote pakini Teoso parĩka ĩkapani, Teoso mimarotakani atão inakari imarotinina ĩkapani. Eereka atxiĩti Teoso mimarotakani moianatai. Eereka ninoa apaka imarotari aĩri iaxitikiri. Eereka ãti õti haõkitana ninoa iaxiti.

¹⁰ —Axapitiki parĩkatxi atão pikaminiã, ininiã kãk-iti auikariko pipošotiniri parĩkatxi apiatakari pikamini apaka. Axapitiki piĩtiriuata mitxi, ininiã eereka kaiãori piĩtiriuata. ¹¹ Txineiro uaimonipokoriti auakari himimarotakaniãri hinĩkatini, ininiã kona hiĩposotari hinĩkatiniri erekari Teoso sikakiti. ¹² Apanakini tii pimanĩkatakaniã, ininiã kona kãkiti sikai tiitxi pinakiti inini ĩkapani.

¹³ —! Apakata kãkiti parĩkauatini ipi iauĩtena ĩkapani, kotxi atxiĩti ãti omanata, ãti itireta. Atxiĩti ãti apokaerekata, ãti inorita. Iua atokokana kãkiti kona posotari iparĩkauatini tiitxi ikinipoko iamotini ĩkapani, Teoso ĩkapani iparĩkauatakasaaki. !Apakata piauĩtetiniri Teoso, txineiro piauĩtetakasaaki —itxa Xesosi.

Teoso Sãkire Maxipokakani

(Mateo 11.12-13; 5.31-32; Marko 10.11-12)

¹⁴ Pariseoakori ikara ikenakotakasaakina, inapetarina Xesosi, kotxi ninoa iteene potxitaro txineiro. ¹⁵ Ininiã Xesosi sãkirauata ninoamoni:

—Hiĩte txa apanakinimoni: “Ate !ikeroka. Peerekaua ate,” hiĩtxa hiĩsãkire. Txama Teoso imarotari hãkixinire. Kãkiti uãkatari erekari hiĩkamini, txama Teoso omanatari hiĩkamakiti.

¹⁶ —Kitxakapirĩka kãkiti auikari Teoso sãkire Moisesimoni sikakori, Teoso sãkire sãpiretakani sãkire pakini. Xoão kapatxisareri apoka. Iuasaaki Teoso iokanapirena erekari auĩtetxi ininiãua sãpiretaãka. Itomaneri iteene nirekari isini Teoso auĩtetxi ininiãtaãua ĩroini.

¹⁷ —Teoso sãkire !ixipoka. !ixipoka axapiti. Auapika imakinika isãkire. Itixi, iaxiti pakini xipokapitikako, iuaritika Teoso sãkire !ixipoka.

¹⁸ —Teoso sãkire iõkatakori kitxakapirĩkari auapanika uatxa. Ininiã ãtanorotxi asikakari ãto itakini ãkapani inakari, maerekati ikama. Apaka sito takanapakoro takakari maerekatikanera ikama. Ikara Teoso sãkire auapanika. Kona ixipoka ikara —itxa Xesosi.

Katiiri, Arásaro Pakini

¹⁹ Xesosi sãkirauatapanika. Ia atoko itxa:

—Aua kiki katiiri. Peereri imãka. Põkamarari imãka. Apiaerekata imãka. Ikiniõtika peerekari ikiena. Imakinika iua auakiti peerekari. Iua aapoko ikiniõtika kiinirisaaki auakari atoko itxapika ikiena.

²⁰ —Ãti kiki Arásaro inakori. Pamatinaniri. Minakati ! auinari iua. Iua sirĩka katiiri aapoko patapi koa. Amianari aua iuamoni. Ininiã iito imakinika kakarõ. ²¹ Kinirão nika inakasaaki, ixiti okakorinoka inika. Iuaã anãpa amerokari ikaro.

²² —Ikara atoko ininiã, eereka ipĩpe. Ininiã eereka Teoso nitiriakori iaxitikini anikari iua Teoso auinimoni. Kitxakapirĩka Apraão sari iuaã. Iuaã iua Arásaro aõkitari Apraão.

—Eereka iua katiiri apaka ipĩpe. Ikataãka. Isari maerekani misiritikoãtaã. ²³ Iuaã maerekani misiritikoãtaã auakasaaki, õtakoxiti atamatari Apraão, Arásaro pakini. ²⁴ Ininiã akiritari Apraão: “Toti Apraão, piamonĩkano. Pipaniãtariko Arásaro iãkiniri iuakoki iaã, tapikaka itxa ninamamoni. Ia xamina sikatsiitapitipono,” itxa.

²⁵ —Apraão apakapapireta: “Pixinikariko kãkitikata pauakasaaki, kaiãori pitii aua pitemoni. Arásaro auakasaaki, kona minakati auari iua. Arásaro auakasaaki, amianarinani, natxinani pakini auari. Uatxa iua poxokoniuãntakasaaki, pite atatsiitari pimisiritiko.

²⁶ Patamata ereẽ sauana auĩte. Kona ate posotari hĩtemoni

asini. Hīte apaka kona posota uaimoni hāpokini,” itxa Apraão.

²⁷ —Iuaĩkana katiiri: “Toti, pikenakotano. Pipaniã-tariko Arásaro niri aapokomoni isini. ²⁸ Iuaã aua siko nitariki maneripanika inakanua. Isãpiretanako: ‘Kona erekari uai. Erekari ia misirikaretxi auiniãtaã imĩkanina. Ininiã uatxa ikamarinako Teoso sãkire paniãtakiti,’ itxa katiiri.

²⁹ —Ininiã Apraão: “Ninoamoni auape Teoso sãkire, Moisesini sãpiretakiti, apanakini Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti apaka. Ininiã pitariakori posotari ikenakotinirina ninoa sãkire,” itxa Apraão.

³⁰ —Ininiã katiiri txari: “Toti Apraão, ikara atokonani ! apakata. Ipĩkari kanapiriiniã ninoamoni, iuasaakiikarako itakanaparina imaerekanina.”

³¹ —Ininiã Apraão: “Pitariakori ! auikari Moisesini sãkire, apanakini Teoso sãkire sãpiretakani sãkire pakini. Ipĩkari kanapiriiniã ninoamoni, iuaritika ninoa ! auikari Teoso sãkire. Ikara atoko ininiã, kona nipaniãtari Arásaro isini ninoamoni,” itxa Apraão.

Ikara atoko itxa Xesosi sãpiretakiti.

17

Maerekati Oerekakari

(Mateo 18.6-7, 21-35; Marko 9.42)

¹ Xesosi txari imoianariakorimoni:

—Aua maerekati oerekakani. Ninoa kãkiti kamari maerekati. Ikara atoko inakani apokapitikako. Ninoa xika kãkiti kamari maerekati. Maerekati oerekakari misiritaãkapitikako. ² Teoso omanatari kãkiti maerekati oerekakani. Kãkiti txĩkitakiniãri amarini nota sãkire auĩkari maerekati ikamini ! apakata. Erekamariko iua kãkiti maerekati oerekakari kai mitariã iaxirikanokitaakamako, ipoa apanĩkakiã okaãkamako ipinini ikapani.

³Erepaniko. !Pikamapiriko maerekati. Pitari Xesosi sãkire auiaãkari kaminiãri maerekati pitemoni, põtãkikariko, imaerekani itakanapini ìkapani. Itakanapiniãri, !pix-inikapinikari ikara maerekati ikamakiti. ⁴Atxiiti ãti õti iua kamari maerekati pitemoni. Eereka iua pitemoni apoka. “!Erekari nikamakiti pitemoni. Pimaxinĩkaretariko maerekati nikamakiti. !Nikamaikari,” itxa. Ininiã ìkora õti iuaikana maerekati ikama pitemoni. Iuaikana amanaãi imaerekani pimaxinĩkaretini tikane. Atxiiti ìkora õti setxikata ikara atoko ikama pitemoni, ininiã pimaxinĩkaretariko ikinika maerekati ikamakiti —itxa Xesosi.

Xesosi Sãkire Auikiko

⁵Xesosi iokanatakini txari Xesosi:

—Pitxĩkitakaua ate apikomoni aãuikiniri Teoso sãkire —itxana.

⁶Ininiã Xesosi txana:

—Mostata iki axapitiki. Mostata iki atokokana nisãkire poião hãuikiniã, iuaritika hĩposotapitikari hĩpaniãtiniri ia uasini aamina: “Pikotsakatika pimaporokauako. Ipoa-
monni pitakauako.” Ininiã ikamapitikariko pisãkire iaõka —itxa Xesosi.

Nitiritxi Parĩka Pirena

⁷Xesosi txari:

—Pinitiri tokoriã parĩkauatakari, pipiraakori inĩkatakari, apokasaaki paapoko, kona pitxa: “Pinipokota, pitomata.” Kona ikaraatoko pitxa. ⁸Pitxari: “Auapanika parĩkatxi. Nipokori pikaminano. Xipoka atoko pisikakienatano. Piãtapari nota nipokotini, ininiã eereka pite nipokota.” Ikara atoko pitxa pinitiriakorimoni. ⁹Pipaniãtakitinanira ikama, ininiã kona pitxa: “Erekapitikari piparĩka,” kotxi pipaniãtakitinani ikama.

¹⁰—Ininiã iua atokokanera itxa ikinipoko Teoso paniãtakiti pikamakasaaki. Kona apakata: “Erekapitikano

nota,” pinini. Ia atoko atão pinini: “Nitiritxinani nitxaua. Poiãori nitxaua, kotxi niauĩte paniãtakitinani nikama.”

Xesosi Makananitinina Paiaka Matatakani

¹¹ Xerosareẽmoni Xesosi sikasaaki, inapari Samaria tõpa. Ipinimoni auari Kariréia tõpa. ¹² Āti aapokotxi apokaãpotakasaaki, aõkitana tesi kikiakori amianatakani paiaka matatakani. ¹³ Ikira atoko akiritarina:

—Xesosi, koerekareri, piamonĩkaua ate —itxana.

¹⁴ Xesosi atamatakasaakina, ipaniãtana ninoa Moisesini paniãtakiti iaõka ikaminina, sasetotximoni isinina, iĩtona oerekinina iĩkapani.

—Sasetotximoni hĩsako. Hõerekariko hiĩto iuamoni — itxa Xesosi.

Iuamoni isaãpotakasaakina, ikinipoko ninoa erekapeka itxana. ¹⁵ Ninoa amianatakani erekapeka, txamari ātinani kanapiriã Xesosimoni. Itapararitika akirita:

—Peerekari Teoso —itxa iua paiaka matatakari.

¹⁶ Ininiã ikapotoreẽkaua Xesosi apisatoõ.

—Notamoni pikamakiti peerekari —itxa.

Samaria tõpakiri iua kiki. ¹⁷ Ininiã Xesosi txari:

—Nota makananitana tesi kikiakori. Ītapari apanakini? Auapanika novi kikiakori nimakananitakini. ¹⁸ Ia kiki Samariakiri. Ianokara kanapiriã, “Peerekari Teoso,” inini iĩkapani. Ninoa Xoteo iua atoko !itxana —itxa Xesosi sãkire.

¹⁹ Ininiã itxari iua Samariakiri:

—Põkitikauako. Pisako. Pite auikari nisãkire, ininiãkara erekapekai —itxa Xesosi.

Kanatokopa Itxa Teoso Auĩtetxi Ininiãtaãua?

(Mateo 24.23-28, 35-44)

²⁰ Āti õti pariseoakori pimaãri Xesosi:

—Kirisaa kipa Teoso ikinimane auĩte inini õti apokatako? —itxana.

Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Teoso auñtetxi inakasaakiaua, kãkiti !atamatari iua apokini. Teoso kãkiti auñte inakasaaki, iua kãkiti ãkixinireẽ apoka. ²¹ Iuasaaki kãkiti !akiritari: “Uaikarari Teoso auñtetxi ininiãtaãua. Ikiraãrari Teoso auñtetxi ininiãtaãua.” Ikara atoko !itxana, kotxi hñxinire ãkirari Teoso auñtetxi ininiãtaãua —itxa Xesosi.

²² Ininiã itxa imoianariakorimoni:

—Apokako ãti õti nota hñtari iaxitikiri iteene kinirão hñtamadini. Txamari !hñtamatano. ²³ Apanakini sãpiretaiko hñte: “Ikiraãrari iua.” ãti sãpiretari: “Uaikarari iua.” Iuasaaki kona himaãkatapiri ikara atoko inakari sãkiretxiti. !Hãuikapiri ikara atoko inakari. ²⁴ Hñtari iaxitikiri kanapiriãkasaaki, mẽkokari ãtiãtaã potoricini, ãtiãtaã apokini, iua atokokana nikanapiriini. Katimaritika napokako. Mẽkokari atoko nitxako napokini. Iuasaakiika ikinimane kãkiti atamatano. ²⁵ Nikanapiriini apisapanika, nota hñtari iaxitikiri iteene ninikoriãriko nimisiritiko, kotxi kãkiti uatxa auakani kona nirekano. ²⁶ —Nota hñtari iaxitikiri kanapiriãkasaaki, Noee auakasaaki atokokana itxapaniko. ²⁷ Noee auakasaaki, ikinimane nipokota. Iãta. Ñtanorouata. Ikara atoko itxapikana. ãti õti Noee, inirimanekata maporo ãki iñroãna. Eereka imaiãtapakini-tipanika ãparaã kipakata. Xãpoãkata. Ininiã xirataãtxi xipopena ikinimane. Ikara atokotxikana itxako nota kanapiriãkasaaki.

²⁸ —Aroo inakori auakasaaki atokokana itxako nota kanapiriãkasaaki. Iuasaaki ikinimane nipokota. Iãtana. Iamotiitana. Isikatiitana. Itakarauatana. Aapokona ikamana. ²⁹ Sotoma sitatxiti Aroo potoricini õti, iuasaakipeka xamina ãparaã kipini atoko itxa ikatxakini. Xamina miniki katxaka. Ininiã ikinipoko iuaãtaã ariãkata.

³⁰ —Iuasaaki kãkiti !imarotari xamina katxakini õti. Iua atokokana kãkiti !imarotari nota hñtari iaxitikiri apokini

ōti. ³¹ Napokini ōti haāpoko mapara hāuiniā, kona hīkanapiripe haāpokomoni hīti hāpini īkapani. Tokoriā hāuiniā, kona !hīkanapiripe haāpokomoni. !Apakata hīkanapiriini iuaā. ³² Hīxinikaroko Aroo ītanoro. Kona oa atoko hītxape, kotxi oa ipina, kotxi !onirekari otakanap-iniri sitatxi maerekani auiniātaā.

³³ —Pite ātipirika kaminiāri piteka nireēkitinoka, ininiā pinireēkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireēkiti xipokiniā, nota sākire pauikini xika, pite auapininiika txako Teosokata.

³⁴ —Nikanapiriākasaaki, ia atoko itxako. Nikanapiri-ini īkanōkati atxiīti ipi kākiti imakanāta imakiniātaāna. Iuasaaki Teoso sākire auīākari sari notakata. Teoso sākire mauīākati kaikota.

³⁵ —Iuasaakiko atxiīti ipi sito kamanātari atarokiri. Teoso sākire auīākaro sari notakata. Teoso sākire mauīākato kaikota.

³⁶ —Iuasaakiko atxiīti ipi kiki kikiō parīkauata. Āti sa notakata, āti kaikota —itxa Xesosi.

³⁷ Ininiā imoianariakori pimaāri:

—Namoniparako? —itxana.

Ininiā iua apakapapiretana:

—Aātamatakasaakiri maiori apotiitiniātaāua, ikinimane imarotari ipīkari iuaātaā auini. Iua atokokana ikinimane atamatariko kākiti apotiitiniua notakata nikanapiriākasaaki —itxa Xesosi.

18

Sito, Kākiti Misiritiko Mereēkari Pakini

¹ Xesosi misākiretari imoianariakori āti sāpirenatxi atāo inakari oerekiko, Teoso misākiretiko pirena. Ikara inakari oerekari kākiti ātipirika imisākiretiniri Teoso, Teoso misākiretiko imatakanapakani īkapani. ² Xesosi sāpiretari ia sākiretxiti:

—Sitatxi auari kãkiti misiritiko mereẽkari. Iua kona paxitari Teoso. Kona ipaxitari kãkiti apaka. ³ Iuaã sito apaka aua. Õtaniri ipĩpe. Tikinitakoro otxaua. Oa nirekari iua atão ikamini oa misiritakarimoni. Txamari iua kãkiti misiritiko mereẽkari !ipotxitari omokaiakari pirena ikenakotini. Osãpiretapikari iuamoni: “Pikenakotariko nisãkire. Pikamariko atão nota misiritakarimoni. !Nimĩteenekaikari nota misiritakari apikomoni misiritinino,” otxa.

⁴ —Isãpakapekari ãtipirika osãkire ikenakotini. Ininiã eereka ixinikari: “Atãopitikara, kona nota paxitari Teoso, kãkiti pakini. Iuaritika nikamariko onirekakiti, kotxi ⁵ ãtipirika oa tikinitakoro amanaãnãtano, ininiã nika-maãkaretxitaro. Ininiã nikamariko onirekakiti, kotxi nisãpakapekaro osãkire. ãtipirika ikara atoko otxanãtapikano. !Nimĩteenekaikari,” itxa kãkiti misiritiko mereẽkari.

⁶ Ininiã Xesosi txana imoianariakori:

—Ikara kãkiti misiritiko mereẽkari kona erekari, iuaritika ikamari osãkire iaõka. ⁷ Teoso apiaerekata. Ininiã ikenakotapitikari imereẽkini sãkire pokamara, ãkanõka. Ninoa amanaãri Teoso imoianatinina. Ininiã apiata Teoso kenakotari isãkirena. Patimari Teoso kenakotiniri imereẽkini amanaãkiti. ⁸ Nisãpiretai, patimari Teoso misiritinina ninoa misiritakani. Ia nipimaãi. Nota hĩtari iaxitikiri iuaĩkana nikanapiriãkasaaki, atxiĩti napokari nisãkire auiãkani ãkorapokoriti? —itxa Xesosi.

Pariseo, Txineiro Apotiitakari Pakini

⁹ Iuikakaniua !apokaerekatari apanakini. Ninoamoni, ninoanokara kamari atão. ãti õti Xesosi sãpiretari ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko, kãkiti ikara atoko in-akanimoni atão imarotinina ãkapani:

¹⁰ —Ipi kiki sari Teoso misãkiretiko aikotimoni. ãti kiki pariseo itxaua. ãti kiki auĩtetxiakori txineirote

apakapakari itxaua. Iteene iua misiritari kākiti, kotxi kākitimoni imaktxakaro apikomoni txineiro. Kona atão imaktxaka. Imisiritari kākiti. ¹¹ Iuaã pariseo tima Teoso imisākiretini ĩkapani. Txama iuaka imisākiretaua. Ia atoko itxa isākire: “Teoso, nota poxokopitikano, kotxi nota apanakini atoko kona nitxa. Kĩtiriri !nitxaua. Kākiti misiritakari kona nitxaua. Kona nota sirĩka āti ĩtanorokata. Kona nota ia txineiro apakapakari atoko na nitxa. Konapitini. ¹² Ikini semanati, ipi ōti nitakanapari ninikini pite nimisākiretini ĩkapani. Txineiro nisikai. Tesi txineirota auiniãno, ātoka nisikai, ininiã pipaniātakiti iaōka nikama,” itxa iua pariseo.

¹³ —Iuasaaki txineiro apakapakari ikira atoko itima. Kona ionakaāta iaxiti. Iaritari itorota imaerekani oerekini ĩkapani, kotxi maerekati ikamapeka. Itxari Teosomoni: “Teoso, piamonĩkano. Kona erekano nota, kotxi maerekati kamakarino nota,” itxa txineiro apakapakari.

¹⁴ Ininiã Xesosi txari:

—Atãopitikara nisākire. Ikara inakari kiki Teoso kamaerekata. Isikasaaki iua aapokomoni, erekari itxapekaua. Iua pariseopekana, Teoso !ikamaerekatari iua.

—Iuikakariua, poiãori itxauako. Poiãoripekana, api-atakari itxauako —itxa Xesosi.

Amarini Apokini Xesosimoni

(Mateo 19.13-15; Marko 10.13-16)

¹⁵ Āti ōti kākiti minari amarini Xesosimoni erekari ninoamoni itakini ĩkapani. Txamari Xesosi moianariakori atapakasaakiri kākiti imiakori mĩkani, isipikapana.

—Hĩkanapiripeka. Hĩsipeka —itxana.

¹⁶ Txamari Xesosi txari imoianariakori:

—Hãuiritanako amarini notamoni apokini. !Hĩsipikapena amarini, kotxi nitiretapitikana ninoa. Nisākire auĩakani auikari nisākire amarini auikini atoko. Kākiti

nisãkire amarini auikini atoko inakaninokara apoka Teoso auïtetxi ininiãtaãua. ¹⁷ Amarini auikari iri sãkire. Ininiã hïxinikariko ia: Amarini atoko himinakaniã, Teoso sãkire iteene himauikakaniã, ininiã Teoso auïtetxi ininiãtaãua ! hïïroã —itxa Xesosi.

Kiki Katiiri Pirena

(Mateo 19.16-30; Marko 10.17-31)

¹⁸ Xoteo auïte pimaãri Xesosi:

—Koerekareri erekari, kiripa nikama Teosokata ätipirika nauini ïkapani? —itxa.

¹⁹ Xesosi txari iua:

—Kininiãpa “erekari,” pitxano? Kãkiti erekari !auari. Teosonanira erekari. ²⁰ Pite imarotapitikari Teoso paniãtakiti: “!Pisirïkape äti ïtanorokata. !Pokaniuatape. !Piïtirituatape. Apanakini !pimisirienetape. Piri, pinoro pakini pipaxitako.” Ikara atoko pimarotapeka —itxa Xesosi sãkire.

²¹ Ininiã iua kiki apakapapiretari:

—Nota axapitipanika ninakasaaki, nikïpitari ikara atoko inakari sãkiretxiti Teoso paniãtakiti —itxa.

²² Xesosi kenakotakasaakiri iua kiki sãkire, itxari:

—Auapanika ätinoka pikamini tïkane. Ikinika pitii pivëtxitako, eereka oa txineiro pisikanako minakati mauakinimoni. Eereka pisa notakata. Ikara atoko inakari pikaminiã, Teoso tixine papokasaaki ikinipoko erekari auiniiko pite —itxa Xesosi sãkire.

²³ Iua kiki ikara ikenakotakasaaki, imatinaniuata, kotxi iua iteene katiiri itxaua. ²⁴ Xesosi atamatakasaakiri iua matinaniuatini, itxari:

—Pamimari katxineiroteri auïtetiniri Teoso. ²⁵ Atauako kamero napatari äkorike sonakiã? Apia mimari kãkiti katxineiroterini auïtetiniri Teoso —itxa Xesosi.

²⁶ Ikara inakari kenakotakani txari:

—Pamimari pisãkire. Ininiã kiripa apoka Teoso auiniãtaã? —itxana.

²⁷ Ininiã Xesosi txana:

—Käkiti maposotakiniti Teoso posota ikamini —itxa Xesosi.

²⁸ Ininiã Petro txari:

—Ate takanapapekari ikinipoko pitekata asini ïkapani —itxa.

²⁹ Ininiã Xesosi txari:

—Atãopitikara, ininiã ia atoko nitxai hïte. Pauini pitakanapiniã, pïtanoro, pitariakori, piri, pinoro, pamariteakori pakini pitakanapiniã, Teoso auïtetxi ininiãua pirena pisãpiretini ïkapani, ³⁰ ininiã ïkorasaaki apiata erekari papakapa. Ininiã äti öti pipïkasaaki iaxiti papokasaaki, pauapininiika pitxako —itxa Xesosi.

*Iuaïkana Xesosi Sãpiretari Ipinini
(Mateo 20.17-19; Marko 10.32-34)*

³¹ Äti öti Xesosi anikari imoianariakori ikira atoko, misãkireta itxana:

—Uatxa Xerosareëmoni asa. Kitxakapirïka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretapekari nota hitari iaxitikiri pirena. Ninoa sãkire iökatsopatakitina païtiki apokapitikako, ³² kotxi nisikaãkako Xoteo minakonimoni. Ninarapetaãkako. Nimisãkirepiretaãkako. Nikiisokaãkako. ³³ Niaritaãkako. Eereka nokaãkako. Ipi, äti pakini ötisaaki iuaïkana nõkitikaua —itxa Xesosi.

³⁴ Xesosi moianariakori ! imarotari isãkire. Ikara sãkiretxi kipatakori atoko itxa. Ininiã kona ninoa imarotari isãkire.

*Mösiãreti Xesosi Makananitini
(Mateo 20.29-34; Marko 10.46-52)*

³⁵ Xesosi apokaãpota Xerikoo sitatxiti takote. Mösiãreti kimapori tiniãpo iitopãkanãta. Amanaanãtaro txineiro.

³⁶ Ikenakotari kãkiti kimaporiã napakani, ininiã:

—Kiripa ikara? —itxa.

³⁷ —Xesosi Nasaree sitatxitikiri, iuara napaãpota — itxana apanakini.

³⁸ Ininiã iua mōsiãreti akirikata:

—Xesosi, Taviini apika mekanirii, piamonĩkanoko — itxa.

³⁹ Ninoa ĩkiikakani txitari iua:

—!Pakiripoatape —itxana.

Txama iteene iua akirikata iuaĩkana:

—Taviini apika mekaniri, piamonĩkano —itxari.

⁴⁰ Ininiã Xesosi iotoka. Amanaãna kãkiti:

—Ere kiki himina notamoni —itxa Xesosi.

⁴¹ Xesosi takote apokasaaki, Xesosi pimaãri:

—Kipa pinireka nikaminii pitemoni?

—Kōsiãrepeka ninini ninireka —itxari.

⁴² Ininiã Xesosi txari:

—Kōsiãrepekai uatxa, kotxi pauikari nisãkire —itxa.

⁴³ Iuasaakipeka iua kiki kōsiãrepeka itxa. Ininiã iua saãpota Xesosi tikini. Teoso ereka inini pirena isãpireãpota. Ikinimane kãkiti itikasaakiri Xesosi kamakiti iuamoni.

—Peerekari Teoso —itxana.

19

Sakeo Pirena

¹ Xesosi Xerosareẽmoni isikasaaki, Xerikoo sitatxiti apanĩkaki inapaãpota. ² Iuaã aua kiki, Sakeo inakori. Iua katiiri. Iua kãkiti txineirote apotiitakari auĩtetxiakori ĩkapani. Apanakini txineiro apotiitakani auĩte itxaua. Iua misirienetari kãkiti. Imakatzakari txineiro auĩtetxiakori ĩkapani. Txamari apikomoni imakatzaka. Kona atão ikamakiti. !Erekari iua.

³ Xesosi apokasaaki Xerikoo, iua Sakeo nirekari Xesosi atamatini. !Apakata atamatiniri, kotxi paĩtiri iua. Ito-maneri kãkiti Xesosi ĩtinikata auanãta. Ininiã !apakata mōtãnoti atamatiniri iua. ⁴ Ininiã imiteka Xesosi apisa,

aaminaã kanïka itxa. Xesosi iuaã napakasaaki, iposotari itikiniri. ⁵ Xesosi apoka iua aamina patapi. Ionakaãta itxa. Itxari:

—Sakeo pikatxaka, katima pitxa. Uatxa, paapokomoni nisako, nianapokotini ïkapani —itxa Xesosi.

⁶ Ininiã katxaka katimapeka itxa. Ipoxoniritika iua apakapari Xesosi. ⁷ Ikinimane iuaã auakani misãkirepiretari Xesosi. Itxana:

—Xesosi sari maerekati kamakari aapokomoni. Kininiãpa iua sa iua aapokomoni? —itxana.

⁸ Ininiã iua aapoko apoãka atoko, Sakeo tima isãkirauatini ïkapani. Ininiã itxari Xesosi:

—Ipixini ninakiti nisika matiinimoni. Niïtirïkakiti iuaïkana nisikanako kãkiti. Txineiro niïtirïkiniã, ininiã iuaïkana ipi ipi pakinikata nisikariko nimisiritakinimoni —itxa Sakeo.

⁹ Ininiã Xesosi:

—Ia kiki Apraão apika mekaniri apaka. Uatxa imaerekani makatxakaãka, kotxi itakanapari maerekati ikamakiti. ¹⁰ Kãkiti itari iaxitikiri apoka ïkorapokoriti kãkiti pïpinanaãkani initini, imaerekani imakatxakini ïkapani —itxa Xesosi.

Nitiritxi Erekari, Nitiritxi Maerekati Pakini
(Mateo 25.14-30)

¹¹ Eereka Xesosi sãpiretari ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Oerekari ia sãpirenatxi, kotxi Xerosareẽ ninoa apokaãpota. Kãkiti uãkatari païtiki Teoso ikinimane auïte ininiua. ¹² Ia atoko itxa:

—Kiki aiamatapeka õtakoxiti isini, auïtetxi ininiua ïkapani. Iua nirekari isini, ininiã eereka inirekari ikanapirini. ¹³ Ininiã isini apisapanika akiritari tesi initiriakori. Isikanapana txineiro tesi ota oro kamakoro. Ætoka isikaãpotana initiriakori. Itxa: “Nota ãtiãtaã nauakasaaki,

hiamotari tiitxi. Eereka pivētxitari apikomoni txineiro hāpakapini ĩkapani. Ikara atoko hĭtxako,” itxa.

¹⁴ —Isipeka atoko kākiti iuaã auakani !inirekari iua auĭtetxi ininiua, kotxi omanatarina. Ininiã ninoa iokanapireta iuamoni: “Ate !nirekai pite aãuĭte pininiua,” itxana ninoa.

¹⁵ —Iusaaki iua ātiātaã auĭtetxipeka itxaua. Ikanapir-ĭākasaaki akiritana initiriakori, txineiro isikanapakini. Ininiã iua txana ninoa: “Hōerekano txineiro apikomoni hāpakapakito,” itxa. ¹⁶ Āti initiri apoka iuamoni. “Nipatrāote, pite sikanapano ātoka ota. Uatxa tesipeka ota aua notamoni,” itxa.

¹⁷ —Iusaaki auĭtetxi txari iua: “Pite kamakiti peerekari. Pite ninitiri erekari. Ātonoka ota nisikapekai, iuaritika piparĭka peerekari. Uatxa tesi pakini sitatxiti auakani auĭte pitxauako,” itxa.

¹⁸ —Ātipekana apoka auĭtetximoni: “Āti ota pisikanapano nota. Uatxa sĭkopeka ota aua notamoni,” itxa initiri.

¹⁹ —Ininiã auĭtetxi txari: “Erekapitikari. Ininiã sĭko pakini sitatxiti auakani auĭte pitxauako,” itxari.

²⁰ —Ātipekana apoka auĭtetximoni: “Oniã pinakito txineiro. Mākatxi mataã niapirikaro, poteta nitxaro pitxineirote. ²¹ Nota pĭkai pite. Pataparaxinirei. Nimarotari pite amotari āti kamakiti. Piamotari pikiena āti kākiti kiena,” itxa.

²² —Ininiã iua auĭtetxi apakapapiretari: “Pite ninitiri maerekati pitxaua. Pite txano nota kiki kataparaxinireri nitxaua. Pimarotari niamotiniri āti kamakiti. Pimarotari niamotiniri āti kākiti kiena. ²³ Ikara atoko ininiã, pimanirekakaniāri piparĭkauatini, kinirepa kona pisikataro nitxineirote pākomoni? Pisikaākamaroko, napakapamaroko apikomoni nitxineirote nikanapiriākasaaki,” itxa auĭtetxi.

²⁴ —Ininiã iua paniãtana iuaã auakani: “Himakatx-akaroko nitxineirote iuamoni nisikakito. Hîsikaro tesi ota auakitimoni,” itxa.

²⁵ —“Auapeka tesi ota iuamoni,” itxarina.

²⁶ —Ininiã auîtetxi apakapapiretana: “Piparîkauatiniã, ininiã pinakiti itori aua, ininiã apikomoni papakapa. Pite iarinouatiniã, ininiã ikara xika pinakito poião. Æti ôti piarini xika ikara poiãori makatxakaãkako apaka. ²⁷ Uatxa himinana notamoni nimokaiakariakori, kotxi ninoa ! inirekano nota iauîtena nininiua. Hõkana ninoa nota apisatoõ,” itxa auîtetxi.

Xesosi Xerosareë Apokaãpotini

(Mateo 21.1-11; Marko 11.1-11; Xoão 12.12-19)

²⁸ Ikara inaãka atoko, Xesosi sari imoianariakori apisa Xerosareëmoni. ²⁹ Xerosareëmoni isikasaakina, apokaãpotana Petxipaxee, Petánia pakini aapokotxiti. Ninoa ipi aapokotxi Oriva inakori xirata takote. Iuaã auakasaaki, Xesosi iokanatana ipi imoianariakori aapokotximoni.

³⁰ —Ikira aapokotximoni hîsa. Iuaã hãpokariko xomêta ãkiri, iaxiriãkori. Iua xomêta ãkiri kãkiti maitopãkakoti-panika inakori. Hîkoxiripatakariko iua. Himinari notamoni. ³¹ Ipitikiri akiritiniãi: “Kinirepa hîte koxiripatakari nipira?” inakasaakii, ia atoko hîtxariko: “Apiananiri nirekari iua,” hîtxako —itxana.

³² Iuaã apokasaakina, ikinika Xesosi sãkire iaõka auapeka. ³³ Ninoa koxiripatakasaakiri xomêta ãkiri, ipi-tikiri apoka.

—Kinirepa nipira hîkoxirika? —itxa.

³⁴ Ininiã ninoa:

—Apiananiri nirekari iua —itxana.

³⁵ Ininiã anikarina xomêta ãkiri Xesosimoni. Imoianariakori takari imãkana xomêta nopini. Imoianatarina Xesosi xomêta nopini iitopãkini îkapani.

³⁶ Xesosi saãpotakasaaki Xerosareẽmoni, apanakini kãkiti matameẽkari imãkana kimaporiãpo Xesosi napini ìkapani. ³⁷ Õtanoxiratari Oriva inakori iokiriõtakasaaki, ninoa imakinika ipoxokoniritikana akiripoakatana, kotxi itikapekarina itori Teoso posotiire.

³⁸ —Peerekari auõtetxi, Apiananiri iokanatakiti kãk-itimoni. Teoso takari erekari iuamoni. Ininiã Teoso !omanataikari kãkiti. Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Apiananiri itxaua —itxanãtana ninoa iuasaaki.

³⁹ Iuaã kãkiti itomaneri sauaki aua pariseoakori apaka. Ninoa txari Xesosi:

—Koerekareri, piotokakana pimoianariakori ikara isãkirena.

⁴⁰ Ininiã Xesosi:

—Atão ninoa akiritakiti. Ininiã !nipinitana iotokakiniri. Nimauritakaniãna isãkirena nota Apiananiri nininiãua, ininiã Teoso txìkitakari kai soro sãkirauatini ikara sãkire isãpiretini —itxa Xesosi.

Xesosi Txiapata Xerosareẽkini Itiretini

⁴¹ Ninoa apokaãpotakasaaki Xerosareẽ, Xesosi Xerosareẽ atamatakasaaki, iua txiapata, kotxi iuaã aua mirikiniti kãkiti isãkire mauikakani. ⁴² Ixinikasaakina Xerosareẽ auakani itxa:

—!Himarotari hĩkamakiti tĩkane hãuini ereka inini ìkapani, neenamati mauakani ìkapani. Ninirekari himarotini, txamari uatxa ikara himarotini kipataãka himimarotakaniri ìkapani. ⁴³ ãti õti himokaiakarini ãkitai hĩte. Ininiã kona kãkiti pokĩka sitatxi, kona ãroã. Iuasaaki himitekini !auari. Hãkitapeẽkaikako. ⁴⁴ Himokaiakarini xipokariko ia sitatxi. Ikinimaneko okaãkako. Kai ãti kai nopini auakari !ikaikotaika. Imakinika xipope. Iua atoko inakari auako, kotxi hĩte !apakapari Teoso hĩtemoni apokasaaki.

Pirãtxi Vẽtxitakani Omitikiko
(Mateo 21.12-17; Marko 11.15-19; Xoão 2.13-22)

⁴⁵ Xesosi apokasaaki Xerosareẽ, isari Teoso mis-
 ãkiretiko aikotiã. Iuaã auari kãkiti tiitxi vẽtxitakani,
 ininiã Xesosi omitikana. ⁴⁶ Xesosi txana ninoa:

—Teoso sãkire iøkatsopatakori txari:

Ia naapoko, “Teoso misãkiretiko aikoti” akiritaãkako,
 itxa. Txamari hĩte txĩkitakari ia aiko kĩtiririni iomaã-
 tiniãtaã ininiua —itxa Xesosi.

⁴⁷ Teoso misãkiretiko aikoti ãki ikiniõtika oerekaruata.
 Iuasaaki sasetotxi auĩteakori, kaiøkatsopareriakori, kãkiti
 auĩteakori pakini kinirão okaka txari Xesosi. ⁴⁸ Txamari
 itomaneri kãkiti potxitari Xesosi oerekakiti sãkiretxiti.
 Ininiã ninoa kaikotapika Xesosikata ikinika isãkire imaro-
 tinina ikapani. Ikara xika !iposotarina okiniri iua iusaaki.

20

Xesosi Paniãtakari Moerekakoni
(Mateo 21.23-27; Marko 11.27-33)

¹ Xesosi Teoso iokanapirena erekari isãpiretakasaaki
 Teoso misãkiretiko aikoti ãki, iusaaki sasetotxi
 auĩteakori, kaiøkatsopareriakori, kãkiti auĩteakori pakini
 apoka. ² Ninoa pimaãri Xesosi:

—Pite omitikana tiitxi sikakani Teoso misãkiretiko
 aikotiã auakani. Kipaniãpa pikamari ikora pikamakiti?
 Kipa paniãtai? —itxana.

³ Ininiã Xesosi txana:

—Nota apaka pimarauatako hĩtemoni. Ātinoka nipi-
 maãiko hĩte. Ininiã hãpakapapiretano. ⁴ “Kipa paniãtari
 Xoãoni ipatxisarauatini? Teosokani paniãtari Xoão? Kãk-
 itikani paniãtari Xoão?” —itxa Xesosi.

⁵ Eereka ninoakakarini isãkirauatana:

—Kanatokopa atxa? “Teosora,” aniniã, ininiã ipaniã-
 tamaua eereka: “Kinirepa kona hãuikatari Xoão sãkire?”
 itxamaua ate. ⁶ “Kãkitira paniãtari Xoão,” aniniã, ininiã

kākiti kiporonakauako ate kai soroã, kotxi ninoamoni Xoão Teoso sãkire sãpiretakari itxaua. Ininiã kanatokopa atxa? —itxakakauana.

⁷ Ininiã eereka ninoa apakapapiretari Xesosi:

—Kona ate imarotari —itxana.

⁸ Eereka Xesosi txana:

—Ininiã nota apaka kona nisãpiretai nipaniãtakiri uãka —itxa Xesosi.

Parĩkauatakani Maerekani
(Mateo 21.33-46; Marko 12.1-12)

⁹ Eereka Xesosi sãpiretari kākiti ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ia atoko itxa:

—Aua kiki. Itakari amãtiiri ova inakoro. Ovanoka itaka ikikioteẽ. Eereka iĩkitxitana kākiti itakare nĩkatakani. Eereka isari ãti tixini. Iuaã mapakanani ikaikota.

¹⁰ Oamiko manapi iokanatarari initiri apakapiniri ipixini amãtiiri. Txamari amãtiiri nĩkatakani noropatari iua nitiri. Ininiã eereka iokanatarina iua. Kona axapiti amãtiiri anika ipatrãotemoni. ¹¹ Ininiã iuaĩkana ãti initiri iokanata. Iuaĩkana ninoa noropatari iua initiri. Imisiritarina. Eereka iokanatarari iua. Kona axapiti amãtiiri anika ipatrãotemoni. ¹² Iuaĩkana ãti initiri iokanata ikikiotemoni. Iuaĩkana ikarotarina, iokanata itxarina. Kona anikari axapiti amãtiiri iuamoni. ¹³ Iua katakareri txari: “Kipa nikamaã? Ari, uatxa nimarotapekari. Namarite nitiretakiti niokanatako ninoamoni. Ninoa paxitapitikariko iua,” itxama.

¹⁴ —Amãtiiri nĩkatakani atapari amãtiiri takakari ãkiri apokaãpotini. Ininiã itxana: “Katakareri ãkiri ina. Katakareri ipĩkasaaki, iua ãkiri apakapari ikinika. Ininiã maõkari iua. Ininiã ikinika itakare aua atemoni,” itxana.

¹⁵ —Ininiã ninoa kosekaĩtotari katakareri ãkiri, mapara okaĩtota itxarina. Ininiã okapirina.

Ininiã Xesosi pimaãri kākiti iuaã auakani:

—Kiripa iua katakareri kamaã? ¹⁶ Iua okanako ikinipoko ninoa. Itakare apanakinimoni sika itxako —itxa Xesosi.

Kãkiti kenakotakasaakiri ikara pirena itxana:

—Ikara atoko inakari !anireka —itxana ninoa.

¹⁷ Ininiã Xesosi iteene atamatana.

—Ininiãkara natokopa itxa Teoso sãkire iökatsopatakori oerekiniua?

Aapokotxi kamakani kona nirekari ãtika kai soro. Iua kai imanirekakiniti kai apiari itxapekua. Apanakini kai soro maĩkakarini itxaua.

Itxa Teoso sãkire iökatsopatakori. ¹⁸ Kãkiti mãkititiniã ãkora kai xika, ikarotaãka. ãkora kai irikiniã kãkiti nopini, pomoĩpeka itxana. Ininiã eereka aãpani itxaua —itxa Xesosi.

Homano Auĩte Ìkitxitiko

(Mateo 22.15-22; Marko 12.13-17)

¹⁹ Iuasaaki Xesosi sãkirauatakasaaki, sasetotxi auĩteakori, kaiökatsopareriakori pakini, nirekari maĩkiniri Xesosi, okinirina ãkapani, kotxi ninoamoni ikara Xesosi sãpiretakiti oerekari kãkiti ninoa nirekiniri okiniri Xesosi. Txamari !imaĩkarina, kotxi ipĩkarina apanakini kãkiti. ²⁰ Ikiniõtika ninoa itikapikarina Xesosi sinimoni imarotinina ãkapani. Ininiã ninoa iikitxitari kamĩkapirirerini Xesosi imisãkiretinina ãkapani. Ninoa nirekari Xesosi kerokiniri isãkire. Ikerokiniãri, iposotarina anikiniri auĩtetxiakorimoni okinirina ãkapani. ²¹ Ininiã ninoa kamĩkapirirerini apoka Xesosimoni.

—Koerekareri, ate imarotari atãopitikara pisãkire. Pite oerekari ikinipoko kãkiti atão Teoso nireẽkiti kamiko. Poerekakiti sãkiretxiti kãkiti apiarinimoni, iuatxikana poerekari kãkiti poiãorini. ²² Atãokani txineiro asikini Homanoakori auĩtemoni, Sesa inakorimoni? Apakata amasikakaniro iuamoni? —itxana ninoa.

²³ Xesosi imarotari ninoa nirekari ikerokiniri isäkire, ininiã iua txana:

—Kinirepa hãtamakaerekatano nota? ²⁴ Poerekano txineiro ota. Kisanõkapa ia? Kiuãkapa aua uai? —itxa.

Ininiã ninoa:

—Sesa sanõka, iuãka apaka aua —itxana.

²⁵ Ininiã Xesosi:

—Hĩsakariko Sesamoni iua nakiti. Hĩsakariko Teosomoni iua nakiti —itxa Xesosi.

²⁶ Ninoa nirekari Xesosi kerokiniri isäkire kãkiti apisatoõ, txamari !ikerokari. Ininiã ninoa tsorĩkaãta Xesosi apakapapiretakiti ikenakotakasaakina. Apikomoni lisãkirauataikana.

Ipĩkari Õkitikiniua Mauikakoni

(Mateo 22.23-33; Marko 12.18-27)

²⁷ Ikara inaãka atoko, apoka satoseoakori inakoni. Satoseo kona auikari ipĩkari iuaĩkana õkitikiniua. Ninoa misãkiretari Xesosi. ²⁸ Itxana:

—Koerekareri, kitxakapirĩka Moisesini iõkatsopataria atoko inakari: “Kiki meenetipanika ipininiã, iua itari takaroko tikinitakoro. Iua itari keene ininiã, itakauãkatari amarini iua itarini ipĩpekarini uãka,” itxa Moisesini.

²⁹ Setxi itaritxiakori aua mitxi ïkorapokoriti. Apia kiomanetakari ïtaniriuata. Meenetipanika ipina. ³⁰ Itari takaro iuani tikinitakito. Iua apaka ipina meenetipanika.

³¹ Iuaĩkana ãti itari takaro oa. Iuaĩkana ipina meenetipanika. Iua atoktxikana itxana imakinikana itariakori.

³² Eereka oanipekana opĩpe apaka. ³³ Ipĩkani õkitikasaak- iua, kiripa oĩtaniri? Kotxi ikinikana takapekaro oa — itxana.

³⁴ Ininiã Xesosi:

—Uatxa ïkorasaaki kãkiti ïtaniriuata. ³⁵ Teoso nakiti- akori iuaĩkana õkitikasaakia, ïtaniriuataikana. ³⁶ Ninoa !ipinaika, kotxi Teoso nitiriakori iaxitikini atoko itxaua- nako. Iuasaaki Teoso anaakori atoko itxauana, kotxi Teoso

õkitikapekana ninoa. ³⁷ Hïte kerokari hïsåkire. Hïte såkire txari: “Ipïkani lõkitikaikaua.” Moisesini oerekaua ipïkani iuaïkana õkitikapanikaua. Iua iõkatsopatakasaakiri aamina tirinakari pïrena, isåpïretari Teoso såpïretakiti. Ia atoko itxa Teoso iuasaaki: “Nota Apraão Teosone, Isaki Teosone, Xakoo Teosone pakini nitxaua,” itxa Teoso. ³⁸ Ininiã ninoa Apraão, Isaki, Xakoo auapanika, kotxi Teoso !ipïkani Teosoneni. Auãki inakani Teosonera iua, kotxi iuamoni ikinimane auåkipanika —itxa Xesosi.

³⁹ Eereka åtikaka kaiõkatsopareriakori txari:

—Koerekareri, atåopitikara pisåkire —itxana.

⁴⁰ Ikara inaãka atoko kåkiti pïkarauata apikomoni ipimarauatini.

Teoso Mereëkiti Tavii Apika Mekaniri Itxaua

(Mateo 22.41-46; Marko 12.35-37)

⁴¹ Ininiã Xesosi pimaãna:

—Kinirepa isåpïretaãka Teoso mereëkiti Taviini apika mekaniri ininiua? ⁴² Kotxi Taviini iõkatsopata Xikari aåtsopateë. Itxari:

Apiananiri txari niauïtemoni: “Nota kikomoni piitopåka.

⁴³ Piitopåkiniritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniãtaã atoko ininiua.”

Itxa Taviini xikare. ⁴⁴ Taviini akiritari Teoso Mereëkiti “Niauïte.” Ininiåkara kanatokopa iua Tavii apika mekaniri? —itxa Xesosi.

Kaiõkatsoparerini Maerekani

(Mateo 23.1-36; Marko 12.38-40)

⁴⁵ Eereka kåkiti apisatoõ Xesosi õtåkikana imoianariakori. ⁴⁶ Ia atoko itxa:

—Erepaniko, kaiõkatsoparerini misirienetini. Ninoa ieretakari måktxi ïtanori, peereri, apanakini atamatinina ïkapani. Tiitxi amotikoãtaã ninoa potxitari kåkiti ninoakata såkirauatini apanakini atamatinina ïkapani.

Ninoa potxitari iitopākinina auñtetxi topākiniātaã aiko ãki Xoteo apotiitiniātaãua. Kiinirisaaki ninoa nirekari apiari topākiniātaã iitopākinina. ⁴⁷ Kiki ipíkasaaki, ninoa misiritaro tikinitakoro. Ninoa mixirikari oaãpoko, iuaritika imisākiretarina Teoso. Teoso imisākiretakasaakina, kaiãori sākiretxi isākiretana. Ininiã apanakini kenakotakasaakiri, ninoa xinikari: “Atão iua imarotari Teosokata isākirauatini,” itxana. Txamari Teoso kamaãkaretxitana, ininiã apiata imisiritaãkanako.

21

Tikinitakoro Matxineiroto Sikakito (Marko 12.41-44)

¹ Xesosi sākirauatakasaaki Teoso misākiretiko aikoti ãki, itikari katiirini takiniro itxineirotena kaixa ãki Teoso ãkapani. ² Iuasaaki oãua tikinitakoro matiito. Õtaniri ! auaika. Oa sikaro ipi txineiro ota okinika oamoni auakaro. ³ Ininiã Xesosi txax:

—Atãopitikara, okira sito sikari apiata. ⁴ Kotxi apanakini sikaro itxineirotena itetakito. Okira sikari okinika onakito —itxa Xesosi.

Teoso Misākiretiko Aikoti Irikiko (Mateo 24.1-2; Marko 13.1-2)

⁵ Æti õti Teoso misākiretiko aikoti ãki aua Xesosi imoianariakorikata. Aiko ereri pirena isākirenãtana.

—Uai peereri. Ere kai sorokiniri paretxiã auakari pakaronepokori. Patamatari kãkiti sikakiti Teosomoni —itxana.

⁶ Ininiã Xesosi txana:

—Ari atãopitikara peerekari. Txamari apokapitikako ãti õti ia aiko irikiko ãkapani. Iuasaaki kai ãti kai nopini auakari !auaika. Ikinipoko irikaãkako —itxa Xesosi.

Misirikaretxi Apokaenetini (Mateo 24.3-14; Marko 13.3-13)

⁷ Ininiã ninoa pimaãri:

—Koerekareri, kirisaaakipa ikara atoko inakari auapani? Kiãtokopa itxa ia aiko Teoso misãkiretiko irikini õti man-
api aimarotini íkapani —itxana.

⁸ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Erepaniko, xipokatxi õti apokaãpotakasaaki, kãkiti nirekari imisirienetini hĩte. Ito aãpirena auako. Kaiãopokori kiki sãkire: “Teoso mereẽkitikarano nota. Nota apokapeka uai,” itxamana. Paxirari ninoa sãkire. !Himaãkatapena ninoa. !Himoianatapena ninoa. ⁹ Neenamatsxiene hĩkenakoenetakasaaki, lhĩpĩkarauatape. Iua atoko inakari merepanika auako. Iuasaaki xipokatxi õti !apokapanika —itxa Xesosi.

¹⁰ —Ãti uãka kamari neenamatsxi ãti uãkakata. Ãti auĩtetxi sotatoneakori neenamauata ãti auĩtetxi sotatoneakorikata. ¹¹ Iuasaaki xipokatxi õti apisa, nota apokini apisa, itixi iakeẽkatakako. Natxi auako. Itori amianari auako. Apaka kãkiti atamatakiti iaxiti kamapĩkaretana.

¹² —Ikara inakari apisa, apanakini maĩkaiko hĩte. Himisiritaãkako. Xoteoakori anikaiko aiko Xoteo apotiitiniãtaãua Xoteoakori auĩte apisatoõ apoĩtiniina íkapani. Hĩtakaãka kateia ãki. Ninoa anikaiko hĩte itixi auakani auĩteakorimoni hĩte apoĩtinina íkapani. Iua atokokanerako hinaãkako nisãkire hãuikini xika. ¹³ Iuasaaki auĩtetxiakori apisatoõ hãuakasaaki, hĩsãpiretariko Teoso iokanapirena erekari. ¹⁴ Ninoa himisãkiretini apisa, maerekaxiniretika !hĩtxape. Kona hĩpĩkarauatape, ¹⁵ kotxi ninoa apisatoõ hãuakasaaki, nota sikaimaroretai hĩte, ininiã himokaiakariakori !iposotari apakapapiretiniina hĩte. !Iposotarina isãpiretiniina: “Kona atão pisãkire,” !itxana. ¹⁶ Hinoroma, hĩrima, hĩtariakorima, apanakini hinirimanema, haõkimanerema pakini sikaiko hĩte himokaiakariakorimoni. Ætikaka hĩte

okaākako iuasaaki. ¹⁷ Ikinimane omanataiko hīte nisākire hāuikini xika. ¹⁸ Iuaritika Teoso !auritari ātika hīako maporokiko, kotxi Teoso iteene nīkatapitikaiko hīte. ¹⁹ Himīteenekiniāri ikinika himisiritiko, ininiā Teoso txīk-itakaiko ātipirika iuakata hāuapininiika hinini īkapani — itxa Xesosi.

Xerosareē Xipokiko Pirena

(Mateo 24.15-28; Marko 13.14-23)

²⁰ Apikomoni Xesosi txari:

—Hātamatakasaakiri sotatoakori ākitiniri Xerosareē, iuasaaki himarotariko pakotapaniri sitatxi xipokini. ²¹ Iuasaaki hīte Xotéia tōpa auakani himitekako oxiratarimoni. Sitatxi hāuiniā, ininiā himitekako. Mapara hāuiniā, kona hīkanapiripe sitatximoni, ²² kotxi iuasaaki kākiti misiritiko ōti apoka. Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretapekari ikara ōti apokini. ²³ Iuasaaki !erekapaniri sito kamixiro īkapani, kaxitakarero īkapani, kotxi omitekini !apakata. Xoteo auiniātaā auapitikako iteene imisiritikona tīkane, kotxi iuasaaki Teoso oerekari iua omanākare Xoteoakorimoni. ²⁴ Itomaneri kākiti okaākako saasara atoko inakaroā. Apanakini anikaākako ikini uāka tixinemoni. Xoteo minakaniua xipokariko sitatxi Xerosareē. Teoso auritana ninoa kaikotini iuaā. Eereka Teoso xipokariko ninoa tapara. Eereka !auaikana —itxa Xesosi.

Kākiti Itari Iaxitikiri Kanapiriini

(Mateo 24.29-31; Marko 13.24-27)

²⁵ Apikomoni Xesosi txari:

—Nota uai apokini apisa, atokatxi, kasiri, iōriki pakini oerekariko kākiti nota iposope uai napokini. Apaka potxoari uiniti auari tsakati mitari. Iua tsakati miramaneri iene. Ikara xika itixi auakani kamaxirexinirepeka itxanako. ²⁶ Kākiti ākipa iotokako ipīkare xika. Itixi misiritiko xika ipīkarauata, kotxi iōriki, ikinika iaxiti

auakani iakečkatako. ²⁷ Iuasaaki nota, hītari iaxitikiri katxakaãpota katxiãrikata. Iuasaaki ikinimane atapanoko nota. Iuasaaki kaposotiireno nota. Niotximerekata napoka uai. ²⁸ Ikara itixi misiritiko apokaãpotakasaaki, haiamatako. Hionakaãtako, kotxi paĩtiki nota kanapiriã hĩte napini ĩkapani. Iuasaaki nimakatzakai hĩte ikinika maerekati auiniãtaã —itxa Xesosi.

Piko Mina Pirena
(Mateo 24.32-35; Marko 13.28-31)

²⁹ Xesosi sãpiretari ãti sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Itxari:

—Hĩxinikari aamina piko inakori. Apanakini ãtião aamina apaka hĩxinika. ³⁰ Pooĩoporipeka onakasaaki, otomorekasaaki, “Kamoĩ apokanapanoka,” hĩtxa. ³¹ Iua atokokana ikara misirikaretxi mixikanani nisãpiretakiti hĩtikasaaki, iuasaaki himarotariko paĩtiki Teoso ikinimane auĩte itxauako.

³² —Ia nisãkire atão. Itixi auakani !ixipoka ikinipoko nisãpiretakiti mapokakani apisa. ³³ Iaxiti xipokapitikako. ĩkoraxiti apaka xipokapitikako. Iuaritika nota sãkire !ixipoka.

Iãtapakori Ōti Pirena

³⁴ —Erepaniko, maerekaxiniretika kona hĩtxape. ! Hĩsarauatape. !Hĩpoãtape. Hĩparĩkanoka !hĩxinikapeko, kotxi hĩsarauatiniã, hĩpoãtiniã, hĩparĩkanoka hĩxinikiniã, ! hĩxinikari nikanapiriini õti, kotxi ĩkora õti himimarotakani õtisaaki, napokako. Erepaniko, kotxi txikatoro atoko itxa napokini. Kãkiti !imarotapaniri napokini õti. ³⁵ Imakinika kãkiti itixi auakani imarotariko napokini iuasaaki. ³⁶ Hiãtapariko nikanapiriini. Ātipirika himisãkiretariko Teoso. Hamanaãriko Teoso ikara inakari mamisiritakani hĩte. Hamanaãriko Teoso

himapētauatakani ĩkapani hītari iaxitikiri apokasaaki iua apisatoō hītimakasaaki —itxa Xesosi.

³⁷ ĩkiniōtika Xesosi sari Teoso misākiretiko aikotimoni Teoso sākire oerekini ĩkapani. ĩkiniōtika mapiānikata Xesosi sari ōtanoxiratarimoni, Oriva inakorimoni.

³⁸ ĩkanōkapanika kākiti apoka Teoso misākiretiko aikotiā Xesosi sākire ikenakotinina ĩkapani.

22

Satanasi ĩroā Xotasi Xinireē

(Mateo 26.1-5, 14-16; Marko 14.1-2, 10-11; Xoāo 11.45-54)

¹ Kaiamapeka Páskoā inakori kiiniriti apokini. Iua kiiniriti Xoteoakori nikari pāo matireēkati. ² Iuasaaki sasetotxi auīteakori, kaiōkatsopareriakori pakini nirekari Xesosi okinina, txamari, ninoa pīkari apanakini kākiti, kotxi ninoa apokaerekatari Xesosi.

³ Iuasaaki Satanasi ĩroāītotari Xotasi Isikariotxi inakori. Iua Xotasi Xesosi moianarikamara, apanakinikata.

⁴ Iuasaaki iua sari sasetotxi auīteakorimoni, Teoso misākiretiko aikoti nīkatakani auīteakorimoni. Iuasaaki isākirauata ninoakata Xesosi imīkapiritini ĩkapani. Iuasaaki ninoa xinikaxitita:

—Kiātokopa itxatari Xesosi isikini atemoni?

⁵ Sasetotxi auīteakori eneniāka. Ninoa txari Xotasimoni:

—Pisikasaakiri Xesosi atemoni, aīkitxitaiko pite — itxana Xotasimoni.

⁶ —Ateeneka —itxa Xotasi.

Ikara atoko inaāka atoko Xotasi iātapari isikiniri ōti manapi. Inirekari kākiti mauakanisaaki, Xesosi imīkapiritini.

Páskoā Kiiniriti Kamiko

(Mateo 26.17-25; Marko 14.12-21)

⁷ Iuasaaki kākiti parīkauata Páskoā kiiniriti ikaminina ĩkapani. Iua kiiniriti auakasaaki, itotarina pāo matireēkati

inikinina. Iuasaaki okarina soti auíte âkiri kiinirisaaki iniâkitina îkapani. ⁸ Xesosi paniâtana Xoão, Petro pakini:

—Hîsako. Hâpotiitariko nipokori Páskoa kiiniriti îkapani —itxa.

⁹ Ininiã ninoa:

—Namonipa akamatari kiiniri? —itxana.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Xerosareëmoni hîsa. Iuaã hîtikari kiki kaminiri sito parîka. Iua apaânâtari âparaã. Kopiti ikiia anikanâta. Iua aõkitaiko hîte. Iuakata sa hîtxako. Hîiroã aapokotxi iua îroiniâtaã. ¹¹ Himisâkiretari kauiniri. Hîtxariko iua: “Koerekareri nirekari imarotiniri: ‘Namonipa ianapokotakani kaikotiniâtaã iriko? Iuaã inirekari inapiniri Páskoa ôti imoianariakorikata,’ hîtxariko iua.” ¹² Iuasaaki kauiniri oerekai itanokiri koa mitari iuaã kiiniri îkapani. Imakinika tiitxi iposope. Iuaârako hâpotiitari imakinika Páskoa kiiniriti îkapani —itxa Xesosi.

¹³ Ininiã sa itxana. Apoka itxarina ikinika Xesosi sâkire iaõka. Ininiã iuaã ninoa maiamatari kiiniri.

Xesosi Îto, Iarêka Pakini

(Mateo 26.26-30; Marko 14.22-26; 1 Korîto 11.23-25)

¹⁴ Ininiã Páskoa kiiniriti potorikasaaki, Xesosi imoianariakorikata topãka. ¹⁵ Ininiã Xesosi txana:

—Iteene ninirekari hîtekata ninikiniri ia nipokori Páskoa kiiniritisaaki, natatsiirauatini apisa. ¹⁶ Ia atoko inakari nipokori !ninikaikariko hîtekata. Teoso ikinimane auíte inakasaakia, iusaakiikarako ninikapitkariko iuaîkana.

¹⁷ Eereka iua kosekari iâtatxi koana ovaã iâriâti. Ininiã itxa:

—Niri, erekapitikari ia pisikakiti —itxari Teoso.

Eereka itxana imoianariakori:

—Ia iâriã hâpakapako. Hîkinika hiâtariko. ¹⁸ Atão nisâpiretai. !Niãtaikaroko ovaã, Teoso ikinimane auíte

iminakanisaakiua. Teoso ikinimane auíte inakasaakiua, iuasaakiikarako iuaĩkana niãtariko ovaã —itxa Xesosi.

¹⁹ Eereka ikosekari komiri:

—Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni —itxari Teoso.

Eereka imapixinikaãpotari, sikaãpota itxana imoianariakori:

—Ia niĩto okaãka hĩte ĩkapani. Ia komiri hinikasaaki, hĩxinikanoko nota. Hĩxinikari nipinini hĩte ĩkapani.

²⁰ Inikaãkarina atoko, ikosekaro ovaã. Isikana imoianariakori. Ininiã itxa:

—Ia niarẽka xiketakariki makatxakariko hĩte maerekani. Teoso sãpiretapekari kãkiti ikamaenetakiti amaneri kãkiti ĩkapani. Ia niarẽka oerekari kãkiti, Teoso kamapekari ikamaenetakiti. ²¹ Iua nimĩkapiritakiri uatxa uai topãka notakata. ²² Nota hĩtari iaxitikiri okaãkako. Teoso sãkire iøkatsopatakori sãpiretapekari nipinini tĩkane. Nota hĩtari iaxitikiri mĩkapiritakari iteene misiritaãkako —itxa Xesosi.

²³ Xesosi moianariakori ninoakakarika isãkirauatana:

—Kipa sikatari Xesosi imokaiakariakorimoni? —itxanãtana.

Kiripa Apiatakari?

²⁴ Ikara atoko inaãka atoko Xesosi moianariakori misãkiretakakaua.

—Kiripa apiatakari txatapaniuako ate sauaki? —itxana.

²⁵ Ininiã Xesosi:

—Xoteo minakaniuua auĩteakori itapasãkireritika ipaniãtana Xoteo minakaniuua iauĩtena nireẽkiti ikaminina ĩkapani, iuaritika ninoa sãkire, “Peerekaua ate. Ate moianatari kãkiti,” itxana. ²⁶ Hĩte kona ninoa atoko kona hĩtxape. Atxiĩti apiari pitxaua hĩte sauaki, ininiã amarini atoko pitxauako. Auĩtetxi pininiãua, nitiritxi atoko pitxauako. ²⁷ Kiripa apiatakari txataua? Auĩtetxi nipokori nikakarikani, apiatakari txataua? Initiri nipokori kamakarikani apiatakari txataua?

Ikinimane kākiti imarotari nipokori nikakari apiatakari itxaua. Txamari nota auakasaaki kākiti sauaki, nitiritxi atoko nitxaua, kotxi kākiti nimoianata.

²⁸ —Xoteokori misiritakasaakino nota, kona hīte takanapano. Atāo nimoianariakori hītxaua. ²⁹ Niri, auītetxi txīkitakapekano nota. Ininiã iua atokokana nota txīkitakai hīte auītetxi hininiua. ³⁰ Nota auītetxi ninakasaaki, hinipokota, hiãta hītxako notakata. Auako auītetxi topākini hīte ĩkapani. Ininiã iusaaki hīpaniãtana tosi nirimanetxi Isaeo auakani ikamakitina tĩkane —itxa Xesosi.

Xesosi Sãpiretari Petro Kĩpatiniri Iua

(Mateo 26.31-35; Marko 14.27-31; Xoão 13.36-38)

³¹ Xesosi sãkirauata Simão Petromoni:

—Simão, Simão, Satanasi amanaãpekari Teoso pite, apanakini apaka atamakaerekatini ĩkapani. Ahoisi misiritiko atoko inirekari imisiritinii pite. ³² Iuaritika, nota misãkiretapekari Teoso isikataparatiniri pixinire Simão, nisãkire atão pauikini ĩkapani. Pikerokariko pikamakiti, iuaritika pikanapiriãpitika nota sãkire iteene iuaĩkana pauikini ĩkapani. Eereka pisikataparaxiniretanako pitariakori nota sãkire auiãkani —itxa Xesosi sãkire.

³³ Petro txari Xesosi:

—Niauĩte, nota iposope nitxa kateiamoni nisini pitekata. Pitekata iposope nitxa nipinini —itxa.

³⁴ Xesosi txari:

—Atão nisãpiretai. Ia ĩkanõkati patari sãkirauatini apisapanikako, ipi ãti pakinikata, “!Nimarotari iua,” pitxanoko —itxa Xesosi.

Xesosi Ôtãkikana Imoianariakori

³⁵ Eereka iuaĩkana Xesosi sãkirauata imoianariakorikata:

—Mitxi nota iokanatai kãkitimoni. Iusaaki kona nisikai txineiro. Kona nisikai sako mata. Kona nisikai

sapato, iuaritika minakati auinii atxiĩti? Erekarı hĩsini ikınika hinirekakiti mauakanisaaki? —itxa Xesosi

—Minakati !auinaua ate —itxana.

³⁶ Ininiã Xesosi txana:

—Txamari uatxa pitxineirote, sakora pakini auiniãı, panika. Iouata mitaro mauakanisaakii, pimãka inopinikiri pivẽtxitako iouata piamotini ĩkapani. ³⁷ Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirĩka txari:

Imaĩkaãka, kokaniri maĩkiko atoko inaãkako.

Ininiã ikara nimaĩkiko apokapitikako. Ikara nota pirena kitxakapirĩka atãopitika —itxa.

³⁸ Imoianariakori txari:

—Apiananiri, patamata. Uai aua ipi iouata aneenamau-atini ĩkapani.

Xesosi txari:

—!Apakata ikara atoko inakari hĩsãkire —itxa Xesosi.

*Xesosi Misãkiretiniri Teoso Xetsẽmani Inakoriãtaã
(Mateo 26.36-46; Marko 14.32-42)*

³⁹ Eereka ixirata auĩte Oriva inakorimoni isa, kotxi itotapekari iuaã isini. Imoianariakori sari iuakata. ⁴⁰ Iuaã apokasaakina, Xesosi txana:

—Satanasi nirekari maerekati hĩkamini. Ininiã himisãkiretariko Teoso, iua sikataparatinii, Satanasi nirekakiti himakamakani ĩkapani —itxa Xesosi.

⁴¹ Ininiã iuaã itakanapana imoianariakori. Apikoxãki axapiti sa itxa. Iuaã ikapotoreẽkaua, misãkireta itxari Teoso. ⁴² Itxari:

—Niri, !pauiritapeno paĩtiki natatsiirauatini, iuaritika kona pikamapiri nota nirekaãkiti. Pite nirekaãkiti ninireka nikamini —itxa Xesosi.

⁴³ Iuasaaki Teoso nitiri iaxitikiri apoka iuamoni isikata-paraxiniretiniri ĩkapani.

⁴⁴ Iuasaaki Xesosi xinire kamaxirepeka. ãkixinireẽ apokapeka itsii. Ininiã iteene imisãkiretari Teoso. Ininiã iinĩkakare arẽkatxikata tapika ixitimoni.

⁴⁵ Teoso imisākiretaka atoko, õkitikaua, imoianariakorimoni isa. Iua apoka ninoamoni. Imakapoanātana, kotxi isāpakapekana imatinaniuatinina xika. ⁴⁶ Ininiã akiritana:
—Kinirepa himakanāta? Hõkitikaua. Himisākiretari Teoso, Satanasi nireëkiti himakamakani tĩkane —itxa Xesosi.

Xesosi Maĩkiko Pirena

(Mateo 26.47-56; Marko 14.43-52; Xoão 18.1-11)

⁴⁷ Xesosi sākirauatakasaaki imoianariakorikata, itomaneri kākiti Xotasikata apoka. Xotasi mĩkiikana ninoa Xesosi oerekini ĩkapani. Iua Xotasi Xesosi moianarikamara, apanakinikata. Xotasi apokasaaki apitxokari Xesosi. ⁴⁸ Ininiã Xesosi txari iua:

—Xotasi, pimĩkapiritatari pitari iaxitikiri papitxokasaaki? —itxa Xesosi.

⁴⁹ Xesosi moianariakori imarotakasaakiri kākiti nirekiniri Xesosi imaĩkini, itxana:

—Apiananiri, erekari atxiĩti uatxa aneenamauatini, aiouafaneẽ —itxana.

⁵⁰ Ininiã āti Xesosi moianari sauakari sasetotxi auĩte apiatakari nitiri kĩpita ikikomoni. ⁵¹ Ininiã Xesosi:

—Hĩtoka ikara. Iaõpe.

Eereka Xesosi takapiotaua ikĩpitaã. Iuasaaki kakĩpitapeka itxa iuaĩkana. ⁵² Sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori pakini ina Xesosi imaĩkinina ĩkapani. Xesosi txari ninoamoni:

—Kinirepa himinari iouata, piriri pakini himaĩkinino ĩkapani? ⁵³ Ikiniõtika hĩtekata naua aiko Teoso misākiretikoã. Iuasaaki kona hĩte maĩkano. ĩkanõka hina, kotxi ipiaã hĩkamari maerekati —itxa Xesosi.

Petro Kĩpatari Xesosi Imarotini

(Mateo 26.69-75; Marko 14.54, 66-72; Xoão 18.15-18, 25-27)

⁵⁴ Ininiã ninoa maĩkari Xesosi, anika itxarina sasetotxi auĩte apiatakari aapokomoni. ĩroãna aapoko āki. Ininiã Petro sari ninoa tikini. ⁵⁵ Sasetotxi aapoko takote

apoka. Iuasaaki mapara xamina pokitakori aua. Kākiti topākanāta xamina takote. Irokanātana. Ininiā Petro topāka ninoa takote. ⁵⁶ Iuasaaki ātokoro atamatari iua xamina kamaraā. Ininiā itakote oāpoka. Omixinitari iua:

—Ia kiki Xesosikata auakari —otxa.

⁵⁷ Txamari Petro txari:

—Ātokoro, kona nimarotari iua —itxa.

⁵⁸ Eereka āti atamatari iua. Itxari iua:

—Pite Xesosi moianarikarai? —itxari.

Txamari Petro:

—Konapitini —itxa.

⁵⁹ Āti oara napa atoko āti txari:

—Atāopitikara, ikira kiki Xesosi moianaripitikara, kotxi Kariréiakiri itxaua iua —itxa.

⁶⁰ Petro txari:

—Kona nimarotari ikara pisāpiretakiti.

Iuasaaki, isākirauatakasaaki, patari sākirauata.

⁶¹ Iuasaaki Xesosi saporika, atamata itxari Petro. Iuasaaki, Petro xinikari mitxi Xesosi sāpiretakiti: “Patari sākirauatini apisapanikako, ipi āti pakinikata, ‘!Nimarotari iua,’ pitxanoko” ininiri iaōka aua. ⁶² Ininiā eereka Petro sipe. Iteene txiapata itxa.

Sotatoakori Napetiniri Xesosi

(Mateo 26.67-68; Marko 14.65)

⁶³ Xesosi nīkatakani napetari, noropata itxarina Xesosi.

⁶⁴ Iuasaaki iaxirikaokitarina iua, ninoa imatamatakani ikapani. Iuasaaki noropata itxarina.

—Kimarorei pite. Kiripa noropatai? —itxana.

⁶⁵ Itomaneri maerekati sākiretxitiā itxitarina Xesosi. Inapetiniri liotoka.

Xesosi Xoteo Auīteakori Apisatoō

(Mateo 26.57-68; Marko 14.53-65; Xoão 18.19-24)

⁶⁶ Īkanōkapanika kiomãtxiakori, sasetotxi auĩteakori, kaiōkatsopareriakori pakini apotiitaua. Iuasaaki Xesosi minaãka ninoamoni.

⁶⁷ —Pisãpiretaua ate, Teoso mereẽkitikai pite? — itxarina.

Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Nisãpiretiniãi, !hãuikari nisãkire. ⁶⁸ Nipimarauatiniã, hĩte ! apakapapiretano. Apaka ! hãuiritari nisikakiko.

⁶⁹ Paĩtiki hĩtari iaxitikiri topãkako Teoso kaposotiireri kikomoni —itxa Xesosi.

⁷⁰ Ininiã iuaĩkana ninoa pimaãri:

—Teoso ãkirikai pite? —itxarina.

Ininiã Xesosi apakapapireta:

—Atãopitikara hĩsãkire. Iuapitikarano nota —itxa.

⁷¹ —Iaõpekara. Akenakotapekari isãkire. Ininiã apikomoni isãkire kenakotakani !anirekaika, kotxi ateka kenakotapekari iua sãkire maerekati —itxana.

23

Xesosi Pirato Apisatoõ

(Mateo 27.1-2, 11-14; Marko 15.1-5; Xoão 18.28-38)

¹ Ininiã imakinika ninoa anikari Xesosi Piratomoni.

² Ininiã iuaã ikamarina aãpirena. Apoĩtarina Xesosi:

—Ate kenakopiretari oerekiniri kãkiti maerekati ikamini, kotxi iua õtãkikari kãkiti, kãkiti miĩkitxitakaniri Sesa, Homano auĩte apiari. Apaka itxa: “Teoso mereẽkitino nota. Auĩtetxi apiatakari nitxaua,” itxa iua sãkire.

Txamari na atãoni ikara atoko itxana ninoa. Ikara atoko ninoa apoĩtari Xesosi. Kona atão ninoa sãpiretakiti.

³ Ininiã Pirato pimaãri Xesosi:

—Pitekani Xoteoakori auĩte txataua? —itxari Xesosi.

—Iuapitikarano nota —itxa Xesosi.

⁴ Ininiã Pirato txana sasetotxi auĩteakori, kãkiti pakini:

—!Napokari maerekati ikamakiti —itxa.

⁵ Iuaĩkana apoĩtarina:

—Iua oerekana kãkiti maerekati ikamini auĩtetxiakori-
moni. Kariréia tōpamonira ipotorika. Uatxa uaipekarari
iua —itxana.

Xesosi Erotxi Apisatoõ

⁶ Pirato kenakotakasaakiri isãkirena, ipimaãna:

—Ia kiki Kariréiakirikani?

⁷ —Ari iuapitikara —itxana.

Ikara Pirato imarotakasaaki, iokanatarari Xesosi
Erotximoni, kotxi Kariréia tōpa auakani auĩte itxaua
Erotxi. Iuasaaki iua ianapokota Xerosareẽ. Ininiã Pirato
iokanatarari Xesosi Erotximoni, kotxi Xesosi Kariréiakiri.

⁸ Erotxi kenakopiretapekari Xesosi pirena. Ininiã iua
aõkitakasaakiri Xesosi, poxokope itxakata, kotxi inirekari
Xesosi oerekiniri iposotiire. ⁹ Ininiã iteene ipimaãri Xe-
sosi, ikamakiti imarotini ĩkapani. Txamari Xesosi !apaka-
papiretari iua. ¹⁰ Iuasaaki sasetotxi auĩteakori, kaiõkat-
soparerini pakini iteene apoĩtari Xesosi. Ikinika ninoa
sãkire aãpirenanoka. ¹¹ Eereka Erotxi, isotatoneakori
pakini napetari Xesosi. Ieretakarina auĩtetxi mãka ma-
parakiri apiata inapetinirina ĩkapani.

—Hãtamatarari ere. Auĩtetxi itxaua —itxana.

Eereka iuaĩkana iokanatarina Piratomoni. ¹² Mitxi
Erotxi, Piratokata omanatakakaua. Ikara õti ninoa
apokaerekatakakaua.

Xesosi Okiko Nirekiko

(Mateo 27.15-26, 11-14; Marko 15.6-15; Xoão 18.39-19.16)

¹³ Ininiã eereka Pirato apotiitari sasetotxi auĩteakori,
Xoteo auĩteakori, apanakini kãkiti pakini. ¹⁴ Ininiã itxa:

—Hĩte minari ia kiki notamoni. Hĩte apoĩtari iua
imisirienetiniri kãkiti. Hĩte apisatoõ nipimaãpekari
ikamakiti pirena. Notamoni kona maerekati !ikama.

¹⁵ Erotxipekana !apokari maerekati ikamakiti, ininiã

iokanatari iua notamoni iuaĩkana. Inipitikara iua erekari, txamari hĩte nirekari okiko maxikatĩka. ¹⁶ Ininiã nota paniãtari inoropatiko aãpitsa aamata kamakoriã. Eereka niokanatari isini.

¹⁷ Iuasaaki Páskoa kiiniritisaaki, auĩtetxiakori itotari isikakiniri ãtika kateia ãki auakari.

¹⁸ Ikara Pirato sãkire ikenakotakasaakina, ninoa akirikata:

—Hõkariko ere kiki. Hĩsikakariko Pahapasi —itxana.

¹⁹ Pahapasi kateia ãki aua, kotxi iua apanakinikata naiatari auĩtetxiakori. Kokaniri apaka itxaua.

²⁰ Pirato nirekari Xesosi isikakini, ininiã iuaĩkana isãkirauata kãkitimoni. ²¹ Txamari ninoa akiripoakata:

—Aamina ĩpiriãmitakari nopini hĩtokakitariko. Hõkariko aamina ĩpiriãmitakari nopini —itxakatana.

²² Pirato mitxi isãkirauata ipikata. Iuaĩkana isãkirauata:

—Kixikapa? Maerekati !ikama. Ixika !auari ipinini ĩkapani. Nipaniãtariko inoropatiko, eereka nisikakariko —itxari.

²³ Txamari iuaĩkana akiripoakatana:

—Hõkariko aamina ĩpiriãmitakari nopini.

Ninoa akiripoakatini xika Pirato kamari ninoa nirekak-iti. ²⁴ Ininiã Pirato:

—Xesosi ipinako hinirekakiti iaõka —itxa Pirato.

²⁵ Iuasaaki isikakari Pahapasi kateia ãki auakari. Neenamtxi kamakari, kokaniri apaka itxaua Pahapasi. Eereka isikari Xesosi sotatoakorimoni aamina ĩpiriãmitakari nopini okiko ĩkapani.

Xesosi Tokakitaãka Aamina ĩpiriãmitakari Nopini

(Mateo 27.32-44, 11-14; Marko 15.21-32; Xoão 19.17-27)

²⁶ Ininiã sotatoakori anikari Xesosi okiko ĩkapanimoni. Iuasaaki kimaporiãpo aõkitarina Simão, Sireni sitatx-itikiri. Iuasaaki iua apoka sitatximoni. Sotatoakori

maĩkari iua. Aamina ĩpiriãmitakari itakana Simão tsotere nopini:

—Panika ia aamina ĩpiriãmitakari —itxarina.

Xesosi tikini sa itxa Simão. ²⁷ Xesosi tikini isa mirikiniti kãkiti. Ātokaka sitoakoro sari apaka. Imatinaniuatana, itxiapatana, kotxi imarotarina Xesosi paĩtiki ipinini. ²⁸ Xesosi kirioka ninoa sitoakoromoni. Itxana:

—Sitoãkini Xerosareẽ auakani anaakoro. Kona notani !himariaka. Hĩtekara himariakaua. Hamariteni ĩkapani hĩtxiapata, ²⁹ kotxi āti ōti apokasaaki, kãkiti sãkire: “Apiaerekata sito meeneto oniniua,” kotxi iuasaaki misirikaretxi apokasaaki, pamonõkoniri. ³⁰ Iuasaakiikarako kãkiti akiripoakatako ixirata auĩtemoni: “Ate nopini pirika. Pipataua,” itxanako, kotxi iuasaaki ninoa mokaiakariakori apokaãpota ninoa xipokini ĩkapani. ³¹ Nota aamina amaneri atoko nitxa. Hĩte aamina ĩsasaka atoko hĩtxa. Nota !ikamari maerekati, uaritika ia atoko nota ipina. Erepaniko aamina ĩsasaka atoko hĩtxa, ininiã āti ōtirako apiata himisiritiko —itxa Xesosi sãkire.

³² Ninoa anikari ipi maerekati kamakani Xesosikata ipininina ĩkapani. ³³ Apokasaakina “Kiitãtatxi” inakoriãtaã, itokakitarina Xesosi aamina ĩpiriãmitakari nopini. Iua atokokanera itxana maerekati kamakani. Āti maerekati kamakari itakana Xesosi kikomoni, āti isanaremoni.

³⁴ Iuasaaki Xesosi txari:

—Niri !pimisiritapena ninoa, maerekati ikamakitina xika, kotxi limarotarina ikamakitina —itxa Xesosi.

Iuasaaki sotatoakori kamari sarauatxi. Eereka imaktxakarina Xesosi mãka. Sarauatxi kãiatakarĩ apakapari imãka. ³⁵ Kãkiti iuaã auakani itikari Xesosi. Sasetotxi auĩteakori napetari iua. Itxana:

—Iua makatxakapekari apanakini imapinakanina ĩkapani. Teoso mereẽkiti ininiãua, kinirepa iuaka !imaktxakaua? —itxana.

³⁶ Iuasaaki sotatoakori apaka napetari iua. Katxioãri isikarina Xesosi iãtini ìkapani, txamari !iãtari. ³⁷ Itxana:
—Pite Xoteo auïte pininiãua, ininiã aamina ìpiriãmi-takariã pimakatxakaua. Piteka pimakatxakauako — itxarina.

³⁸ Iuasaaki iõkatakori takaãka ikii tanomoni:
—Xoteoakori Auïte —itxa iua iõkatakori. Homano sãkireẽ aua. Kreko sãkireẽ aua. Xoteo sãkireẽ pakini aua iuaã iõkatakori.

³⁹ Maerekati kamakari Xesosi takote tokakitakori akiritari iua. Itxitari. Inapetari:

—Pite Teoso merekiti pininiãua, ìteroa piposotiire? Piteka pimakatxakaua. Ate apaka pimakatxaka —itxa.

⁴⁰ Æti maerekati kamakari iuaã tokakitakori õtãkikari iua:

—Kona pite pìkatari Teoso? Ate apaka apinako.

⁴¹ Atãopitikara ate misiritiko, kotxi maerekati akamapeka. Ere kiki !ikamari maerekati —itxa.

⁴² Eereka itxari Xesosi:

—Xesosi, auïtetxi pininiãtaãua papokasaaki, pixinikano nota, kotxi ninirekari nisini pitekata iuaxiti —itxari.

⁴³ Xesosi apakapapiretari:

—Atãopitikara nitxai, uatxa ia õti, pite sariko notakata iaxiti Erekariãtaã.

Xesosi Ipinini Pirena

(Mateo 27.45-56; Marko 15.33-41; Xoão 19.28-30)

⁴⁴ Ininiã apaniãxiti takote atokatxi piãkapeka. Ipi ãti pakini oara ipiãka. ⁴⁵ Atokatxi !iponikaika. Iuasaaki mãkatxi mata mitari Teoso misãkiretiko aikotiã arõkakari matsorakitaãka. Ipi matapeka itxa. ⁴⁶ Iuasaaki Xesosi akirikata:

—Niri, nisikai nixinire pinikatini ìkapani.

Ikara atoko inaãka atoko, ipina. ⁴⁷ Sotato auïte itikasaakiri, ikenakotakasaakiri, itxa:

—Atãopitikara ikira kiki atão inakaranoka kamakari iua. Maerekati !ikama —itxa sotato auíte.

⁴⁸ Kãkiti iuaã apotiitakanuia ikara atamatakasaakina, itorotana iaritana ipíkarauatini xika. Ininiã isipekana.

⁴⁹ Ikinika Xesosi aõkimanere, sitoakoro Kariréiakini, iua tikini sikani pakini aua iuaã. Ikira atoko itikanãtarina Xesosi okiko.

Xesosi Katiko Pirena

(Mateo 27.57-61; Marko 15.42-47; Xoão 19.38-42)

⁵⁰ Iuasaaki iuaã aua Xosee inakori. Xoteo auíteakori õtãkikakari iua. Erekarini iua. Erekarinoka ikama.

⁵¹ Arimateia sitatxítikiri iua. Arimateia sitatxiti, Xotéia tãpa aua. Iãtapapikari Teoso ikinimane auíte ininiua. Mitxipe apanakini Xoteo auíteakori õtãkikakani nirekasaakiri Xesosi okinina, iuasaaki iua Xosee txari:

—Konapitini. !Apakata ikara atoko akamini —itxa.

⁵² Xesosi ipinaka atoko, Xosee sari Piratomoni. Amanããri Xesosi ãto akauarimoni itakini íkapani. Ininiã Pirato sikari Xesosi ãto iuamoni. ⁵³ Ininiã iua makatxakari Xesosi ãto itokakitikoãtaã. Iapirikari mãkatxi mataã, kai iriko ãki taka itxari. Mitxi ipíkari !auapanika iua iriko ãki. ⁵⁴ Ikara õti sesta veira. Ikinika sesta veira, Xoteoakori tomatini õti apisa, Xoteoakori aiamata tomatiko õti íkapani.

⁵⁵ Sitoakoro Kariréiakini Xesosikata íkani sari Xosee tikini kai irikomoni. Ninoa nirekari imarotiniri Xesosi ãto takikoãtaã. ⁵⁶ Eereka ninoa kanapiriã aapokomonina. Kamariãro, aãtsopa ãtião pakini apotiitana Xesosi ãtoã itakinina íkapani. Ininiã tomatiko õti tomata itxana, kotxi Teoso paniãtakiti iaõka ikamana.

24

Xesosi Iuaíkana Auãki Inini

(Mateo 28.1-10; Marko 16.1-10; Xoão 20.1-10)

¹ Tomĩkosaaki ìkanõkapanika, sitoakoro sari kai irikomoni, kamariãro Xesosi ìtoã itakinina ìkapani. ² Ninoa apokasaaki iuaã, atamatarina. !Katoreikari kai iriko. Kai tore makatxakapeẽkaika. ³ Ininiã ninoa ìroã, txama kona apokarina Xesosi ìto. ⁴ Ininiã sitoakoro:

—Ìtapari Xesosi ìto? Kanatokopa itxa? —itxanãtana.

Iuasaakipeka ipi kiki tokiã. Itimana sitoakoro apisatoõ. Pomẽkori mãkarini ninoa. Mẽkokari iotximere atoko itxa ninoa mãka. ⁵ Sitoakoro pĩkarauata, ininiã iãkana. Ixitipeka auakiitana. Ininiã ninoa kiki txana:

—Kinirepa hinitanãtari auãki inakari ipĩkani sauaki? ⁶! Uaiikari iua. Õkitikapekaua. Hĩxinikari isãkire Kariréia hĩtekata auakasaaki. ⁷ Ia atoko itxa isãkire: “Hĩtari iaxitiki sikaãkako maerekanimoni. Eereka nipinako aamina ìpiriãmitakari nopini. Eereka ipi ãti õtisaaki iuaĩkana nõkitikauako,” itxa Xesosi. Hĩxinikariko isãkire —itxana.

⁸ Ininiã ninoa sitoakoro:

—Ari ikara atokopitikara itxapeka isãkire —itxana.

⁹ Eereka ninoa sipeka. Õsi Xesosi moianariakori-moni isana. Apanakini kãkiti iuaã aua apaka. Iuaã ninoa sãpiretana ikinipoko itikakitina. ¹⁰ Maria Matarena-ma, Xoanama, Maria Txiako inoroma, apanakini pakini sãpiretari Xesosi moianariakori itikakitina. ¹¹ Txamari Xesosi moianariakori kona auikari ninoa sãkire.

—Paxirari hĩsãkire —itxana.

¹² Petronoka auikari ninoa sãkire, ininiã imiteẽkata kai irikomoni. Iãka, iriko ãki atamatini ìkapani. Mãkatxi matanoka, Xesosi ìtoã Xosee iapirikakitinoka atamata. Eereka aapokomoni ikanapiriã. Isikasaaki, itsorĩkaãnãta, Atamatakiti ixinikanãta.

Emaoso Kimaporiti Sikani
(Marko 16.12-13)

¹³ Ikara õti ipi Xesosi sãkire auiãkani iãpota Emaoso inakori aapokotxitimoni. Xerosareẽ pipotorikasaaki, ipi

oara napa atoko papoka Emaoso. ¹⁴ Ninoa ipi sâkirauanâta isaãpotakasaakina. Isâkiretarina, ixinikarina Xesosi ipinini pirena. ¹⁵ Isâkirauanâtakasaakina, iuasaaki Xesosi ina ninoa tikini, ininiã iua sa ninoakata. ¹⁶ Txamari ninoa kona imarotari iua Xesosi ininiua. ¹⁷ Ininiã Xesosi:

—Kipa hîte sâkirenâta? —itxa Xesosi.

Ininiã ninoa iotoka. Iuasaaki ninoa toõ oerekari imatianiuatina. ¹⁸ Kiropasi inakori apakapapiretari:

—Ikinimane Xerosareẽ auakani imarotari Xesosi okiko pirena. Atxiiti pite âtiãtaã îkarikai? —itxari.

¹⁹ Ininiã Xesosi txari:

—Natokopa itxa iua? —itxa.

Ininiã ninoa:

—Xesosi Nasaree sitatxitikiri iua. Teoso sâkire sâpiretakari itxaua. Teoso, kâkiti apaka apokaerekatari isâkire, ikamakiti pakini, kotxi paposotiireri isâkire, ikamakiti pakini. ²⁰ Sasetotxi auĩteakori, aãuĩteakori apaka sikari iua okiko îkapani, aamina îpiriãmitakari nopini ipinini îkapani. ²¹ Ate uãkatari iua kâkiti Isaeo auakani maerekani makatxaãkari ininiua. Kita mitxi iua ipina. ²² Mixikanani sitoakoro iua sâkire auĩãkani sâkirauata atekata. Ininiã atsorĩkaãta. Isâpiretauana îkanõkapanika akauarimoni isinina. ²³ Txamari ninoa kona apokaikari Xesosi îto. Ninoa sâkire, aõkitana Teoso nitiriakori iaxitikini iuaã. Ninoa sâpiretana sitoakoro Xesosi iuaĩkana õkitikapekauti. ²⁴ Eereka âtikaka imoianariakori sari iuaã atamatinirina îkapani. Sitoãkini sâkire atãopitikara. Txamari !aõkitari Xesosi iuasaaki —itxa Kiropasi.

²⁵ Ininiã Xesosi txana ninoa:

—Miĩkiteni hĩtxaua. !Hinirekari hãuikiniri Teoso sâkire sâpiretakani sâpiretakiti imakinika Teoso sâkire, ²⁶ kotxi ninoa txari: “Teoso nirekari imereẽkiti atatsiirauatini, Teoso tixine ikanapiriini apisapanika,” itxa Teoso sâkire —itxa Xesosi.

²⁷ Iãpotakasaakina, Xesosi sãpiretana ninoa Teoso sãkire iuaka pirena. Merepanika iuaka oerekaua Moisesi iökatsopatakitiã, eereka Teoso sãkire sãpiretakani iökatsopatakitiã. Iuaka oerekaua imakinika Teoso sãkire iökatsopatakoriã auakariã.

²⁸ Iuasaaki ninoa apokaãpota Emaoso takote. Ninoamoni Xesosi nirekari apikomoni isini. ²⁹ Ininiã itxana:

—Kona pisipe apikomoni. Mapiãnikata, ininiã atekata pikaikota —itxarina.

Ininiã Xesosi ãroã aapokotxiã ninoakata ikaikotini ãkapani. ³⁰ Iitopãka ninoakata inipokotini ãkapani. Iuasaaki Xesosi kosekari komiri.

—Teoso, erekapitikari pisikakiti atemoni —itxa.

Iuasaaki imapixinikari komiri, sika itxana ninoamoni. ³¹ Iuasaakipeka ninoa imarotari Xesosi ininiua. Iuasaakipeka, ereẽkoka itxa. ³² Ininiã ninoa misãkiretakakaua:

—Atãopitikara, kimaporiã isãkirauaãpotakasaaki, Teoso sãkire oerekarauaãpotakasaaki, axinire poxokoniyata iuasaaki —itxana.

³³ Iuasaakipeka ninoa aiamata. Ikanapiriãna Xerosareẽmoni. Iuaã apokana õsi Xesosi moianariakori, apanakinikata. ³⁴ Isãpiretana:

—Xesosi auãki inini pirena atãopitikara. Apiananiri õkitikapekava. Petromoni oerekapekava —itxana ninoa.

³⁵ Ininiã eereka Kiropasi imoianarikata sãpiretana kimapori isinina pirena. Isãpiretana komiri Xesosi mapixinikini pirena, kotxi iuasaakiika ninoa imarotari iua Xesosi ininiua.

Xesosi Oerekava Imoianariakorimoni

(Mateo 28.6-20; Marko 16.14-18; Xoão 20.19-23; Átosi 1.6-8)

³⁶ Isãkirauatapanikana inakasaakina, Xesosi tokiã ninoa sauaki.

—Erekaxinire hãtxako —itxa.

³⁷ Itikoãkatana. Ipĩkarauatana. Kamiri iuãkatarina.

³⁸ —Kinirepa hĩtikoka? Kinirepa kamaxirepeka hĩtxa iĩkiteta? ³⁹ Hãtamatariko niuako, nikiti pakini. Iuapitkarano nota. Himaãtakano. Kamiri !kaxiniri. Kamiri kona kapiri. Hãtamatanano. Niĩtokara. Kamiri !nitxaua — itxa Xesosi.

⁴⁰ Ininiã oerekari iuako, ikiti pakini ninoamoni.

⁴¹ Ninoa iteene poxokoniuaata, txamari ! iteene ! auikapanikarina atão Xesosi ininiua. Ininiã iuasaaki Xesosi pimaãna:

—Nipokori aua hĩtemoni? —itxa.

⁴² Ininiã ninoa sikari ipixini ximaki kimitakori. Mapaã apaka isikarina. ⁴³ Ininiã iua nikari ninoa apisatoõ. Iuasaaki ninoa imarotari atão Xesosi ininiua, kotxi kamiri linikari nipokori. ⁴⁴ Eereka iua misãkiretana ninoa:

—Mitxi hĩtekata nauakasaaki, nisãpiretai ikinipoko nota pirena Teoso sãkire iõkatsopatakoriã. Noerekapekai hĩte Moisesini iõkatsopatakiti, Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti. Xikari iõkatsopatakori apaka noerekapekai. Imakinika ninoa sãpiretakiti nota pirena apokapeka.

⁴⁵ Iuasaaki isikaimaroretana ninoa Teoso sãkire iõkatsopatakori imarotinina iĩkapani, ininiã iuasaaki ninoa imarotari atão. ⁴⁶ Itxari:

—Kitxakapirĩka iõkatsopatapeẽkaika:

Teoso mereẽkiti atatsiirauatako. Okaãkako. Ipi ãti õti-saaki õkitikauako.

⁴⁷ Kãkiti nisãkire auiãkani iaripiretariko niokanapirena erekari ikini itixiti. Merepanika Xerosareẽ auakanimoni isãpiretaãkako, eereka ikini itixiti auakanimoni isãpiretaãkako. Ninoa oerekariko kãkiti takanapiniri imaerekanina, ininiã iuasaakipeka Teoso makatxakariko maerekati

ikamakitina. ⁴⁸ Hīkinika hīte itikapekari nipinini. Hāta-
matano nota iuaīkana auāki ninini. Ininiā iteene himaro-
tari nota pirena apanakini hīsāpiretini īkapani. ⁴⁹ Nota
iokanatariko niri sikaenetakiti, Erekarī Matamatakoti,
hītemoni. Uai sitatxi hīkaikotako. Hiātapariko iua
apokini. Ininiā hāpakapariko Teoso posotiire itano īkari
—itxa Xesosi.

Xesosi Anikaāka Teoso Tixinemoni
(Marko 16.19-20; Átosi 1.9-11)

⁵⁰ Xesosi anikari imoianariakori Petánia sitatxitimoni.
Iuaā apokasaakina, Xesosi ōkitikauakotaua. Itxari Teoso:
—Niri, naia pinīkata. Pītakari erekari naiamoni —itxa.

⁵¹ Isākirauatakasaaki, anikaāka Teoso tixinemoni.

⁵² Iuasaaki ninoa:

—Peerekari Xesosi. Iuanoka Apiananiri —itxanātana.

Eereka Xerosareē ikanapiriāna ipoxokoniritikana.

⁵³ Ikiniōtika isana Teoso misākiretiko aikotimoni. Iuaā
ninoa misākiretari Teoso:

—Peerekai. Erekapitikari pikamakiti ate īkapani —
itxanātana ikiniōtika.

Ameē.

Teoso sãkire ameneri New Testament in Apurinã (BR:apu:Apurinã)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apurinã

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apurinã

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Oct 2021 from source files dated 19 Oct 2021

253eaec7-f0c7-5b49-b6be-65ee5354d0ed